اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۷ دی ۱۴۰۰
• ۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
• ۱۷ ژانویه ۲۰۲۲

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۹۸۲ • پیاپی ۳۳۰۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

اوراق وکالت؛ سازکار انحراف منابع از تکمیل پروژه به تامین هزینه

تمهید جدید دولت برای جبران کسری بودجه

کسری بودجه دولت در سال‌های اخیر با تشدید تحریم‌ها و محدودیت قابل توجه در روند فروش نفت به‌شدت افزایش یافته است. در چنین شرایطی، دولت‌ها برای تامین کسری بودجه خود اقدام به فروش اوراق قرضه می‌کنند؛ روشی که به‌ویژه در سال جاری به‌عنوان راهکاری جدی با هدف تامین بخشی از کسری بودجه در دستور کار قرار گرفت. البته این راهکار زمینه کاهش نقدینگی در بورس را فراهم کرد و به انتقاد فعالان بازار سرمایه منتهی شد. حالا دولت با انتشار لایحه بودجه ۱۴۰۱، وعده کاهش انتشار اوراق قرضه را برای سال آینده داد. هنوز جزئیات بودجه ۱۴۰۱ تصویب نشده، طرح فروش اوراق وکالت به‌عنوان سازکار جدید دولت برای تامین مالی مطرح شده است. این طرح که در حال حاضر از سوی کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار تصویب‌شده، امکانی برای تکمیل پروژه‌های دولتی از طریق جلب مشارکت بخش خصوصی فراهم می‌کند. برخی معتقدند منابع مالی جذب‌شده از طریق این طرح تنها به تامین کسری بودجه دولت اختصاص خواهد یافت و برخی نیز معتقدند این اوراق، مشتری در میان مردم یا بخش خصوصی نخواهد داشت.
۱۱

زنجیره ناایمنی در جاده‌ها ادامه دارد

پاسکاری جان‌ها
۴

سرمقاله

ضرورت رفع موانع تولید نوآورانه
۲

گفت‌وگو

با نرخ ارز و بنزین بازی نکنید
۴

گزارش روز

پول‌های مشکوک توقیف می‌شوند

بانک مرکزی با ابلاغ آیین‌نامه ماده ۱۴ الحاقی به قانون مبارزه با پولشویی و فرارمالیاتی در شبکه بانکی، عملیات شناسایی پول‌ها، اموال و درآمدهای مشکوک اشخاص حقیقی، حقوقی و خانواده آنها را اجرایی کرد. براساس ابلاغیه بانک مرکزی از ۱۵ دی هرگونه جابه‌جایی پول‌های مشکوک اشخاص ناشی از رشوه یا عناوین قرض‌الحسنه، پرداخت دیون، پورسانت، مشارکت و درآمدهایی که منشأ آن شفاف نباشد، رصد و توقیف خواهد شد. این دستورالعمل براساس قانون مبارزه با پولشویی و فرارمالیاتی در شبکه بانکی اجرایی شده است. اجرای برخی از مواد این آیین‌نامه در نظام بانکی آغاز و به صورت ابلاغیه‌های محرمانه توأم با طرح‌های تشویقی به رؤسای بانک‌ها ابلاغ شده و مواد باقیمانده تا بهار سال آینده اجرایی خواهد شد. همچنین تمام چک‌های صیادی و عادی (قدیمی) صادرشده اشخاص حقیقی و حقوقی از ۱۵ دی ۱۴۰۰ با عناوین قرض‌الحسنه و پرداخت دیون و دادوستدهای خرد و کلان در بازارهای مسکن، طلا، فرش، خودرو و نظایر آن که احتمال شست‌وشوی پول‌های کثیف و فرار مالیاتی در آن وجود داشته باشد، از سوی سامانه مشترک بین‌بانکی و امور مالیاتی و ثبت احوال و ثبت اسناد به صورت ماهانه و روزانه پایش می‌شود. نکته جالب توجه آنکه نهادهای مسئول و رؤسای بانک‌ها و مردم می‌توانند با ارائه گزارش فعالیت‌های مشکوک، مشمول جوایز مالی به تناسب مبلغ توقیف‌شده شوند.
۱۵

سرمقاله

ضرورت رفع موانع تولید نوآورانه

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

در شـرایط رقابتی بازارهای امروز، تولیدکنندگان در جهت ایجاد مزیت رقابتی گام برمی‌دارند تا سـهم بیشتری از بازار را بـه خود اختصاص دهند. بدون تردید تولید نوآورانه و توسـعه محصـولات جدید مقدمـه ورود به بازارهـای رقابتی داخلی و خارجی اسـت. بیشتر شرکت‌های پیشـرو نیز به این امر واقف هسـتند که توانمندی در طراحی و عرضـه محصول جدید به بازار پیش از رقبای‌شـان، مهم‌ترین عامل موفقیت و برتری آنها در بازار رقابتی است.

فرآینـد تولیـد نوآورانـه و توسـعه محصـول جدیـد برای سـازمان‌های مختلف تولیـدی و خدماتی یـک مزیت رقابتی محسـوب می‌شـود. در ایـن میـان توجـه بـه خواسـته‌ها و نیازمندی‌های مشـتریان و بهبود مستمر کیفیت محصولات از اصلی‌ترین عوامل انگیزشـی برای ارائه محصول اسـت. نوآوری در فرآینـد طراحی و تولید محصول با ایده‌های نوآورانه مزایای رقابتـی را افزایش می‌دهد؛ بنابراین لازمـه حمایت از کالاها و محصـولات تولید داخـل، حمایت از مصرف‌کننـده و توجه و تامین رضایت مصرف‌کنندگان است. در واقع آنچه موجب رونق بازار تولیدات و صنایع داخلی می‌شـود، پاسخگویی به نیازهای مشـتری و احترام به حقوق مصرف‌کننده اسـت. از این منظر که ارتقای کیفیت مقدمه مشتری‌مداری است، مهم‌ترین عوامل توسـعه تولید، ارتقای کیفیت تولید و توجه بـه تولید نوآورانه اسـت که موجب توسـعه بازار و پویایی کسب‌وکار خواهد شد. تولید برای حرکت به سمت نوآوری نیازمند «نوآوری صنعتی» است، چنانچه توسعه صنایع داخلی نقش مهمی در اشتغالزایی، رشد اقتصادی و توسعه کسب‌وکار در کشور دارد.

به‌جـرات می‌توان گفـت ناکامی بسـیاری از مدیران حوزه صنعت کشـور زاییده کم‌توجهی یا بی‌توجهی به نوآوری است. نوآوری نوعی تغییر است، اما هر تغییری نوآوری نیست. نوآوری عبارت است از بهره‌برداری از ایده‌های جدید به‌نحوی که ارزش افزوده و مزیت رقابتی ایجاد کند.

در واقع نوآوری صنعتی یک موضوع اساسی در رشد اقتصاد و حرکت به سـمت خودکفایی صنعتی اسـت و در کشورهای صنعتی موجب توسعه اقتصادی و اجتماعی بلندمدت می‌شود.

وینسـتون چرچیل معتقد بود «قدرت آینده در قدرت ذهن نهفته اسـت» و به‌عقیده تام پیترز «قدرت در زور نیسـت، در ذهن اسـت». اهمیت نوآوری را می‌تـوان در واژگان تام پیترز [خطاب به سـازمان‌های صنعتـی] خلاصه کرد: «یـا نوآوری یا مرگ»! نوآوری نه به‌معنای «تحقیق و توسـعه» اسـت و نه به‌معنـای علم و فناوری پیشـرفته. زمانی که از مبحث نوآوری سـخن به میان می‌آید، اذهان ناخواسـته بر نوآوری محصول و گاه فرآیند تولید آن متمرکز می‌شـود. حتـی در بعضی مواقع دربـاره نوآوری خدمات هم صحبتی به میان نمی‌آید، در حالی که ما در این برهه از زمان به نوآوری در کل فرآیندهای سازمان یعنی فرآیندهای پشتیبانی، عملیاتی و به‌ویژه فرآیند مدیریتی نیاز داریم و بدون سامان دادن به این فرآیندها در عمل نوآوری صنعتی و تولید محصولی مفید و موثر نخواهیم داشت.

پیش‌زمینه نوآوری، فرهنگ نوآوری در سازمان است. پس از چندین سـال تحقیق و مشاهده، دلایل متعدد و به‌طور تقریبی مشابهی برای به نتیجه نرسیدن نوآوری‌ها به‌دست آمده است.

به‌طـور کلـی در فرآیند نوآوری در سـازمان‌های مختلف ۳ نکتـه حائز اهمیت وجـود دارد که عبارتنـد از: ۱- توانمندی و توانماسـازی که همان منابع اسـت. ۲- فرهنگ سـازمان ۳- سیسـتم‌ها و ابزارهایی که در آن سـازمان وجـود دارد. درباره ویژگی‌های محیـط نوآوری باید در نظر داشـت که نوآوری را فرآیند و محصول و سـازمان ایجاد نمی‌کند، بلکه پرسنل ایجاد می‌کند و این همان مدیریت نوآوری اسـت. مسئولیت مدیران ارشـد یا پرسنل یک سـازمان این اسـت که محیطی را برای نـوآوری فراهم کنند. برای ایجاد چنین محیطی ۸ شـرط لازم است: ریسک، اعتماد بین افراد، رک‌گویی، تعهد افراد نسبت به شغل و سازمانی که در آن مشغول فعالیت هستند، دادن آزادی و اختیـار عمل به افراد برای تصمیم‌گیری، سـرزندگی و وجود روحیه خوب در افراد یک سـازمان، گفت‌وگوی باز برای ایجاد سینرژی و پشتیبانی از ایده منابع.

توسـعه نـوآوری در بخش تولید مسـتلزم اسـتقرار نظام و سیستمی در زمینه « نوآوری صنعتی» است و این نظام ضمن اینکـه الگوهـای موثر ممالک صنعتی و پیشـرفته جهان را در خود دارد، انعطاف‌پذیری لازم را نیز برای بومی‌سـازی و انطباق داراست. در این الگو، سیستم ملی نوآوری دارای ۳ گروه بازیگر اصلی است که عبارتند از: واحدهای صنعتی، مرکز توسعه منابع انسـانی و موسسات فناوری و دانش. این عوامل برای تحقق دو هـدف کلیدی فراهم کردن منابع علـم و فناوری و تخصیص و بکارگیری این منابع با یکدیگر تعامل دارند.

رسـیدن به یک سـازمان نوآور نیاز به تحول اساسـی دارد. در نتیجـه مدار نوینی که سـازمان مورد نظر بایـد در آن قرار گیـرد، مداری اسـت که سـازمان‌های یادگیرنـده در آن قرار دارند.

این‌گونه نوآوری در حوزه‌های مختلف تولید و کسـب‌وکار در نهایت پیشرفت سازمانی و توسعه صنعتی را امکان‌پذیر خواهد کرد. در همین راسـتا و برای توسـعه تولیـد باکیفیت داخلی، بخش‌های قانون‌گذاری و اجرایی کشور باید در جهت رفع موانع تولید با محور اولویت‌بخشی به نوآوری و خلاقیت گام بردارند.

در عصری که همه چیز در حال تغییر و تحول اسـت و رقبا همواره در پی توسـعه سـهم بازار داخلـی و خارجی از طریق کسـب مزیت رقابتی هسـتند، توجه به تولید نوآورانه به‌عنوان یکی از راهکارهای افزایش مزیت رقابتی در محیط کسـب‌وکار امری اجتناب‌ناپذیر است.

مجوز جدید مجلس به دولت برای کنترل بازار

سـخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سـال ۱۴۰۱ گفت: در نشست روز گذشته دولت مکلف شد در صورت افزایش منابع حاصل از فروش نفت به همان میزان سـقف فروش اوراق اسـلامی را کاهش دهد. به گزارش ایلنا رحیم زارع، سـخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه گفت: در جلسه کمیسیون تلفیق تبصره یک لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور در حوزه نفت و روابط مالی آن با دولت مورد بحث و بررسی قرار گرفت که براساس آن دولت مکلف شد در صورت افزایش منابع حاصل از فروش نفت به همان میزان سقف فروش اوراق اسلامی را کاهش دهد. وی ادامه داد: در کمیسیون تلفیق همچنین به دولت و دستگاه‌های اجرایی ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری اختیار داده شـد تا منابع ارزی حاصل از صادرات نفت، گاز، میعانات گازی و نفتی را با نرخ ETS به‌فروش برساند و ارز را حداکثر ۲ درصد زیر نرخ سـامانه ETS برای کنترل بازار بفروشد. سخنگوی کمیسیون تلفیق همچنین تصریح کرد: در این جلسـه به وزارت نفت مجوز داده شد تا از محل افزایش ظرفیت پالایشـگاه آبادان برای طرح‌های توسعه‌ای و تثبیت پالایشگاه آبادان اقدام کند.

زارع درباره پرداخت تعهدات دولت، ابراز کرد: دولت مکلف شـد تا سقف ۴.۵ میلیارد یورو برای پرداخت تعهدات خود به اشخاص حقیقی و حقوقی و همچنین پیشـرفت و آبادانی کشـور و محرومیت‌زدایی از محل تحویل میعانات گاز و نفت خام صادراتی به نرخ روز تسویه مالی لازم را انجام دهد.

استیضاح وزیر صمت کلید خورد

کوتاهی‌های سازمان ملی استاندارد و ماجرای باز نشدن ایربگ خودروها

مدیر روابط عمومی مرکز اورژانس ۲۰ دی از تصادف زنجیره‌ای بیـش از ۵۰ خودرو در محور بهبهان-رامهرمز خبر داد و گفت: ۵ کشته و ۴۱ مصدوم، آخرین آمار آسیب‌دیدگان تصادف زنجیره‌ای بهبهان است.۲۲ دی نیز سردار سیدکمال هادیان‌فر در ششمین رزمایـش ارتقای توان و تحرک عملیاتی پلیـس راهور گفت: در حادثه بهبهان ایربگ هیچ خودرویی باز نشد. این چه خودرویی اسـت که ما داریم. چرا ارابه مرگ تولید می‌کنیم؟ دسـتگاه‌های مسـئول باید بر کیفیت خودروها نظارت کنند. چرا استانداردها رعایت نمی‌شود؟ به‌دنبال انتشار خبر تصادف بهبهان و مشکلات موجود در صنعت خودروسـازی و مسـئله رعایت استانداردهای خودرویـی و جاده‌ای نمایندگان مجلس به بررسـی این مشـکل ورود کردند.

ضرورت رقابتی کردن خودروسازی

نایب رئیس کمیسیون صنایع مجلس در گفت‌وگو با ایلنا دربـاره تصادف بهبهـان و اینکه ایربـگ حتی یک خودرو از ۵۹ خـودرو درگیـر باز نشـده اظهار کـرد: این موضوع دربـاره خودروهای داخلی عجیب نیسـت و با صرف ورود سـازمان ملی استاندارد یا سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مشکل خودروسازان ما حل نمی‌شود. این موضـوع می‌تواند بابی باشـد برای اینکـه به فکر حل اصل مشکل بیفتند.

علـی جـدی ضمن بیـان این مطلب اظهـار کرد: صرف اسـتفاده از ابـزار جریمه مشـکل خودروسـازی ما را حل نمی‌کنـد. اگـر ما می‌خواهیـم اصل مشـکل را حل کنیم باید به سـمت رقابتی کردن خودروسـازی و تقویت بخش خصوصـی در این حوزه برویم. به‌گفته این نماینده مجلس بـرای ایجاد رقابت می‌توان از واردات برای تامین کسـری تولید داخل بهره برد.

وی افـزود: مجمـوع ایـن عوامـل می‌تواند باعث شـود خودروسـاز حـس کند رقیبـی دارد و فعالیـت آنها از نظر کیفیـت و کمیـت مقایسـه خواهد شـد. در ایـن صورت خودروسـاز سـعی می‌کند به‌سـمت اصلاح کیفیت، نرخ و خدمات پس از فروش برود.

■ بازار انحصاری خودروسازان

جدی تصریح کرد: اینکه ما همه راه‌ها را بسـته‌ایم و هیچ مقایسه‌ای وجود ندارد، نه خودرو خارجی وارد می‌شود و نه بخش خصوصی را تقویت می‌کنیم و عملا به‌شکل انحصاری بازار در اختیار این خودروسازان است، دیگر انگیزه‌ای برای بهتر شـدن باقی نمی‌گذارد، چراکه بازار برای خودروهای تولیدی خود دارند. همچنان برای فروش همین خودروها قرعه‌کشی انجام می‌شـود و همـه مردم در صف هسـتند؛ بنابراین انگیزه‌ای برای بهتر شـدن ندارند. برای حل مشکل باید به سمت رقابتی کردن تولید خودرو برویم و علاوه بر واردات، بخش خصوصی را هم تقویت کنیم.

این راه‌حلی اسـت که باید در پیش گرفته شـود؛ در غیر این صورت در هر مقطعی مشـکلی پیش می‌آید، می‌گوییم خودروسازی مشکل دارد، مشکل را حل هم نمی‌کنیم و این روند تفاوتی در حال مردم ایجاد نخواهد کرد.

■ سازمان حمایت باید ورود کند

وی خاطرنشـان کرد: آنچه بیش از همه در این میان به محاق می‌رود حقوق مصرف‌کننده اسـت. سازمان حمایت باید در این زمینه ورود کند. آپشـن ایربگ را روی خودرو گذاشـته‌اند و پـول آن را هم از مـردم گرفته‌اند و اگر قرار باشـد عمل نکند، سـازمان حمایت باید ورود و این موضوع را دنبال کند.

نایب رئیس کمیسـیون صنایع و معادن مجلس با اشـاره به نقش سـازمان ملی اسـتاندارد گفت: سازمان استاندارد هـم در زمان پلاک‌گـذاری و... می‌تواند ورود کند و جلوی پلاک‌گـذاری خودروهـای بی‌کیفیت را بگیرد تا استانداردها مطابق آنچه الزام است رعایت شود.

■ سـازمان ملی اسـتاندارد بـه وظیفه‌اش عمل نکرده است

وی با اشـاره به وظایف سازمان ملی استاندارد طبق قانون گفت: متاسفانه سازمان ملی استاندارد هـم به وظیفه خود عمل نکرده اسـت. در برنامه ششـم وظایف و الزامات کنترلی این سـازمان تعریف شده تا خودروها به سـطح مورد نظر کیفی دسـت پیدا کنند. با این همه سـازمان ملی اسـتاندارد هم در این حوزه ضعیف عمل می‌کند.

وی اضافه کرد: سـازمان ملی اسـتاندارد یک آزمایشگاه مناسـب برای آزمایش خودرو ندارد. این سـازمان وظیفه داشـت آزمایشـگاهی برای آزمایش خودرو تاسیس کند. حتـی در جاده قـم زمینی هم برای این کار اختصاص داده شد تا در زمینه تخریب و تصادف خودرو آزمایش‌هایی انجام شـود، اما سـازمان ملی اسـتاندارد چندین سال است این پروژه را به نتیجه نرسـانده و عملا هنوز آزمایشگاه مناسبی هم ندارد. ما از سـازمان حمایت خواسـتیم و سازمان ملی اسـتاندارد را هـم می‌خواهیم تا در جلسـاتی کـه برگزار می‌شود این موضوع مطرح شود.

■ استیضاح وزیر صمت

جـدی با اشـاره به موضوع اسـتیضاح وزیر صمت گفت: مسـئله اساسـی در اسـتیضاح وزیر صمت، همین موضوع خودرو اسـت. این طرح هنوز در هیات رئیسـه اعلام‌وصول نشده اما نرخ و کیفیت خودرو موضوع اصلی در این استیضاح هسـتند. علاوه بـر این، مخالفت وزیر بـا واردات خودرو از دیگر موارد مطرح در این استیضاح است. سوالات استیضاح مشـخص اسـت و طرح به امضای جمعی از نمایندگان هم رسیده اما نظر هیات رئیسه مجلس این است که هنوز برای اسـتیضاح زود است تا بتواند تعامل ایجاد کند؛ از همین رو فکر نمی‌کنم تا قبل از عید اسـتیضاح به صحن داده شـود. استیضاح وزرای دیگری هم امضا شده اما هنوز هیات رئیسه اعلام وصول نکرده و در حال تعامل است.

وی همچنین تصریح کرد: استیضاح وزیر صمت را حدود ۱۹ نفـر امضا کردند. از کمیسـیون صنایـع هم ۲ یا ۳ نفر اسـتیضاح را امضـا کرده‌اند. اسـتیضاح حداقل با ۱۰ امضا عملی می‌شـود. به‌هرحال مشـکل خودرو باید حل شـود. حـدود ۳۰ تا ۴۰ درصد سـوال‌هایی کـه از وزیر صمت از طرف نمایندگان وجود دارد و به کمیسـیون صنایع ارجاع داده می‌شـود، در حوزه خودرو اسـت. وزیـر هم برنامه‌ای ارائه داده و می‌گوید زمان می‌خواهد. مجلس هم بی‌تفاوت نیست و پیگیری می‌کند.

جـدی افـزود: خودروسـازی باید به سـمتی بـرود که خصوصی شـود و دولت خودش را کنار بکشد و یک رقابت بین‌المللی در بازار شکل بگیرد.

امکان پیگیری قضایی باز نشدن ایربگ خودروها

در همیـن حال یک عضـو کمیسـیون صنایع و معادن مجلـس یازدهم پیگیری قضایی باز نشـدن ایربـگ خودروهای تصـادف تلخ بهبهـان را ممکن دانسـت و گفـت: با جلب نظر کارشناسـی این حق برای خریداران محفوظ اسـت که از خودروسـازان شکایت حقوقی کنند.

فرهـاد طهماسـبی در گفت‌وگو با ایسـنا درباره تصـادف زنجیـره‌ای بهبهـان و بـاز نشـدن ایربگ خودروهـای ایرانـی اظهار کـرد: تامیـن کیفیت و ایمنی خودرو از تعهدات خودروسـازان است. امروز آنها به فناوری دسترسـی دارند و برای فراهم کردن بی‌نقص امکانات مکلف هستند. نماینده مردم نی‌ریز و اسـتهبان در مجلس یازدهم گفت: ایربگ یکی از امکانات خودروهای ایرانی عرضه‌شـده به بازار است.

اگـر نظر کارشناسـی بر این باشـد کـه نقص فنی خودروها باعث تصادف شده یا حتی میزان خسارات وارد شـده به مردم را تشـدید کرده ، خودروسازان مسئولند پاسخگوی خسارات مادی و معنوی باشند.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره امـکان پیگیری قضایـی باز نشـدن ایربگ‌ها گفت: بـا جلب نظر کارشناسـی این حق بـرای خریداران محفوظ اسـت که از خودروسـازان شکایت حقوقی کنند.

این عضو مجمع نمایندگان استان فارس در پایان گفـت: طبق تعهداتی که بین خودروسـاز و خریدار منعقد شـده و البته وظایفی که خـارج از قراردادها بـر عهـده خودروسـازان اسـت، شـکایات حقوقی نتیجه‌بخش خواهد بود.

در نامه ۱۰۰ نماینده مجلس به رئیس‌جمهوری مطرح شد

توقف واگذاری سهام دولت در هلدینگ خلیج‌فارس

۱۰۰ نماینـده مجلس شـورای اسـلامی در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری خواسـتار لغو واگذاری سهم ۱۸ درصدی دولت در هلدینگ خلیج‌فارس شدند.

به گزارش مهر، ۱۰۰ نفر از نمایندگان مجلس شـورای اسلامی در نامه‌ای خطاب به رئیس‌جمهوری، خواستار لغو واگذاری سهم ۱۸ درصدی دولت در هلدینگ خلیج‌فارس شـدند تا با مطالعه بیشـتر و برنامه‌ریزی بهتر، تصمیمی جامع و مطلوب در این باره گرفته شود.

در متن این نامه آمده اسـت: «واگـذاری ۱۸ درصدی سهام باقیمانده دولت در هلدینگ پتروشیمی خلیج‌فارس، به‌عنـوان تاریخی‌تریـن مزایـده در بـورس و سـازمان خصوصی‌سـازی، در حالـی در شـرف انجـام اسـت که چنین حجمی از واگذاری، نه در فروش مسـتقیم و نه در فروش‌های رد دیون سابقه نداشته و زمان کوتاه تصمیم و اجرای آن نیز موضوعی قابل‌تامل است.

نکتـه قابل توجه آنکـه عرضه ۱۵ درصدی این سـهم به‌صورت بلوکی صورت می‌پذیرد و این بدان معناست که تعداد کمی از سـهامداران بورسی امکان خرید این حجم از سـهام هلدینگ (که قریب به ۲ میلیارد دلار اسـت) را دارا خواهند بود.

نظر بـه اهمیت موضوع، پیشـنهاد می‌شـود واگذاری بلاوجه و عجولانه این سهم متوقف شود تا با مطالعه بیشتر و برنامه‌ریزی بهتر، تصمیمی جامع و مطلوب گرفته شود.

ویژه‌تر از خبر

خطر «اُمیکرون» در کمین واکسن‌نزده‌ها

خطر اوج‌گیری اُمیکرون

عکس: خبرگزاری آنا

رئیس مرکز تحقیقات ویروس‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشـتی گفت: بیشـترین ابتلا و مرگ‌های کرونایی ناشی از ابتلا به اُمیکرون در واکسن‌نزده‌ها گزارش شده است.

به گزارش ایسـنا، علیرضا ناجی یکـی از اصلی‌ترین دلایل تفاوت گردش سـویه جدید کرونا در کشـور مـا با کشـورهای اروپایی و امریکایی را فاصله زیاد واکسیناسـیون علیه کرونا دانسـت و اظهار کرد: واکسیناسـیون سراسری در کشـور ما به‌تازگی انجام شده، در صورتـی که در کشـورهای اروپایی و امریکایـی فاصله بین دو دوز واکسن بیشتر است.

وی بـا بیان اینکـه تفاوت زیادی به لحاظ درصد واکسیناسـیون در برابـر کرونا در بین جوامع مختلف وجود دارد، خاطرنشـان کرد: در کشـور ما تعداد بالاتری از افراد جامعه در برابر کرونا واکسـینه شده‌اند.

عبور از دو پیک سهمگین کرونا در کشور یکی دیگر از عواملی بود که دکتر ناجی در تشریح دلایل کاهش ابتلا به کرونا در کشور ما به آن اشـاره کرد و افزود: به‌نظر می‌رسد ایمنی طبیعی حاصل شده از پیک چهارم و پنجم نیز در کاهش آمار مبتلایان کرونایی در کشور اثرگذار بوده است.ناجی با تاکید بر اینکه باید واکسینه شدن عمومی با دوز یادآور در دستور کار باشد، خاطرنشان کرد: ممکن است بعد از گذشت بازه زمانی سطح ایمنی در برابر ویروس کاهش یابد؛ بنابراین دریافت دوز یادآور واکسن کرونا ضرورت دارد.

رئیس مرکز تحقیقات ویروس‌شناسی دانشـگاه علوم پزشـکی شـهید بهشـتی با اشاره به سرایت‌پذیری و قدرت انتقال بالای سویه اُمیکرون توضیح داد: گریز از ایمنی یکی از مهم‌ترین شـاخص‌های این ویروس اسـت؛ بنابراین اکیدا توصیه می‌شود در برابر سویه‌های جدید ویروس با دریافت دوز بوسـتر به قطع زنجیره انتقال ویروس کمک کنیم.

ناجی با اشـاره به خصوصیات ویروس کرونـا عنوان کرد: کرونا از زمان شـیوع تا امروز دنیا را با شـگفتی‌های متعـددی مواجه کرده است؛ بنابراین باید با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و واکسیناسیون عمومی خصوصا دوز یادآور، به ایمنی نسـبی دسـت یابیم. وی در ادامه با اشـاره به اینکه پیشـگیری از عـوارض احتمالی دوز یادآور کرونا تفاوت چندانی با نوبت‌های قبلی ندارد، هشـدار داد: هر لحظه بعد از دریافت واکسـن کرونا ممکن است به اُمیکرون مبتلا شویم، چراکه یکی از مهم‌ترین خصوصیات اُمیکرون ایمنی‌گریزی اسـت. این ویروس‌شـناس تاکید کرد: طبق مطالعات جدید افرادی که در برابر کرونا واکسـینه شـده‌اند به میزان قابل‌توجهی در برابر سـویه اُمیکـرون با بیماری‌زایی و مرگ‌ومیر کمتری مواجه می‌شـوند. وی تاکید کرد: بیشترین مبتلایان و مرگ‌های کرونایی ناشی از ابتلا به اُمیکرون در واکسن‌نزده‌ها گزارش شده است.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۲۷ دی ۱۴۰۰
۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
۱۷ ژانویه ۲۰۲۲
شماره ۱۹۸۲
پیاپی ۳۳۰۰
www.sanatnewspaper.com

پاسکاری جان‌ها

رکورد شکنی تجاری‌سازی در ایران‌خودرو

با نرخ ارز و بنزین بازی نکنید

تحلیل روز

در دسرهای لایحه پیشنهادی برای آموزش عالی

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرمووند: دولت در راستای شفافیت، پاسخگویی، قابل فهم بودن و کنترل بودجه عمومی و حذف ردیف‌ها و تجمیع آنها و همچنین واگذاری اختیار به مسئولان ذی‌ربط، مبادرت به تجمیع ردیف‌های نهادهای ذیل نهادهای اصلی کرده است. این اصلاح ساختاری در لایحه بودجه ۱۴۰۱، برای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که طبق ماده یک قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور از قوانین محاسبات عمومی مستثنا هستند، بسیار قابل توجه است.

به گزارش صمت ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ دارای ۲۰ تبصره است که در دو تبصره و ۶ بند به موضوعات آموزش عالی، تحقیقات و فناوری پرداخته است.

این بندها در موضوعاتی چون اخذ تسهیلات از بانک‌ها برای تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، نحوه مصرف منابع حاصل از بازپرداخت وام‌های شهریه دانشجویی، تامین مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان زیر پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، اختصاص یک درصد از اعتبارات هزینه‌ای تخصیص‌یافته نهادهای اجرای به امور پژوهشی، الزام شرکت‌ها، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت به مصرف ۴۰ درصد از هزینه امور پژوهشی خود از طریق انعقاد قرارداد با دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و مجوز واریز وجوه وزارت علوم و موسسات آموزش عالی حاصل از فروش اموال منقول و غیرمنقول این وزارتخانه به صندوق شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، آمده است.

بندهای یادشده به‌استثنای جزء یک بند «ب» تبصره ۱۸ در قانون بودجه امسال آمده است.

بنا بر تحلیلی که بازوی پژوهشی مجلس شورای اسلامی منتشر کرده، اعتبارات فصل آموزش عالی در لایحه بودجه سال آینده افزون‌بر ۵۵ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که دود ۳۵.۳ درصد نسبت به قانون بودجه امسال رشد کرده است. سهم فصل از امور آموزش و پژوهش در لایحه بودجه سال آینده ۲۸ درصد پیش‌بینی شده و رشد اعتبارات این امور نیز ۱۶.۸ درصد رشد کرده است.

همچنین مجموع اعتبارات فصول پژوهش نزدیک به ۱۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به قانون بودجه امسال حدود هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان یا ۱۰ درصد افزایش یافته است. مجموع اعتبارات پژوهشی فقط حدود ۶ درصد از اعتبارات امور آموزش و پژوهش را شامل می‌شود.

مانند سال گذشته کمترین توجه دولت در امور آموزش و پژوهش معطوف به فصول پژوهشی بوده است. همچنین براساس محاسبات صورت گرفته، سهم اعتبارات پژوهش و فناوری از تولید ناخالص داخلی در لایحه سال آینده حدود ۰.۲۵ درصد برآورد شده است.

در نظام کشور، ۳ نهاد اصلی وزارت علوم و بهداشت و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری متولی امور آموزش عالی، تحقیقات و فناوری هستند. مجموع اعتبارات هزینه‌ای، اختصاصی و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در لایحه بودجه سال آینده نهادهای مجری آموزش عالی، پژوهشی و فناوری کشور با احتساب ردیف‌های متفرقه بیش از ۶۲ هزار و ۹۷۱ میلیارد تومان برآورد شده است. از این رقم، حدود ۱۸ هزار و ۲۷۸ میلیارد تومان مربوط به وزارت علوم، ۲۰ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان وزارت بهداشت و ۳ هزار و ۷۸۷ میلیارد تومان مربوط به معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری اختصاص دارد.

پیچیدگی بودجه‌ریزی در بخش آموزش عالی

حوزه آموزش عالی، تحقیقات و فناوری یکی از مهم‌ترین بخش‌های متاثر از تغییر پیش‌گفته در لایحه بودجه سال آینده است؛ به‌ویژه اینکه این بخش در قوانین بودجه سالانه دارای بیشترین ردیف اعتباری بوده است (بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ ردیف)

طبق حکم ماده یک قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۹۶، دانشگاه‌ها، مراکز و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها و پارک‌های علوم و فناوری که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی، فقط در چارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیات امنا عمل می‌کنند. اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و موسسات کمک تلقی و پس از پرداخت، به هزینه قطعی منظور می‌شود.

با این حال، در لایحه بودجه ۱۴۰۱ ردیف‌های مستقل هر یک از این نهادها تجمیع شده و ذیل نهاد سیاستگذار قرار گرفته است؛ بنابراین می‌توان گفت شکل جدید بودجه‌ریزی در حوزه آموزش عالی با حکم ماده یک قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور همچنین با قانون تشکیل هیات‌های امنای دانشگاه‌ها مغایرت دارد.

هنگامی که مراکز و موسسات پژوهشی به‌عنوان نهادهای مستثنا از قوانین محاسبات عمومی در ذیل نهاد اصلی مشمول قانون محاسبات ادغام می‌شوند، مسئله تناقض‌آمیزی به وجود می‌آید، به‌ویژه اینکه نحوه حسابرسی دیوان محاسبات به این دو بخش هم متفاوت است. شاهد این مدعا ادغام پژوهشکده امور اقتصادی و پژوهشکده امور بیمه در وزارت امور اقتصادی و دارایی است. به‌طور کلی ادعام ردیف‌های بودجه‌ای موسسات آموزشی و پژوهشی تابع که تاسیس آنها مستند به قوانین مجلس یا شورای عالی انقلاب فرهنگی، مغایر با ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۶۶ مبنی‌بر اینکه بودجه هر یک از وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و واحدهای بسته آنها باید به‌طور کامل و جداگانه در بودجه کل کشور درج شود.

دانشکده‌ها و آموزشکده‌های دارای ردیف مستقل در قوانین بودجه سال‌های گذشته که در لایحه سال آینده ذیل ردیف دانشگاه اصلی قرار گرفته‌اند، عمدتا دور از پردیس اصلی و گاه در شهری دیگر واقع شده و دارای مسائل و مشکلات یک دانشگاه در ابعاد کوچک هستند و اکنون با حذف ردیف بودجه و عدم احتساب ضریب خاص برای فعالیت این نوع از دانشکده‌ها و آموزشگاه‌ها در سر جمع اعتبارات ردیف اصلی موجب افزوده شدن هزینه‌های اضافی به دانشگاه اصلی خواهد شد و این امر دانشگاه را در اداره امور با مشکلات بیشتری مواجه خواهد کرد.

یکی از اصول تدوین بودجه، اصل شاملیت یا تفصیل بودجه است. بر این اساس، دولت باید بودجه را به صورت مشروح با جزئیات آنها تهیه، تنظیم و به مجلس پیشنهاد کند.

یکی دیگر از اصول بودجه، اصل تنظیم بودجه برمبنای عملکرد است. با این حال، براساس اصلاحات ساختاری لایحه بودجه ۱۴۰۱، فعالیت‌ها، برنامه‌ها و اقدامات، سنجه واحد عملکرد و تمام‌شده ذیل نهادهای اجرایی به‌ویژه نهادهای حوزه آموزش عالی، تحقیقات و فناوری جذب شده است.

ضعف و قوت لایحه پیشنهادی

در اصلاحات ساختاری لایحه پیشنهادی برای آموزش عالی، تحقیقات و فناوری باوجود کاستی‌ها، گام‌های موثری نیز برداشته شده است. مغایرت شکل جدید بودجه‌ریزی در حوزه آموزش عالی و تحقیقات با ماده یک قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، قانون تشکیل هیات‌های امنای دانشگاه‌ها و همچنین مغایرت با ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی، عدم اتخاذ رویه واحد در زمینه تجمیع ردیف مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی ذیل ردیف اصلی، مشخص نبودن معیار در تعیین نهادهای اصلی و ادغام ردیف‌های دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها در دانشگاه اصلی، کاهش انگیزه مشارکت خیران و واقفان در امور آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با حذف ردیف‌های مستقل، از جمله توافق و کاستی‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ است.

به‌طور کلی می‌توان گفت بودجه در حوزه آموزش عالی، تحقیقات و فناوری استقلال و پاسخگویی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی را به‌شدت تحت تاثیر قرار خواهد داد. این موضوع از منظر نظارت مجلس بر عملکرد هر یک از واحدها بسیار مهم است؛ به‌ویژه آنکه برنامه‌ها، فعالیت‌ها و سنجه واحد عملکرد در لایحه بودجه حذف شده و این موضوع نظارت‌ناپذیری را نیز تشدید می‌کند و بستری برای انحراف بودجه به همراه خواهد داشت.

سهم اندک تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی و حذف تبصره مربوط به حمایت از پژوهش‌های تقاضامحور با وجود اهمیت بسیار آن، بی‌توجهی در بروزرسانی تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه‌ها با وجود فرسوده بودن این تجهیزات و حذف اعتبار پژوهانه دانشجویان دکترا به‌عنوان نیروهای نخبه کشور حاکی از رویکرد ضعیف لایحه در حمایت از فعالیت‌های پژوهشی و فناوری است.

این موضوع در حالی است که طبق اسناد بالادستی ضرورت دارد به علم و پژوهش به‌عنوان «وسیله عزت و قدرت کشور» توجه بیشتری نشان داده شود. همچنین حذف یارانه تغذیه و امور رفاهی دانشجویان در لایحه بودجه، دانشگاه‌ها را در این زمینه با چالش‌های جدی مواجه خواهد ساخت.

ایجاد صندوق شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به‌عنوان یک راهبر اصلی در تحقیقات و فناوری کشور، ایجاد ردیفی برای امریه‌سازی دانشجویان دکترا و پسادکترا و امکان مقایسه اعتبارات ردیف‌های اصلی در صورت احتساب اعتبارات ردیف‌های مستقل در سرجمع اعتبارات ردیف اصلی، امکان اولویت‌بندی در تخصیص منابع در راستای ماموریت‌های اصلی هر نهاد و در نهایت امکان تحقق سیاست آمایش آموزش عالی که در چند سال اخیر موانعی پیش روی آن قرار گرفته است از نکات مثبت لایحه بودجه ۱۴۰۱ در بخش آموزش عالی و تحقیقات به‌شمار می‌رود.

سخن پایانی

براساس آنچه گفته شد، لازم است در لایحه بودجه نهاد اصلی و معیارهای تعیین آن و همچنین معیارهای ادغام ردیف‌های مستقل در ردیف اصلی مشخص شود تا یک رویه واحد در زمینه همه نهادهای آموزش اتخاذ شود. با در نظر گرفتن تنوع فعالیت‌های جهاد دانشگاهی و تعدد مراکز ذیل این نهاد از یک سو و همچنین تعدد و تنوع نهادهای اصلی و سیاست‌گذار مرتبط با فعالیت‌های جهاد دانشگاهی، لازم است جهاد دانشگاهی خود به‌عنوان یک نهاد اصلی در نظر گرفته شود.

در صورت ادغام آموزشکده‌ها و دانشکده‌های تابع در دانشگاه اصلی، لازم است یک ضریب افزایشی در اعتبارات این دانشگاه‌ها لحاظ شود. برنامه‌محور کردن نهاد سیاست‌گذار به‌ویژه وزارت علوم و مبنا قرار دادن سیاست آمایش آموزش عالی به‌عنوان محور اصلی برنامه‌ها مطرح باشد.

با حضور جانشین سازمان پدافند غیرعامل کشور برگزار شد

جلسه پدافند غیرعامل شرکت فولاد خوزستان

جلسه پدافند غیرعامل شرکت فولاد و خوزستان با حضور حسن ساسانی جانشین سازمان پدافند غیرعامل کشور و هیات همراه، امین ابراهیمی مدیرعامل، مشاوران، قائم مقامان، معاونان و مدیران شرکت فولاد خوزستان ۲۰ دی ماه ۱۴۰۰ در سالن کنفرانس ساختمان مدیرعامل برگزار شد.

امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان در این جلسه گفت: فولاد خوزستان نقش کلیدی در زنجیره فولاد کشور ایفا می‌نماید. با همت کارکنان پس از تامین نیاز داخلی، ۶۰ درصد محصولات این شرکت صادر می‌شود.

وی افزود: در سالی که شعار آن تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها می‌باشد، با ایجاد قطعی‌های برق و گاز، حجم تولید این شرکت بسیار کاهش یافت. البته شرکت فولاد خوزستان با افقی که برای خود مشخص نموده است، قصد دارد ۲۵ درصد تولید کشور را در صنعت فولاد به خود اختصاص دهد.

ابراهیمی گفت: در حال حاضر ۱۴۵ پروژه با هزینه بالغ بر ۲۳ هزار میلیارد تومان برای توسعه فولاد خوزستان در نظر گرفته شده است.

محسن ساسانی جانشین سازمان پدافند غیرعامل کشور در این نشست اظهار داشت: پدافند غیرعامل عبارت است از: حفاظت از دارایی‌های ملی در برابر تهدیدهای تخصصی (اقدامات غیر مسلحانه). جنگ اقتصادی قواعدی دارد که حفاظت از آن بر عهده‌ی فرمانده اقتصادی می‌باشد. به دلیل اینکه تهدیدها متفاوت شده، سازوکار محافظت از آن نیز متفاوت است. پدافند غیرعامل، سرعت، دقت و قدرت حفاظت از سیستم را افزایش می‌دهد.

وی افزود: فرآیندهای پولی و مالی، با قوانین وضع شده در امور بین المللی، دستاویز ابر قدرت‌ها شده است و در حوزه اقتصاد اگر با دقت و هوشمندی پیش نرویم، با وجود بدافزارها، دچار اختلال خواهیم شد.

جانشین سازمان پدافند غیرعامل کشور افزود: در طول سال جاری ۳ مرتبه صنایع اصلی کشور ما مورد حمله سایبری قرار گرفته است. حال اگر سیستم پولی و مالی در کشور

دچار تهاجم شود، چه اتفاقی خواهد افتاد. به همین دلیل نیاز وجود پدافند غیرعامل بیشتر احساس می‌شود.

ساسانی در ادامه گفت: تعریفی به نام توسعه پایدار در کشور مطرح شده است که مصادیق عملیاتی آن بر زمین مانده است. زیرا در مکان‌یابی و جانمایی آن‌ها اشتباه شده است. به عنوان مثال دفتر مرکزی و پرداخت مالیات در منطقه خودشان اتفاق نمی‌افتد. پنجاه درصد مالیات در استان‌های اصفهان و کرمان توزیع شده و مابقی در میان ۲۹ استان دیگر توزیع می‌شود.

وی افزود: برای هر سازمانی نیاز است که هزینه‌های تولید آن کاهش یافته و در مقابل، سرمایه در گردش تولید آن افزایش یابد.

ساسانی تصریح نمود: بنا بر تعریف پدافند غیرعامل، جذابیت هدف برای دشمن در طرح‌های اقتصادی باید کاهش یابد.

وی افزود: با وجود سطح بالای سواحل دریایی، متاسفانه بر ظرفیت اقتصادی توسعه دریایی در کشور سرمایه گذاری نشده است.

جانشین پدافند غیرعامل خاطر نشان کرد: تنها ۸ درصد سطح معدنی کشور استخراج شده است. با جانمایی شرکت‌های معدنی و فاصله آن‌ها با شرکت‌های صنعتی، هزینه حمل‌ونقل بالایی بر شرکت‌های صنعتی تحمیل می‌شود. وی با بیان یک سوال گفت: در زمانی که حادثه‌ای در شرکت فولادی اتفاق می‌افتد، سیستم اطلاع‌رسانی به مدیریت و تصمیم‌گیری برای اولویت ورود واحدهای مربوطه چگونه انجام می‌شود؟ نحوه اعزام نیروهای بهداشت و درمان، زمان رسیدن نیروهای آتش نشان به محل حادثه چگونه است؟

امروزه در زمان بروز حادثه، جامعه از مدیران شرکت‌ها و سازمان‌ها نداشتن اطلاعات کافی را نمی‌پذیرند.

غلامرضا فروغی‌نیا مدیر روابط عمومی فولاد خوزستان گفت: با وجود سواحل دریایی بسیار در کشور، صنعت به جای دریا محور، کویر محور می‌باشد.

علی‌اصغر مشهدی‌زاده معاون مالی و اقتصادی فولاد خوزستان گفت: شرکت فولاد خوزستان با مشکلاتی روبرو است؛ از یک سو تشویق شده که ارز آور است و از سوی دیگر متهم است که چرا صادرات انجام می‌دهد.

مدیرعامل فولاد خوزستان در این نشست گفت: قانون ماده ۲۰۱ بند ک برنامه ۵ ساله توسعه کشور می‌گوید: رعایت اصول پدافند غیرعامل در طراحی و اجرای طرح‌های حساس و مهم و یا در دست مطالعه و نیز تاسیسات زیر بنایی و ساختمان‌های حساس، شریان‌های اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱۷۹ این قانون به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیر طبیعی است.

وی افزود: میزان خسارت و صدمات ناشی از عوامل و پدیده‌های بالقوه و یا بالفعل خسارت زا نسبت به نیروی انسانی، تجهیزات و تاسیسات با شدت صفر تا صد درصد را آسیب پذیری می‌گویند.

ابراهیمی افزود: در پدافند عامل دفاع در مقابل حملات خرابکارانه زمینی، هوایی، موشکی، اتمی و بمب با بکارگیری سلاح و تجهیزات جنگی و تکنیک‌های رزمی صورت می‌پذیرد ولی پدافند غیرعامل مجموعه‌ای از اقداماتی است که مستلزم بکارگیری جنگ افزار نبوده و با اجرای آن می‌توان آسیب‌پذیری را حذف نموده یا به حداقل ممکن کاهش داد.

این اقدامات شامل افزایش بازدارندگی‌ها، تداوم فعالیت‌های ضروری و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی است. اقدامات پدافند غیرعامل شامل پوشش، پراکندگی، جابه‌جایی، فریب، مکان‌یابی، اعلام خبر، قابلیت بقا، استحکامات، استتار، اختفا، ماکت فریبنده و سازه‌های امن می‌باشد. در پدافند غیرعامل نهادها، بخش‌ها، واحدها و کارکنان می‌توانند نقش موثری ایفا نمایند.

وی ادامه داد: حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی و ازجمله ارتباطی و رسانه و ارزیابی امنیت آنان و حفاظت از تاسیسات و تجهیزات، حفاظت سازمانی، تداوم اداره مدیریت کارکنان و شبکه‌های اطلاع رسانی سیستم‌ها و دارایی‌ها و مراکز حیاتی درون‌سازمانی و ارتباطی (که در صورت انهدام موجب بروز بحران، آسیب و صدمات جدی، سامانه‌های هدایت کنترل و فرماندهی، تولیدی و اقتصادی، پشتیبانی ارتباطی و دفاعی می‌گردد) و مراکز حساس و فضای سایبری در پدافند غیرعامل بسیار مهم است.

ابراهیمی تاکید کرد: بر اساس رویکرد پدافند غیرعامل بسیاری از تاسیسات و ساختمان‌ها به صورت دومنظوره احداث می‌گردد تا به عنوان پناهگاه نیز استفاده گردد. (مانند خطوط راه آهن زیر زمینی، ایستگاه‌های مترو و پارکینگ‌های بزرگ ساختمان ها). در پدافند غیرعامل سایبری قانون کارآمدی وجود دارد، هر شخص تنها اطلاعاتی را در اختیار داشته باشد که برای انجام آن کار بدان نیازمند است. فضای سایبری به شدت مبتنی بر فناوری است و مدیران یک سازمان بایستی متخصص و مسلح به این دانش باشند. توسعه تفکر مبتنی بر ریسک و فرصت در حذف یا کاهش پیامدهای نامطلوب و از جمله تداوم اداره مدیریت کارکنان در حملات سایبری بسیار مهم است.

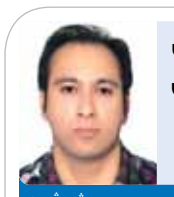
مدیرعامل فولاد خوزستان گفت: اصول پدافند غیرعامل سازمانی شامل مجموعه اقدامات بنیادی و زیربنایی که عبارتند از: انتخاب عرصه‌های ایمن و توسعه ایمن‌سازی، تعیین بهینه استقرار کارکنان در محیط‌های کاری، بهینه‌سازی فضای فیزیکی و اجرای پروژه‌های ایمن‌سازی، همگام‌سازی سیستم‌های پشتیبانی و ارتباطی، مقاوم‌سازی، استحکامات و ایمن‌سازی سازه‌های حیاتی و حساس، مکان‌یابی و آماده‌سازی مکان‌های مانور، مدیریت بحران دفاعی در صحنه‌های عملیاتی، استتار و نامریی‌سازی، ناتوان‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی مهاجم و اختفا و حفاظت از آمار و اطلاعات سیستم‌های حیاتی و مهم است.

وی ادامه داد: سطوح پدافند غیرعامل سازمانی عبارتند از: سطح عالی و راهبردی پدافند غیرعامل (شورای رهبری)، تعیین خط‌مشی و سیاست گزاری سطح عملیاتی و تدوین برنامه‌های اجرایی و نظام نامه و دستورالعمل (مدیران ارشد)، سطح اجرایی و تاکتیکی پدافند غیرعامل سازمانی و اجرای مانورهای منظم سالیانه و فصلی است.

وی افزود: در شرکت فولاد خوزستان تاکنون ۳ مانور ملی در زمینه پدافند غیرعامل برگزار گردیده که از آن جمله می‌توان به مانور پدافند غیرعامل ایستگاه برق، (عملکرد بمب‌های گرافیتی) و مقابله با عملیات خرابکارانه در خصوص نشت گاز کلر و انفجار در سایت صنعتی اشاره کرد.

یادداشت

توسعه و ارتقای توان رقابتی صنایع غذایی

میثم بشیری
عضو هیات‌علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

صنایع غذایی و آشامیدنی (براساس اطلاعات مرکز آمار ایران) در سال ۱۳۹۷ سهم حدود ۱۱ درصدی از ارزش ستانده ۱۲ درصدی از ارزش‌افزوده صنعتی را به خود اختصاص داده است. همچنین سهم ۱۸.۲ درصدی از تعداد کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر ۱۸.۱ درصدی از اشتغالزایی صنعت، ۵.۶ درصدی از صادرات صنعتی، ۱۰.۹۵ درصدی از ارزش تولیدات صنعتی و ۱۲ درصدی از هزینه تحقیق‌وتوسعه کل صنعت داشته است. بررسی آمار صنایع ۱۰ نفر کارکن و بیشتر صنایع غذایی و آشامیدنی نشان می‌دهد در دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۰، میزان ارزش‌افزوده این صنعت رشد ۲۹.۴ درصدی، اشتغال رشد ۷.۶ درصدی، صادرات مستقیم رشد ۳۰.۳ درصدی، تعداد کارگاه‌ها رشد ۹.۸ درصدی، ارزش تولیدات رشد ۲۸.۴ درصدی، ارزش فروش رشد ۲۸.۹ درصدی، تشکیل سرمایه ثابت رشد ۳۵.۷ درصدی، جبران خدمات رشد ۲۷.۳ درصدی و هزینه تحقیق و توسعه رشد ۳۴.۱ درصدی داشته است.

نکات کلیدی

-زنجیره ارزش صنایع غذایی یک زنجیره «مبتنی بر بازار» است که شرکت‌های اصلی خریدار آن در کشورهای پیشرفته مانند خرده‌فروشان، بازاریاب‌های تجاری، صاحبان برند و شرکت‌های تجاری هستند. این خریداران تولید جهانی را در رابطه با مشتریان نهایی از یک سو و صنایع محلی در کشورهای در حال توسعه را از سوی دیگر هماهنگ می‌کنند. -بیشترین ارزش‌افزوده در صنایع غذایی در انتهای زنجیره برنامه‌ریزی و خرده‌فروشی، همراه با کنترل عملکردهای کلیدی مانند برندسازی و بازاریابی، که بسیار متمرکز بر دانش هستند، ایجاد می‌شود. -در کنار چالش‌های کلان و ساختاری این صنعت در کشور مانند نوسان قیمت ارز و تشدید آن بر اثر تحریم‌های ظالمانه امریکا، اهم چالش‌های موجود در این صنعت عبارتند از: ۱. مقیاس کوچک تولید و تحدید بازار داخل ۲. بی‌ثباتی در دسترسی به مواد اولیه و نوسانات قیمت آن و تاخیر فراوان در بازگشت سرمایه ۳. کمبود نقدینگی و دسترسی اندک به شیوه‌های متنوع تامین مالی ۴. ضعف در حلقه‌های تامین مواد اولیه، برندینگ، تحقیق‌وتوسعه، بازاریابی و فروش و توزیع ۵. افزایش هزینه‌های توزیعی در شبکه توزیع ۶. پایین بودن بهره‌وری ۷. تمرکز بالای مقاصد صادراتی و کاهش نرخ ماندگاری در بازارهای صادراتی ۸. ضعف در جذب سرمایه‌های خارجی و عدم هم‌پیوندی با زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای و جهانی. با توجه به موانع پیش‌روی رقابت‌پذیری صنایع غذایی، مهم‌ترین راهکارها برای توسعه و ارتقای توان رقابتی این صنعت به شرح ذیل پیشنهاد می‌شود.

الف) تکمیل حلقه‌های زنجیره ارزش (تامین، تولید و توزیع)

-یکپارچه‌سازی و ایجاد هماهنگی میان حلقه‌های تامین و تولید -تقویت همکاری‌های افقی و عمودی در زنجیره ارزش صنعت غذا متناسب با مزیت‌های منطقه‌ای و با تاکید بر حلقه‌های تامین، تولید و بازاریابی -تشویق ادغام‌های عمودی میان تولیدکنندگان محصولات کشاورزی و صنایع غذایی -استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های توسعه‌ای در راستای ارتقا و رشد کسب‌وکارهای نوپا، واحدهای تحقیق‌وتوسعه و شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در زنجیره ارزش صنعت

ب) توانمندسازی

-حمایت از توسعه تجارت الکترونیکی و بازاریابی دیجیتال متناسب با نیاز بازار -ارتقای توان تولیدی بنگاه‌ها از طریق استفاده از مواد اولیه پیشرفته و ارگانیک در تولید، مکانیزاسیون فرآیند تولید با بکارگیری هوش تجاری -حمایت و تسهیل جذب و ارتقای فناوری در بنگاه‌های تولیدی فعال در صنایع غذایی -حمایت از راه‌اندازی و تقویت مراکز تحقیق‌وتوسعه در راستای توسعه محصول در بنگاه‌های کوچک و متوسط -ارائه مشوق‌های لازم برای هدایت و جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی به‌ویژه در حوزه‌های تکنولوژی‌بر و استراتژیک -ارتقای ظرفیت جذب فناوری در بنگاه‌های صنعت غذایی و آشامیدنی

ج) استانداردسازی

-تدوین و تعیین استانداردهای لازم (از جمله ایمنی، سلامت، بهداشت) در تولید محصولات مطابق با استانداردهای بین‌المللی -بازنگری در تدوین نظام و فرآیندهای استاندارد با توجه به موضوعات نوین و شرایط بومی -اطمینان‌بخشی از توسعه سیاست‌های صنعتی مبتنی بر توسعه پایدار سبز برای حفاظت از محیط‌زیست

د) توسعه بازار

-حمایت از توسعه مدل‌های کسب‌وکار مبتنی بر تولید جمعی (تولید تحت برند) -افزایش دسترسی به بازارهای صادراتی از طریق بهره‌مندی از ظرفیت موافقتنامه‌های منطقه‌ای دوجانبه و چندجانبه تجاری (مانند پاکستان، ترکیه، افغانستان و اتحادیه اقتصادی اوراسیا) و همچنین انعقاد موافقتنامه‌های جدید با سایر همسایگان و شرکای تجاری (چین، هند، ازبکستان، عراق و...) و تشویق حضور بنگاه‌ها در رویدادهای منطقه‌ای و بین‌المللی -حمایت از متنوع‌سازی تولید و صادرات با توجه به قابلیت‌ها و توانمندی‌های ایجادشده در کشور -تعیین راهبرد مناسب در صنعت مواد غذایی و آشامیدنی برای بهره‌مندی از طرح جامع همکاری ایران و چین در راستای توسعه بازار، تامین مواد اولیه و انتقال دانش -تغییر رویکرد دولت در تنظیم بازار از تصدیگری به تسهیلگری

ه) سیاست تامین مالی و سرمایه‌گذاری

-راه‌اندازی صندوق تخصصی پژوهش و فناوری خاص صنعت -ایجاد بسترهای مورد نیاز برای بهره‌گیری بنگاه‌های فعال در صنعت از ابزارهای تامین مالی زنجیره‌ای و ابزارهای موجود در بازار سرمایه نظیر اوراق اختیار فروش تبعی، اوراق سلف موازی، اوراق استصناع، اوراق منفعت، اوراق مرابحه و... -استفاده حداکثری از ظرفیت‌های بورس کالایی کشور در تامین مواد اولیه مورد نیاز صنعت -پرداخت بخشی از هزینه‌های مربوط به بازسازی و نوسازی واحدهای بزرگ مقیاس از سوی دولت

تداوم تولید در هر شرایطی

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه براساس طرح حمایت از کارخانجات، تولید در هر شرایطی باید ادامه یابد، گفت: گمرک موظف است ترخیص ماشین‌آلات، تجهیزات و مواد اولیه واحدهای تولیدی را در اولویت قرار داده و آن را حداکثر به مدت ۱۵ روز از زمان ورود به گمرک انجام دهد.

روح‌اله عباسپور در گفت‌وگو با خانه ملت درباره طرح دوفوریتی حمایت از کارخانجات و واحدهای تولیدی و صنعتی، عنوان کرد: پس از تصویب دوفوریت طرح در صحن علنی مجلس، کمیسیون صنایع و معادن این طرح را با حضور نمایندگان نهادهای اجرایی، کارشناسان و... مورد بررسی قرار داد.

وی افزود: براساس این طرح، حیات تولید در هر شرایطی باید ادامه داشته باشد و از تعطیلی کارخانجات و واحدهای تولیدی، توقیف ماشین‌آلات و تجهیزات، مواد اولیه و... به‌منظور حمایت از تولید و جلوگیری از بی‌ثباتی و اخلال در فعالیت‌های اقتصادی، صنعتی و معدنی جلوگیری شود. او اضافه کرد: با این طرح، مدیران و سرمایه‌گذاران واحدهای تولیدی حبس و بازداشت نمی‌شوند و از سازکارهای دیگر مانند توقیف اموال غیرمرتبط با تولید و... برای وصول مطالبات استفاده می‌شود.

عباسپور با بیان اینکه یکی دیگر از موارد مطرح‌شده در طرح حمایت از کارخانجات و واحدهای تولیدی و صنعتی، موضوع ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی است، ادامه داد: براساس این طرح، اجرای ماده (۵۰) قانون تامین اجتماعی در صورتی که منجر به توقیف ابزار، ماشین‌آلات و مواد اولیه واحدهای تولیدی از سوی سازمان تامین اجتماعی شود، ممنوع است.

زنجیره ناایمنی در جاده‌ها ادامه دارد

پاسکاری جان‌ها

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

سیستم‌های ایمنی با تامین توان ایمنی متفاوت است؛ سیستم‌های ایمنی مجموع آپشن‌هایی هستند که به کمک توان ایمنی خودرو آمده و ایمنی سرنشینان را تامین می‌کنند، در حالی که تامین توان ایمنی به طراحی و تولید خودرو مربوط است. به‌گفته کارشناسان، خودرو مانند یک خانه در سرزمین زلزله‌خیز است و باید به‌گونه‌ای طراحی‌شده و کیفیت و ایمنی آن تضمین شود که اگر روزی دچار حادثه شد، آسیب غیرقابل جبرانی به سرنشینان آن وارد نشود، زیرا به گفته رئیس پلیس راهور، مجازات یک تخلف رانندگی، مرگ نیست. تامین توان ایمنی بسیار مهم‌تر از سیستم‌های ایمنی است، زیرا اگر یک خودرو به‌لحاظ مهندسی سازه، دچار ضعف باشد به‌طور قطع، تحمل جذب و دفع انرژی واردشده به خودرو بر اثر تصادف را نخواهد داشت و حتی اگر از بهترین سیستم‌های ایمنی هم برخوردار باشد، نمی‌تواند در برابر حادثه مقاومت و از سرنشینان محافظت کند. همچنین فقط با سیستم‌های ایمنی مانند ترمز ABS، ایربگ و... نمی‌توان امنیت سرنشینان را تامین کرد و قرار دادن این سیستم‌ها روی یک خودرو بی‌کیفیت با وجود نداشتن این سیستم‌ها تفاوت چندانی ندارد. از جمله مهم‌ترین سیستم‌های ایمنی می‌توان به سیستم کنترل پایداری، سیستم ضدقفل، کیسه هوا، سیستم تلسکوپی فرمان، پست‌سری‌های فعال روی صندلی‌ها و زاویه ستون با سر راننده اشاره کرد.

چگونه یک قطعه ایمنی بدون تست روی وسیله نقلیه نصب و فروخته می‌شود؟ آیا کیسه هوا فقط به‌عنوان شی تزئینی روی خودرو نصب می‌شود؟

استانداردهای خودرویی از حرف تا عمل

داود اسماعیلی یکی از کارشناسان حوزه خودرو عنوان می‌کند هم‌اکنون در جهان یکی از بهترین اقدامات انجام‌شده در حوزه ایمنی خودروهای مدرن و پیشرفته، قرار دادن وان‌فیبر کربن و در واقع ساخت قطعات اصلی خودرو از فیبر کربن است؛ این وان به‌گونه‌ای طراحی‌شده که راننده درون آن قرار می‌گیرد و چنانچه خودرو دچار تصادف شدید شد، ضربه وارد شده از هر جهت که باشد ضربه به‌وسیله وان کربن جذب و دفع می‌شود و در نهایت ضربه شدیدی به راننده وارد نمی‌شود. از سوی دیگر، یک ضعف اصلی صنعت خودرو این است که هنوز یک خط سپر مشخص و معین برای تمام خودروها وجود ندارد و هر خودرو از یک خط سپر متفاوت با خودرو دیگر برخوردار است، در صورتی که اگر خط سپر مشخص باشد و در ساخت سازه خودروها رعایت شود، در صورت بروز تصادف سپر یک خودرو زیر سپر خودرو دیگر فرو نمی‌رود و موجب له‌شدن خودرو نمی‌شود. سازمان ملی استاندارد دی سال ۹۶ از توقف تولید ۲۵ خودرو در کشور به‌دلیل رعایت نکردن استانداردهای خودرویی خبر داده بود اما تا امروز تنها خودرویی که از چرخه تولید خارج شد، پراید بود. این خودرو هم با پافشاری پلیس راهور با توجه به گزارش آمار تصادفات و مرگ‌ومیرهای بالاخره از چرخه تولید نه چرخه مصرف خارج شد. اسفند ۹۵، سازمان ملی استاندارد ایران اعلام کرد تعداد استانداردهای خودرویی از ۵۵ به ۸۵ مورد افزایش یافته و با توجه به مصوبه شورای سیاست‌گذاری خودرو، با حضور وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت، رئیس سازمان ملی استاندارد، خودروسازان و قطعه‌سازان عملا وارد فاز اجرایی شد. براساس زمان‌بندی اعلام‌شده از سوی سازمان ملی استاندارد در آن زمان، خودروسازان فرصت داشتند تا ابتدای دی سال ۹۶، تعداد ۶۱ مورد از استانداردهای مدنظر را رعایت کنند و پس از آن تا ابتدای تیر سال ۹۷ دو مورد دیگر به این ۶۱ مورد اضافه و در نهایت با اضافه شدن ۲۲ مورد استاندارد خودرویی جدید تا ابتدای دی سال ۹۷، در مجموع ۸۵ مورد استاندارد خودرویی باید در خودروهای تولید داخل و وارداتی رعایت شود. براساس این مصوبه، در هر یک از زمان‌بندی‌های اعلامی (دی ۹۶، تیر ۹۷ و دی ۹۷) اگر خودرویی قادر به گذراندن تعداد استانداردهای تعریف‌شده تا آن مقطع زمانی نباشد، تولید آن متوقف خواهد شد و پلیس راهور ناجا نیز از شماره‌گذاری این خودروها ممانعت به عمل خواهد آورد. اول دی ۹۶ سازمان ملی استاندارد فهرست ۲۵ خودرو سواری و تجاری را منتشر کرد که به‌دلیل ناتوانی در گذراندن استانداردهای این سازمان، از ابتدای دی همان سال تولید آنها متوقف خواهد شد و شماره‌گذاری این خودروها ممنوع خواهد بود. حال امروز چند مورد از استانداردهای هشتادوپنج‌گانه در خودروها رعایت می‌شود، هنوز شفاف‌سازی نشده است. اصرار رئیس اسبق سازمان ملی استاندارد منجر به برکناری او شد و به این ترتیب الزام استانداردهای هشتادوپنج‌گانه در هاله‌ای از ابهام قرار گرفت. تصادفات زنجیره‌ای، آمار جانباختگان جاده‌ای، خسارت‌های جانی و مالی و... همگی حاکی از ضعف در حوزه ایمنی و استاندارد خودرویی در کشور دارد. امروز عمل نکردن ایربگ و اینکه این قطعه بدون آزمایش روی خودرو، نصب و تحویل مشتری می‌شود پرسش‌های زیادی را ایجاد کرده که در کنار خودروساز سازمان‌های مربوط باید پاسخگو موضوع باشند.

عین‌اله جهانی: در حوزه ایمنی خودرو، سازمان ملی استاندارد حریف خودروساز و وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌شود

متولیان سهل‌انگار

همان‌طور که آمد، دی ۹۷ آخرین اولتیماتوم سازمان ملی استاندارد به شرکت‌های خودروساز مبنی بر افزایش کمی و کیفی استانداردهای هشتادوپنج‌گانه بود اما با آغاز تحریم این طرح به کما رفت. در ادامه رعایت استانداردهای معمول و حداقل ایمنی هم مورد پرسش قرار گرفت. بنا به گفته کارشناسان، ایمنی خودروها در چند سال اخیر سیر نزولی داشته است. صمت این موضوع را بارها از سوی کارشناسان و سازندگان پیگیری کرد و قطعه‌سازان تاکید دارند مسئول ایمنی خودرو، شرکت‌های خودروساز هستند زیرا فرمول‌های ساخت قطعات را خودروسازان در اختیار زنجیره تامین قرار می‌دهند. یکی از اشکالات سیستمی در کشور، پاسکاری موضوع‌ها از زمینی به زمین دیگر و از دولتی به دولت دیگر است؛ اینکه چه کسی بالاخره قرار است قبول مسئولیت کرده و شروع به رفع مشکلات کند، جای بسی تامل دارد. در ادامه عین‌اله جهانی، معاون اجتماعی پلیس راهور ناجا در تشریح تصادفات زنجیره‌ای اخیر و ایمنی خودروها به صمت گفت: قانون به پلیس به‌عنوان یک نیرو حاکمیتی، اجازه داده براساس تبصره ۳ ماده ۱۴ قانون رسیدگی تخلفات رانندگی، اگر در بروز و شکل‌گیری تصادفات نهادی مسئولیتی متوجه آن باشند حتما سهم تقصیر آن در گزارش تخصصی و کارشناسی قید می‌شود. در نهایت هم هر نهاد یا سازمانی که سهمی در بروز تصادف داشته باشد به مراجع قضایی معرفی می‌شوند.

وی افزود: در حوزه ایمنی و استاندارد خودروها برابر قانون، سازمان‌هایی مانند سازمان ملی استاندارد و حفاظت محیط‌زیست اگر ایمنی و سلامت و زیست‌محیطی این وسیله نقلیه را تایید کنند و به وزارت صنعت، معدن و تجارت و از آنجا به پلیس ارسال شود پلیس موظف به شماره‌گذاری خودرو است.

معاون اجتماعی پلیس راهور ناجا ادامه داد: اگر تاییدیه این دو سازمان باشد و وزارت صنعت، معدن و تجارت به پلیس منعکس کند پلیس چاره‌ای جز شماره‌گذاری نخواهد داشت، چون قانون تصویب کرده است. مگر پلیس در موقعیت‌ها و شرایط خاصی رانندگی به موضوعات و اطلاعاتی دست پیدا و مطالب را گوشزد کند. به عنوان مثال زمانی پژو ۴۰۵ خیلی زیاد دچار آتش‌سوزی می‌شد. با پیگیری‌های پلیس، سازمان‌های متولی مجاب به رسیدگی موضوع شدند و آتش‌سوزی‌ها در تولیدات بعدی به حداقل رسید. یا تصادفات مربوط به این مدل و نیز پراید با آمار بالا حوادث و جانباختگان پلیس با دلایل کارشناسی فشار آورد تا تولید آنها متوقف شود.

پرسش‌های بی‌پاسخ

سرهنگ جهانی با بیان اینکه تولید پراید متوقف شده اما سال‌های زیادی شاهد تردد و تصادفات این خودرو در خیابان‌ها و جاده‌ها خواهیم بود، گفت: در حوادث رانندگی اگر صاحب خودرو خطایی مرتکب می‌شود انتظار این است وسیله نقلیه، نقش ایمنی خودش را ایفا کند. خودرو باید مامنی برای سرنشینان و حتی راننده خطاکار باشد؛ نه اینکه آنچه جز آپشن و حداقل‌های استاندارد در کشور اجرا می‌شود مانند ترمز ABS، کیسه هوا (ایربگ) و... درست عمل نکند. در این صورت، چگونه می‌توان جان سرنشینان را تضمین کرد. معاون اجتماعی پلیس راهور ناجا گفت: اگر همین سیستم‌های ایمنی درست عمل نکنند، چه ضرورتی دارد درباره افزایش استانداردها صحبت شود. پرسش این است آیا در ایران کرش‌تست یا برخورد از روبه‌رو وجود دارد؟ چگونه متوجه می‌شوند پلتفرم، بدنه و ستون خودروها استانداردهای لازم را دارند؟ چگونه آزمایش می‌شود ایربگ‌ها هنگام تصادف باز می‌شود یا خیر؟ چگونه می‌شود خودرویی از پشت‌سر آسیب ببیند اما دچار حریق شود؟

وی اظهار کرد: کرش‌تست در کشورهای صنعتی برای هر ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ خودرو انجام می‌شود. خودرو بارها با سطوح سخت از همه طرف برخورد می‌کند تا استقامت و ایمنی آن مورد آزمون قرار گیرد؛ اینکه ورق به‌کار رفته در بدنه دارای عیار و ضخامت مورد نیاز است؟ او گفت: نظارت و کنترل ایمنی خودرو در کشور بر عهده سازمان ملی استاندارد است. اگر تخلفی انجام شد باید برخورد کند و اجازه ادامه تولید ندهد. وی اضافه کرد: سازمان ملی استاندارد پیرو سخنان پلیس، با او همراه شده و امیدوارم این همراهی در بیان و حرف به عمل هم درآید زیرا جان مردم شوخی‌بردار نیست.

نصب قطعه ایمنی بدون تست

سرهنگ جهانی با بیان اینکه راه و خودرو در تصادفات باید بخشنده باشند، تاکید کرد: این جمله به این معنی است که راه و خودرو باید بتوانند بخشی از خطاهای راننده را جبران کنند، نه اینکه مولفه‌ای به‌نام کیسه هوا که جزء استانداردهای ایمنی خودرو است در تصادف عمل نکند. در این راستا، پیمان پیرایش، مدیرکل نظارت بر اجرای استاندارد به انتخاب گفته است؛ اساسا دو آزمون تست کرش یا برخورد از روبه‌رو وجود دارد که یکی از موارد آن تست ایربگ است.

خودروسازان متعهد می‌شوند این آزمون‌ها را انجام دهند علاوه بر اینکه بازرسان مانیز عملکرد خودروسازان را براساس تیراژ تولید و نوع خودرو کنترل کنند. متاسفانه در ایران تست کرش انجام نمی‌شود چون آزمایشگاه آن وجود ندارد و گلایه سازمان استاندارد هم این است که چرا بعد از ۴ دهه هنوز خودروسازان اقدامی برای ایجاد این آزمایشگاه‌ها نکرده است. در خوشبینانه‌ترین حالت فقط سالی یک بار نمونه‌ای به اروپا برای آزمون ارسال می‌شود.

بنابراین می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که ایربگ‌هایی در خودروها کار گذاشته می‌شوند که سنجش نشده و عملکرد آنها جای شک و شبهه دارد.

معاون اجتماعی پلیس راهور ناجا با بیان اینکه چنین موضوعی جزء نوادر و عجایب جهان است، گفت: چگونه است یک قطعه ایمنی بدون تست روی وسیله نقلیه نصب و فروخته شود. آیا کیسه هوا فقط به‌عنوان شی تزئینی روی خودرو نصب می‌شود؟

راهی که ادامه دارد

سرهنگ جهانی درباره تعامل پلیس و سازمان ملی استاندارد گفت: این یک واقعیت است که متاسفانه سازمان ملی استاندارد حریف خودروساز و وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌شود. براساس مصوبه سال ۹۷ باید از اسفند امسال استانداردهای یورو۶ در آلایندگی محیط‌زیست در تولید خودرو رعایت شود. آنچه دیده می‌شود و براساس سوابق موجود حاکی از آن است که به‌جای اینکه همت برای اجرای این قانون جزم شود در حال تلاش برای تعویق این قانون هستند. چرا؟

معاون اجتماعی پلیس راهور ناجا یادآور شد: با این برخوردها چه زمان می‌توانیم شاهد اجرای مصوبات در حوزه ایمنی خودروها در کشور باشیم؟ تا زمانی که شرایط فعلی حاکم باشد نمی‌توان انتظار کاهش آمار تصادفات و جانباختگان را داشته باشیم.

صادق بشیری: شرکت‌های خودروساز نسبت به محصولات خود اطمینان ندارند و در نتیجه شفاف‌سازی نمی‌کنند

اماواگرهای ایربگ

در ادامه صادق بشیری از کارشناسان حوزه خودرو درباره بحث ایمنی خودرو و عمل نکردن ایربگ هنگام تصادف به صمت گفت: براساس استاندارد، کیسه هوا بر اثر ضربه از جلو به خودرو باز می‌شود؛ البته ایربگ‌های ناحیه راننده و سرنشین جلویی خودرو. بنابراین اگر به انتها یا بغل خودرو ضربه‌ای وارد شود، کیسه هوا جلو خودرو عمل نخواهد کرد. وی افزود: برخی خودروهای خارجی دارای ایربگ‌های جانبی هم هستند که هنگام ضربه باز می‌شوند. به‌عنوان مثال، هنگامی که خودرو چپ کرده و ملق می‌زند اگر رادیاتور خودرو سالم باشد؛ یعنی ضربه از جلو به خودرو وارد نشده و براساس نظر کارشناسی طبیعی است ایربگ جلو عمل نکند.

او ادامه داد: آنچه مسلم است در حوزه ایمنی خودرو هنوز سازمانی اطمینان کامل نداشته؛ از این‌رو نمی‌توان اعتماد لازم به خریداران داد.

ابهام درباره ایمنی خودرو

بشیری ادامه داد: درباره ایمنی خودرو ابهام وجود دارد. در حالی که باید در سند، اطلاعات فنی به مصرف‌کننده به‌طور شفاف اعلام شود. این کارشناس با بیان اینکه سازندگان به محصولات خود اطمینان ندارند و در نتیجه شفاف‌سازی نمی‌کنند، اضافه کرد: آیتم‌های ایمنی در خودرو با قطعیت دیده نمی‌شود و در شرایط حوادث این ضعف‌ها نمود و بروز پیدا می‌کنند؛ بنابراین اگر خودروساز متهم می‌شود به این دلیل است که عملکرد ضعیفی دارد. بشیری در پایان گفت: آنچه مسلم است در حوزه ایربگ، شدت برخورد باید به حدی باشد که کیسه هوا به آستانه عمل برسد تا باز شود. نکته مهم دیگر هم عدم‌شفافیت خودروساز در حوزه ایمنی محصولات است که باید پاسخگو باشند اما نیستند.

سخن پایانی

بنابر این گزارش ایمنی خودروها در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و درست عمل نکردن قطعات ایمنی و فوق‌ایمنی به این موضوع بیشتر دامن می‌زند. بنابر نظر پلیس راهور در حوزه شماره‌گذاری خودروهای غیرایمن سازمان ملی استاندارد باید پاسخگو باشد. درباره الزام و رعایت استانداردهای هشتادوپنج‌گانه باید شفاف‌سازی و مشخص شود چقدر دیگر باید تاوان داده شود. در حوزه مشکلات ایمنی خودروها صمت به سراغ کارشناسان سازمان ملی استاندارد نیز رفت اما موفق به دریافت پاسخ نشد.

همه از معادن سهم می‌برند

استفاده از ظرفیت مشارکت مردم در فعالیت‌های معدنی در جهت افزایش انتفاع عمومی از معادن و بهره‌وری این بخش، در صورت تحقق مناسب آن می‌تواند پیامدهای مثبت بی‌شماری داشته باشد. خروج از انحصار معادن، حضور سرمایه‌های سرگردان و اندک مردم در پروژه‌های کلان با سود بالای اقتصادی، توسعه بخش معدن و به‌طور کلی صنعت و اقتصاد کشور از نتایج حداقلی این رویه است، اما توجه به ریزنکات این طرح و شیوه اجرایی شدن آن، تاثیر مستقیم و بسزایی بر پیامدهای آن خواهد داشت. حتی ممکن است باعث زیان دوجانبه مردم و معدنکاران شود؛ بنابراین توجه به تمامی ابعاد و زوایای طرح‌های مهم اینچنینی از ضرورت و اهمیت بالایی برخوردار است.

افزایش شفافیت با واگذاری

رضا محتشمی‌پور، معاون معادن و فرآوری مواد وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با ماین‌نیوز، به توضیح طرح واگذاری سهام معادن به مردم ساکن مناطق معدنی پرداخت و گفت: واگذاری معادن به مردم پیش‌تر نیز به‌طور معمول انجام می‌شد. در واقع بحثی که به تازگی مطرح شده، این است که بتوانیم با تبدیل معادن و پروانه‌های بهره‌برداری به سهامی عام، مشارکت مردم را در سرمایه‌گذاری بر معادن افزایش دهیم. ما در این کار چند هدف مهم را مدنظر داریم؛ هدف اول مشارکت دادن مردم و سرمایه‌های کوچک در سودآوری بخش معدن است. کاهش تعارض بین فعالان معدنی و مردم مناطق مختلف کشور هم می‌تواند از دستاوردهای این طرح باشد؛ در واقع اگر درآمد یا منفعتی از معادن به‌دست می‌آید، منحصر و محدود به تعداد خاصی از سهامدارانش نباشد. وی ادامه داد: همین الان هم معادن بزرگ ما در قالب شرکت‌های معدنی در بورس‌ها به‌صورت سهامی عام اداره می‌شوند، اما بحث این است که پروانه‌های بهره‌برداری را هم در بورس عرضه کنیم تا هم سطح شفافیت افزایش پیدا کند و هم مردمی را که تمایل دارند در فعالیت‌های معدنی سرمایه‌گذاری و مشارکت کنند، به‌ویژه مردم مناطقی که معادن در آن فعال هستند، جذب کنیم و سرمایه‌های‌شان را در حوزه معدن به کار بگیریم که هم به تامین مالی بخش معدن کمک شود و هم احساس تعلق بیشتری در مردمی که در مناطق مختلف معادن را می‌بینند و با آنها ارتباط دارند، شکل بگیرد.

■ تمرکز بر مسئولیت اجتماعی

محتشمی‌پور در ادامه به تشریح روندهای در پیش گرفته شده پرداخت و گفت: نخستین پروژه‌ای که در این قالب در حال عرضه به مردم است، معدن «جانجا» در شمال سیستان‌وبلوچستان است. این معدن، یکی از معادن بزرگ مس کشور به‌شمار می‌رود و بیش از یک سال است که عملیات اکتشافی آن آغاز شده است. حدود ۶۵۰ میلیون تن ذخیره معدنی در آنجا دیده می‌شود و امیدواریم بتواند پاسخ خوبی به تقاضای مشارکت در بخش معدن باشد. در حال حاضر، این معدن آماده صدور پروانه بهره‌برداری است. مزایده اولیه برای انتخاب تیم مدیریت پروژه نیز انجام شده است. این تیم پس از انتخاب، مکلف است همزمان با تجهیز معدن، ۳۰ درصد سهامش را هم به مردم عرضه کند. رویکرد ما بیشتر ایفای مسئولیت اجتماعی است. البته شفافیت نیز بیشتر خواهد شد. ما چندان از حیث شفافیت نگرانی نداریم، زیرا براساس قانون معادن، اساسا معادن در قالب مزایده‌های عمومی قابل واگذاری هستند. در گذشته هم این روش وجود داشت؛ یعنی واگذاری معدن در قالبی غیر از مزایده عمومی انجام نمی‌شد. الان هم همان روش به کار می‌رود، اما وقتی این فعالیت در بورس انجام شود، شاهد شفافیت بیشتری خواهیم بود.

■ رعایت اصل مبارزه با فساد

محتشمی‌پور ادامه داد: در بخش معدن نیز مانند هر بخش اقتصادی دیگر شفافیت یک اصل است و به‌دنبال افزایش آن هستیم؛ اما باید به این نکته اشاره کرد که بخش معدن یکی از بخش‌های بالغ در کشور است؛ به این معنی که ساختارهای نسبتا کاملی دارد. در واقع ساختارهای نظارتی خوبی در این بخش وجود دارد. بعضی از اشکالاتی که در گذشته وجود داشت، به مرور حل شده و به‌نوعی سیستم این اشکالات را رفع کرده است. مثلا حذف واگذاری معدن از طریق ترک تشریفات در قانون معادن گام خوب و رو به جلویی بوده است. این مسئله باعث می‌شود هر گونه ابهام در زمینه نحوه واگذاری از بین برود؛ بنابراین امروز دغدغه ما در زمینه فساد در بخش معدن کمتر است. البته افزایش کیفیت و کارآیی معدن برای ما بحث خیلی مهمی است.

کاهش تعارض با ساکنان محلی

بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معادن اتاق بازرگانی ایران با اشاره به واگذاری معادن از طریق بورس گفت: مردمی که سرمایه اندکی دارند یا تجربه‌ای در زمینه فعالیت‌های معدنی ندارند، شاید نتوانند در مزایده شرکت کنند، اما اگر واگذاری معادن از طریق بورس انجام شود، هر کس به سهم خود و میزان پولی که دارد می‌تواند در خرید معادن سهیم شود. به گزارش میزان، بهرام شکوری درباره برگزاری مزایده برای واگذاری معادن به مردم، گفت: وزیر صمت معادنی که متعلق به دولت است را برای مزایده و واگذاری به فعالان بخش خصوصی مدنظر گرفته است.

معتقدم این تصمیم درست بوده، زیرا در حال حاضر مشکلی که وجود دارد این است که دولت باید از حقوق دولتی که دریافت می‌کند طبق قانون مبالغی را برگرداند و برای توسعه رفاه منطقه‌ای که معدن در آن واقع شده هزینه کند، اما به‌دلیل کسری بودجه‌ای که دارد متاسفانه این پول‌ها برنمی‌گردد. وی افزود: طبق قانون، باید ۶۵ درصد حقوق دولتی برای توسعه معادن هزینه شود و ۱۲ درصد باید به منابع طبیعی اختصاص یابد، زیرا این سازمان باید احیا و بازسازی معادنی که ذخیره‌های‌شان تمام می‌شود را انجام دهد، اما این کار صورت نمی‌گیرد. شکوری در ادامه بیان کرد: ۱۵ درصد حقوق دولتی را باید برای آبادانی مناطق معدنی هزینه کنند که این کار نیز انجام نمی‌شود. رئیس کمیسیون معادن اتاق بازرگانی ایران گفت: طبق قانون باید ۵ درصد حقوق دولتی را به صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و در نهایت ۳ درصد را به‌نظام مهندسی پرداخت کنند که به‌طور معمول مبالغی کمتر از درصدهای گفته شده واریز می‌شود.

وی اظهار کرد: مردم ساکن در مناطق معدنی علاقه‌مندند از منافع معدن استفاده کنند، اما به‌دلیل اینکه دولت این مبالغ را دریافت می‌کند و برنمی‌گرداند مردم نیز از بهره‌برداران گله‌مند هستند که چرا از معدن منطقه چیزی عایدشان نمی‌شود؛ بنابراین جلوی کار فعالان معدنی را می‌گیرند.

■ توجه به بسترهای مناسب همکاری

شکوری خاطرنشان کرد: اگر در کنار مزایده معادن نماینده مجلس شورای اسلامی هر منطقه، استاندار و فرماندار مناطق معدنی، تعاونی را تشکیل داده و بخشی از پروژه را به‌نام تعاونی کنند تا مردم نیز از منافع معدن منطقه بهره‌مند شوند، باعث افزایش سطح رفاه مردم و به‌تبع آن حمایت و علاقه مردم به توسعه فعالیت‌های معدنی می‌شود و فعالان بدون دغدغه کار و توسعه فعالیت خود را انجام می‌دهند.

رئیس کمیسیون معادن اتاق بازرگانی ایران درباره واگذاری معادن از طریق بورس، گفت: مردمی که سرمایه اندکی دارند یا تجربه‌ای در زمینه فعالیت‌های معدنی ندارند شاید نتوانند در مزایده شرکت کنند، اما اگر واگذاری معادن از طریق بورس انجام شود هر کس به سهم خود و میزان پولی که دارد می‌تواند در خرید معادن سهیم شود. وی در ادامه گفت: اگر مزایده‌ای برای معادن بگذارند و شرط مزایده این باشد که مردم از این مزایده منتفع شوند، هر کس می‌تواند در تعاونی سهمی بخرد و افراد کاردانی که توانایی اداره معادن را دارند، در مزایده شرکت کرده و برنده شوند.

سخن پایانی

اجرایی کردن طرح‌های توسعه‌ای که می‌تواند ضامن انتفاع عمومی باشد، از وظایف مهم و اصلی نهادهای دولتی است. در زمینه فعالیت‌های بخش معدن نیز انتظار می‌رود سازمان‌های متولی بخش معدن با حساسیت و بررسی‌های کارشناسی‌شده، به تبیین و تدوین طرح‌های توسعه‌ای بپردازند.

«من هم یک جنگلبانم»
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی
نوبت دوم
شناسه ۱۲۵۹۴۶۸
آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان رضوی در نظر دارد ۸۰ دستگاه رایانه (کیس کامپیوتر و متعلقات داخلی) را از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای از شرکت‌های دارای گواهی صلاحیت انفورماتیک از سازمان برنامه و بودجه کشور را با جزئیات مندرج در اسناد مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت خریداری نماید.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت و تحویل اسناد تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
شماره فراخوان: ۳۲-۲۰۸۰۰۰۰-۲۰۰۰۰۰۰
زمان انتشار در سامانه: از ساعت ۱۱ شنبه مورخه ۱۴۰۰/۱۰/۲۵
مهلت دریافت اسناد: تا ساعت ۱۹ چهارشنبه مورخه ۱۴۰۰/۱۰/۲۹
آخرین مهلت ارسال پیشنهاد قیمت: ساعت ۱۹ شنبه مورخه ۱۴۰۰/۱۱/۰۹
متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت: ۱۴۵۶
آدرس: مشهد مقدس- بلوار وکیل‌آباد- وکیل‌آباد ۳۰- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی- امور پیمان‌ها-
تلفن: ۳۸۶۸۰۶۸۱-۴ داخلی ۳۴۰، ۳۴۱ و ۳۳۵
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱۰/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۲۷
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی

ایریسا IRISA
"فراخوان عمومی مناقصه یک مرحله‌ای"
توام با ارزیابی کیفی و فنی خرید دو دستگاه UPS مناقصه شماره ۴۰۰۱۰۷۲ – نوبت اول
شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون – ایریسا در نظر دارد خرید دو دستگاه UPS با ظرفیت هریک ۳۰۰ کیلوولت آمپر مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از شرکت‌های صاحب صلاحیت تامین نماید.
■ شرایط عمومی شرکت‌های صاحب صلاحیت:
۱- داشتن نمایندگی، دفتر خدمات پس از فروش، تیم فنی پشتیبانی و انبار قطعات یدکی در ایران
۲- ارائه رزومه و رضایت‌نامه از کارفرماهای قبلی
■ نحوه تهیه اسناد مناقصه:
۱- واریز مبلغ ۲ میلیون ریال به حساب شماره ۳۶۶۲۷۴۸۳ بانک رفاه کارگران – کد شعبه ۵۴۷ شعبه دکتر شریعتی اصفهان
۲- ارائه فیش واریز به دفتر تدارکات شرکت ایریسا
۳- دریافت الکترونیکی فایل اسناد
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱ میلیارد ریال
نوع تضمین: چک شرکتی
آخرین مهلت تهیه اسناد ۵ روز پس از تاریخ انتشار آگهی می‌باشد.
محل دریافت اسناد: دفتر مرکزی شرکت واقع در خیابان چهارباغ بالا، کوچه شهید هدایتی (۲۳) پلاک ۵
محل و آخرین مهلت تحویل پیشنهادات ۱۰ روز پس از انتشار آگهی در دفتر مرکزی شرکت خواهد بود.
جهت دریافت اطلاعات بیشتر در حوزه فنی با شماره ۰۹۱۳۴۰۵۵۳۵۸ آقای بابائی و در رابطه با مسائل عمومی مناقصه ۰۳۱۳۶۶۶۰۷۳۰ داخلی ۱۳۶۳ تماس بگیرید.
شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون – ایریسا

ایریسا IRISA
"فراخوان عمومی مناقصه یک مرحله‌ای"
توام با ارزیابی کیفی و فنی خرید دو دستگاه دیزل ژنراتور ۸۰۰ کیلووات مناقصه شماره ۴۰۰۱۱۸۴ – نوبت اول
شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون – ایریسا در نظر دارد خرید دو دستگاه دیزل ژنراتور با ظرفیت هریک ۸۰۰ کیلووات آمپر مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از شرکت‌های صاحب صلاحیت تامین نماید.
■ شرایط عمومی شرکت‌های صاحب صلاحیت:
۱- داشتن نمایندگی، دفتر خدمات پس از فروش، تیم فنی پشتیبانی و انبار قطعات یدکی در ایران
۲- ارائه رزومه و رضایت‌نامه از کارفرماهای قبلی
■ نحوه تهیه اسناد مناقصه:
۱- واریز مبلغ ۲ میلیون ریال به حساب شماره ۳۶۶۲۷۴۸۳ بانک رفاه کارگران – کد شعبه ۵۴۷ شعبه دکتر شریعتی اصفهان
۲- ارائه فیش واریز به دفتر تدارکات شرکت ایریسا
۳- دریافت الکترونیکی فایل اسناد
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱ میلیارد ریال
نوع تضمین: چک شرکتی
آخرین مهلت تهیه اسناد ۵ روز پس از تاریخ انتشار آگهی می‌باشد.
محل دریافت اسناد: دفتر مرکزی شرکت واقع در خیابان چهارباغ بالا، کوچه شهید هدایتی (۲۳) پلاک ۵
محل و آخرین مهلت تحویل پیشنهادات ۱۰ روز پس از انتشار آگهی در دفتر مرکزی شرکت خواهد بود.
جهت دریافت اطلاعات بیشتر در حوزه فنی با شماره ۰۹۱۳۴۰۵۵۳۵۸ آقای بابائی و در رابطه با مسائل عمومی مناقصه ۰۳۱۳۶۶۶۰۷۳۰ داخلی ۱۳۶۳ تماس بگیرید.
شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون – ایریسا

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر
آگهی استعلام عمومی
شماره ۴۰۰/۲۶/س
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "انجام بومی‌سازی و ساخت یک دستگاه تستر برد سیستم‌های توزین" را از طریق برگزاری استعلام عمومی به شرکت سازنده واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از قسمت مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
سازمان آگهی
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳
آخرین خبرها و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.Gostaresh.news

خبر

رکود بزرگ در بازار داخلی و آسیب به شرکت‌های فولادی

بازار فولاد یک بار دیگر نسبت به نتیجه مذاکرات برجامی در وین «شرطی» شده است. این شرطی شدن اقتصاد داخلی به مذاکرات بین‌المللی و چندجانبه پیرامون برجام، چیزی بود که قبلا نیز شاهد آن بوده‌ایم. بازار فولاد در حال حاضر در شرایط بلاتکلیفی و صبر و انتظار به سر می‌برد و این وضعیت، هزینه بالایی را به شرکت‌های فولادی تحمیل کرده است. به گزارش چیلان، تقاضای بی‌رمق و بسیار ضعیف این روزها بازار فولاد را وارد یک رکود بزرگ کرده و شرکت‌های فولادی با وضعیت بسیار دشواری دست و پنجه نرم می‌کنند. یکی از مدیران فروش شرکت‌های بورسی در این باره گفت: عدم تقاضا در بازار داخلی فولاد باعث اختلال در تامین منابع مالی شرکت‌ها شده است. عرضه‌کنندگان فولاد در چنین وضعیتی چه باید بکنند؛ لابد باید نسبت به صادرات اقدام کنند؛ آن هم در شرایطی که تا چند روز دیگر مجوز صادرات شرکت‌های فولادی در ۳۰ دی ماه از درجه اعتبار ساقط خواهد شد! این مدیر فولادی گفت: مطمئنا کاهش تقاضا در بازار فولاد قابل پیش‌بینی بود. ای کاش دستورالعمل‌ها قابلیت انعطاف و هماهنگی با بازار را داشتند. وقتی خریداری در تالار بورس نیست، عرضه‌کنندگان باید بتوانند به همان میزان در بازار آزاد امکان فروش داشته باشند. رسوب سرمایه و سرمایه در گردش شرکت‌ها چطور باید بررسی و در نظر گرفته شود. تعداد خریدهایی که به علت کاهش قیمت از سوی خریداران کنسل شده است، کم نبوده است. در حالی که سود بین‌بانکی در کانال بالای ۲۰ درصد سیر می‌کند، چطور می‌توان کاهش قیمت در محصول را متصور شد. یکی دیگر از مدیران صادرات شرکت‌های فولادی نیز در این باره تاکید کرد: قیمت شمش فولادی در بورس کالا در حال حاضر کمتر از قیمت جهانی قراضه است! با این وضعیت، آیا باز هم باید برای صادرات شمش فولادی محدودیت گذاشت؟ آیا در حالی که تقاضا در بازار داخلی وجود ندارد، نباید صادرات را تسهیل کرد تا تولیدکنندگان متضرر نشوند؟

فولاد مبارکه منشأ تحولات بنیادین در اقتصاد

گروه معدن
editor@smtnews.ir

محمدیاسر طیب‌نیا

چشم‌انداز توسعه کمی و حفظ سهم تولید فولاد کشور برای فولاد مبارکه کافی نیست و باید برای افق‌های دیگری برنامه‌ریزی کنیم

آیین گرامیداشت بیست‌ونهمین سالروز افتتاح شرکت فولاد مبارکه، با حضور محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه، معاونان، جمعی از مدیران، کارکنان و مدیران عامل شرکت‌های زیرمجموعه فولاد مبارکه برگزار و همزمان نیز به صورت آنلاین در فضای مجازی پخش شد. در این مراسم مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه ضمن تاکید بر جایگاه ویژه این مجموعه فولادی در کشور گفت: فولاد مبارکه صرفا یک کارخانه نیست و در گذر سال‌های گذشته به منشأ تحولات بنیادین در اقتصاد و صنعت کشور مبدل شده است.

محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه در این آیین ضمن تبریک به مناسبت سالروز افتتاح این شرکت اظهار کرد: امروز برای خانواده فولاد مبارکه روز مهمی است چراکه کلنگ این مجموعه در دی ۱۳۶۰ به زمین زده شد و نهایتا در ۲۳ دی ۱۳۷۱ به بهره‌برداری رسید.

احداث فولاد مبارکه

طیب‌نیا اذعان کرد: فولاد مبارکه صرفا یک کارخانه نیست و در گذر سال‌های گذشته به منشأ تحولات بنیادین در اقتصاد و صنعت کشور مبدل شده است؛ اگر بخواهیم فولاد مبارکه تا ۵۰ سال آینده همچنان سرآمد باشد، باید رمز موفقیت‌مان در ۳ دهه گذشته را مرور و جایگاه و مسیرمان برای ۵۰ سال آینده را ترسیم کنیم.

به گزارش ایراسین، طیب‌نیا اضافه کرد: داشتن چشم‌انداز توسعه کمی و حفظ سهم تولید فولاد کشور برای فولاد مبارکه کافی نیست و باید برای افق‌های دیگری برنامه‌ریزی کنیم؛ ما باید در ابعاد مختلف توسعه کشور را رقم بزنیم که در این راستا سرمایه انسانی نخستین محور و رمز موفقیت فولاد مبارکه است.

مدیرعامل فولاد مبارکه ادامه داد: نیروی انسانی کارآمد، نظام مشارکتی و بهبود مستمر، داشتن چشم‌انداز متعالی، برنامه‌محور بودن، حرکت دقیق براساس برنامه، بسیج همگانی نیروها در برنامه‌ریزی و نظام‌های تحولی مشارکت، همه اینها در کنار روحیه جهادی، انقلابی و انگیزه و نیت پاک الهی کارکنان باعث شده فولاد مبارکه در این نقطه قرار بگیرد.

طیب‌نیا با بیان اینکه انسان‌های بزرگی در شکل‌گیری فولاد مبارکه نقش داشته‌اند، افزود: یکی از رموز موفقیت فولاد مبارکه این است که در آن انسان‌ها و افکار بزرگی وجود داشته است.

وی تصریح کرد: بهره‌برداری از معادن سنگ‌آهن و منابع گازی و سابقه دیرینه در صنعت فولاد از ۵۰ سال گذشته تاکنون شرایطی را ایجاد کرده که این صنعت به یکی از صنایع موفق کشور تبدیل شود اما اگر امروز به‌درستی عمل نکنیم، همین موفقیت‌ها نیز نتیجه عکس خواهد داد.

نقش مهم در تولید ناخالص ملی

طیب‌نیا با بیان اینکه برنامه تولید ۵۵ میلیون تن تولید فولاد برای افق ۱۴۰۴ کشور در نظر گرفته شده است، گفت: فولاد مبارکه از تولید ۲.۵ میلیون تنی ابتدای راه‌اندازی به ۱۰ میلیون تن فعلی رسیده است.

مدیرعامل فولاد مبارکه، ورود شرکت‌های معدنی به تولید فولاد را قابل توجه دانست و گفت: تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌های موجود به اهمیت و جایگاه فولاد مبارکه برای رشد اقتصادی کشور افزوده است.

وی با اشاره به سهم یک درصدی فولاد مبارکه در تولید ناخالص کشور بیان کرد: امروزه بیشتر از نام کشورها نام صنعت‌ها و بنگاه‌ها شنیده و شناخته می‌شود و درآمد بعضی از این بنگاه‌ها و شرکت‌ها به مراتب از کل اقتصاد کشور ما و درآمد نفتی ما بیشتر است؛ ما با چنین دنیایی مواجهیم و اگر قرار باشد در کشور کسانی این گام‌ها را بردارند، چه صنعتی بهتر از فولاد مبارکه است؟

عکس: صمت

مدیرعامل فولاد مبارکه همچنین افزود: اگر کشور اسکله بزرگ نیاز دارد و اگر شبکه ریلی توسعه بیشتر می‌خواهد فولاد مبارکه باید برای این موضوع فکر کرده و اقدام کند؛ صنایع بزرگ مانند فولاد مبارکه باید این کارها را انجام دهند و این در حالی است که شرکت‌هایی بقا پیدا می‌کنند که در توسعه تکنولوژی فعال هستند.

پاک‌ترین صنعت کشور

وی در ادامه بیان کرد: توسعه مداوم کمی، کیفی و متوازن، تکنولوژی، نوآوری و توسعه پایدار، سرلوحه کار فولاد مبارکه است؛ تولید محصولات جدید با همت متخصصان داخلی این شرکت باعث افتخار ماست اما متاسفانه امروز همراستا با هدف‌گیری‌های دشمن، یک موج صنعت‌ستیزی در کشور راه افتاده و علیه صنعت ایجاد شده؛ صنعتی که نجات‌بخش اقتصاد کشور است.

مدیرعامل فولاد مبارکه ضمن بیان اینکه بسیاری از صنایع الزامات توسعه‌یافتگی را به‌موقع رعایت نکردند، گفت: متاسفانه برخی، بحران‌های آلودگی و کم‌آبی را به گردن صنعت می‌اندازند؛ در حالی که این موضوع خلاف واقع بوده و این در حالی است که در ابتدای دی امسال و در اوج آلودگی سایر شهرها، هوای پاک شهر مبارکه نشان‌دهنده عدم آلایندگی فولاد مبارکه بود.

طیب‌نیا با بیان اینکه فولاد مبارکه پاک‌ترین صنعت کشور است، تاکید کرد: ما باید در این حوزه الگوی صنعت سبز در کشور باشیم و نشان دهیم صنعت می‌تواند دوست‌دار محیط زیست باشد؛ باید نشان دهیم می‌توانیم مزایای صنعت را داشته باشیم و معایب آن را حذف کنیم، اکنون تمامی خروجی‌های فولاد مبارکه شبانه‌روزی در حال پایش لحظه‌ای است و نتایج نشان می‌دهد برخی از این مقادیر که ثبت‌شده حتی از استانداردهای محیط زیست بالاتر است.

محدودیت ۶۰ درصدی مصرف گاز

مدیرعامل فولاد مبارکه در ادامه با بیان اینکه همه باید متوجه شوند کار درست چیست و در همان جهت با روش درست کار کنند، بیان کرد: باید حواشی را از فولاد مبارکه دور کنیم؛ علاوه‌بر این هم درست کار کنیم و هم نیت خود را درست کنیم.

وی با اشاره به ضرورت الگو بودن فولاد مبارکه در همه جایگاه‌ها اظهار کرد: فولاد مبارکه در حوزه انرژی باید به فکر مصرف بهینه، صرفه‌جویی و بالا بردن میزان تولید باشد؛ علاوه‌بر این، هر یک از ما به‌عنوان یک شهروند، باید الگوی مصرف انرژی را در زندگی خود پیاده‌سازی کنیم.

طیب‌نیا با بیان اینکه با محدودیت بیش از ۶۰ درصدی مصرف گاز مواجه شده‌ایم، گفت: مصرف روزانه گاز خانگی در استان اصفهان به ۶۰ میلیون مترمکعب رسیده و این در حالی است که اگر فقط ۶ میلیون مترمکعب گاز به میزان گاز اختصاص‌یافته به فولاد مبارکه اضافه می‌شد، این صنعت می‌توانست ظرفیت تولید خود را کامل کند؛ خسارت ناشی از کمبود گاز مورد نیاز در فولاد مبارکه بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان است.

سخن پایانی

فولاد مبارکه با همت فولادمردان، روحیه جهادی و اراده آهنین آنان شکل گرفت که ما امروز میراث‌دار آنها هستیم؛ این مجموعه افتخارات زیادی داشته اما برای بقای این افتخارات نیازمند یک حرکت جدید و یک اتفاق بزرگ هستیم.

ذوب‌آهن اصفهان قلب صنعت فولاد ایران

ذوب‌آهن اصفهان، قلب صنعت فولاد ایران، نگینی در دشت طبس و نامی که حتی برای یک بار هم که شده به گوش بیشتر مردم ایران خورده است و از منظر بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصاد و صنعت کشور، حرکت ایران به سمت صنعتی شدن را پی‌ریزی کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت ذوب‌آهن اصفهان، منصور یزدی‌زاده، مدیرعامل شرکت ذوب‌آهن اصفهان به مناسبت سالگرد تاسیس این شرکت فولادی گفت: این مجتمع عظیم صنعتی نه‌تنها رویای ایرانیان برای دستیابی به صنعت فولاد را محقق ساخت، بلکه زمینه‌ساز شکل‌گیری سایر واحدهای فولادی شد و در تولد و رشد دیگر صنایع نیز موثر بود. تربیت ۱۰۰ هزار مدیر، مهندس و کارگر ماهر در این دوران، چالش کمبود نیروی انسانی ماهر در دهه ۴۰ و ۵۰ را پوشش داد تا صنایع پس از ذوب‌آهن به لحاظ منابع انسانی با مشکل عمده‌ای مواجه نباشند. تاثیر ذوب‌آهن در راه‌اندازی معادن و توسعه زیرساخت‌های صنعت فولاد، کم‌اهمیت‌تر از تربیت نیروی انسانی نبود و عملا امکان شکل‌گیری واحدهای فولادی جدید را فراهم آورد، کارخانه‌هایی که در تاسیس، توسعه و حتی مدیریت امروز آنها شاهد حضور پررنگ ذوب‌آهنی‌ها هستیم.

وی افزود: ذوب‌آهن اصفهان هم‌اکنون با شرکت‌های زیرمجموعه میزبان حدود ۱۷ هزار نفر نیروی انسانی است و معیشت کارگران معادن زغال‌سنگ ایران نیز از این کارخانه عظیم تامین می‌شود. کارخانه‌ای که همچون مادری بخشنده هر آنچه در توان داشت برای طراحی، ساخت و توسعه صنایع مختلف مانند مجتمع فولاد مبارکه، خوزستان، خراسان، قروه، یزد و... در سراسر این مرز پرگهر به کار گرفت تا همه در کنار همدیگر طعم شیرین رشد و بالندگی را بچشند و معیشت ایران و ایرانی را رونق بخشند. ذوب‌آهن اصفهان که تلاشگران آن در سال‌های دفاع مقدس نیز با اعزام نیرو به جبهه، پشتیبانی از جنگ با ساخت قطعات و تجهیزات و همچنین تقدیم ۲۸۷ شهید، حضور جانانه‌ای در این پیکار حق علیه باطل داشت و تا همیشه نماد ایثارگری در خانواده صنعت کشور شد. در کنار این دستاوردها، ذوب‌آهن اصفهان در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، خدمات بسیاری را همچون احداث بزرگراه ذوب‌آهن، تاسیس فولادشهر، ایجاد ۱۶ هزار و ۵۰۰ هکتار فضای سبز دست‌کاشت، ساخت ورزشگاه بزرگ فولادشهر، بیمارستان شهید مطهری و... را به جامعه ارائه کرده است؛ بنابراین به جرأت می‌توان گفت هیچ صنعتی مانند ذوب‌آهن اصفهان در اجتماع ریشه‌دار نیست.

ذوب‌آهن اصفهان در تاریخ سراسر افتخار خود، علاوه‌بر نقشی که در شکل‌گیری فرهنگ صنعتی کشور و راه‌اندازی سایر صنایع داشته، دستاوردهای چشمگیری حاصل کرده است که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به تولید ریل اشاره کرد. در این راستا تولید شمش ریل و انواع ریل مورد نیاز کشور مطابق استانداردهای جهانی که فقط ۶ کشور دنیا قادر به تولید آن هستند صورت گرفت که نقش مهمی در توسعه زیرساخت حمل‌ونقل کشور دارد. تولید محصولات جدید مانند آرک معدن، ورق سازه‌های فولادی، تیرآهن بال پهن، ریل مترو، ریل زبانه سوزن و...، کسب عنوان صادرکننده ممتاز، نمونه ملی و استانی طی ۸ سال، دریافت مدال افتخار ملی صادرت، واحد نمونه استاندارد طی سال‌های متمادی، دریافت لوح حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان طی سال‌های مختلف، کسب گواهینامه صادرات محصولات به اروپا، کسب استاندارد ملی تولید ریل و... بخشی از دیگر دستاوردهای این شرکت به شمار می‌رود.

در پایان از همه تلاشگرانی که طی گذشت بیش از نیم قرن از عمر این صنعت نقش‌آفرین بودند، چه آنانی که اکنون در بین ما نیستند (روحشان قرین رحمت پروردگار)، چه آنانی که در جای جای ایران‌زمین منشأ تولید و توسعه سایر صنایع هستند و تلاشگرانی که امروز در این صنعت عظیم برای رونق تولید و شکوفایی بیش از پیش آن تلاش می‌کنند تشکر و قدردانی می‌کنم. امیدواریم با هم‌افزایی و همدلی و بهره‌گیری از دانش و تکنولوژی روز بتوانیم میراث‌دار خوبی برای آیندگان باشیم و صنعت کشور را بر ریل تولید و توسعه قرار دهیم.

تاثیر فولاد مبارکه در توسعه پایدار شرق کشور

سرمایه‌گذاری فولاد مبارکه در منطقه سنگان با تاسیس شرکت فولاد سنگان، گام مهمی در توسعه پایدار، اشتغالزایی و ارتقای کیفی سطح زندگی شهروندان این منطقه داشته است. به گزارش چیلان، علی امرایی، مدیرعامل فولاد سنگان به مناسبت ۲۳ دی، سالروز افتتاح شرکت فولاد مبارکه، اظهار کرد: امروزه فولاد صنعتی حیاتی در اقتصاد جهان به شمار می‌رود. از صنایع بزرگ هوافضا، هواپیماسازی، خودرو، نظامی گرفته تا صنایع کوچک‌تر همه به فولاد و سایر محصولات وابسته فولادی به‌عنوان پایه اصلی نیازمند هستند؛ بنابراین نقش این صنعت به‌عنوان مادر و پایه دیگر صنایع اهمیت تولید آن را می‌رساند. وی افزود: ایران یکی از ۱۰ قدرت برتر تولید فولاد جهان و شرکت بزرگ فولاد مبارکه بزرگ‌ترین فولادساز خاورمیانه است که اهمیت بی‌بدیلی در رشد و ارتقای صنعتی و اقتصاد کشور دارد. این شرکت علاوه‌بر نیروی انسانی توانمند و نظام سازمانی قوی و منسجم، زنجیره کاملی از تولید با شعار «از سنگ تا رنگ» دارد. فولاد سنگان شرکتی مهم و تاثیرگذار در تامین مواد اولیه شرکت فولاد مبارکه به حساب می‌آید و از این منظر رشد و ارتقای توان تولید این شرکت، عامل اصلی افزایش تولید در فولاد مبارکه است. مدیرعامل فولاد سنگان اظهار کرد: فولاد سنگان در ابتدای زنجیره تولید فولاد بزرگ‌ترین فولادساز خاورمیانه قرار دارد و هرگونه ارتقای کیفی و کمی محصولات این شرکت تاثیر مستقیم بر تولید و سوددهی فولاد مبارکه و بازارهای رقابتی فولاد دارد. از طرفی دیگر فولاد مبارکه به‌عنوان شرکت مادر، همواره در یک رابطه تولید و بازتولید، بهره‌وری، تولید، بهبود فرآیندها، ارتقای مکانیسم‌های صنعتی با زیرمجموعه‌های خود قرار دارد؛ بنابراین سرمایه‌گذاری فولاد مبارکه در منطقه سنگان با تاسیس شرکت فولاد سنگان، گام مهمی در توسعه پایدار، اشتغالزایی و ارتقای کیفی سطح زندگی شهروندان این منطقه داشته است. امرائی افزود: امروزه فولاد مبارکه حامی و فولاد سنگان به‌عنوان نماینده این شرکت، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شرکت‌ها در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی هستند. در سال‌های اخیر به همت فولاد سنگان و حمایت فولاد مبارکه در بخش‌های مختلف زیرساختی، تولیدی، اشتغالزایی، آموزش، بهداشت و درمان، ورزش، فرهنگی و اجتماعی و... سرمایه‌گذاری‌های کلانی صورت گرفته که بخش قابل توجهی از آنها به بهره‌برداری رسیده است. وی ادامه داد: شرکت‌های گروه فولاد مبارکه از رابطه دوسویه منسجم و منعطف سازمانی با شرکت فولاد مبارکه برخوردار هستند که باعث می‌شود قدرت تصمیم‌گیری بالایی داشته باشند.

نوبت دوم

«آگهی فراخوان»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

با اطمینان بسازید

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشایی پاکات
۱	مناقصه	۸۲۶۸۴	ساخت ۳ ردیف رولیک ماشینکاری ریل	۱۴۰۰/۱۱/۰۵	۱۴۰۰/۱۱/۰۶
۲	مناقصه	۱۴۰۰۰۴۲۸۶-۸۲۷۰۳	خرید ۲۷۰۰ عدد دانه زنجیر پیش گرمکن کوره پلی زیوس	۱۴۰۰/۱۱/۰۵	۱۴۰۰/۱۱/۰۶
۳	مناقصه	۱۴۰۰۰۱۲۰۷-۶۵۶۹۰-۳	شافت لوله پیش گرم‌کن	۱۴۰۰/۱۱/۰۵	۱۴۰۰/۱۱/۰۶
۴	تجدیدمناقصه	۴۷۶۴۳-۲	عملیات تهیه، ساخت، نصب، تست و راه‌اندازی یک دستگاه جداکننده آب و قطران (دکانتر) در واحد دو بازیابی مواد کک‌سازی	۱۴۰۰/۱۱/۰۵	۱۴۰۰/۱۱/۰۶
۵	فراخوان	۱۴۰۰۰۷۵۰۶	شناسایی و ارزیابی پیمانکار جهت فعالیت "بازسازی و بروزرسانی بلوک شماره ۲ اکسیژن"	۱۴۰۰/۱۱/۱۵	-
۶	تجدیدمناقصه	۱۴۰۰۰۴۲۵۶-۷۹۶۴۴-۲	خرید ۸ ردیف بالک، شین و پایه نگهدارنده شین فولادسازی	۱۴۰۰/۱۱/۰۹	۱۴۰۰/۱۱/۱۰
۷	مناقصه	۱۴۰۰۰۴۸۰۰-۸۲۷۵۳	خرید دو ردیف مونتاژی بارابان جرثقیل فولادسازی	۱۴۰۰/۱۱/۰۹	۱۴۰۰/۱۱/۱۰
۸	مناقصه	۸۱۶۳۲	عملیات اجرائی پروژه آشکارسازی و ارتقاء دسترسی‌ها و ورودی‌های سه‌گانه کارخانه	۱۴۰۰/۱۱/۱۳	-

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱۰/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱۰/۲۷

روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

گسترش
تجارت
روزنامه صبح ایران
دوشنبه
۲۷ دی ۱۴۰۰
۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
۱۷ ژانویه ۲۰۲۲
شماره ۱۹۸۲
پیاپی ۳۳۰۰
www.Tejaratdaily.com

چشم امید اهالی بازار به سرزمین تزار

تسهیل مراودات با ورود ارز دیجیتال به تجارت

باید شاهد شکوفایی صنعت باشیم

یک هفته از وعده مجلسی‌ها گذشت

سفر هوایی گران ماند

قانون مالیات بر ارزش‌افزوده از ۱۳ دی روی نرخ بلیت هواپیما به اجرا گذاشته شده است. شرکت‌های هواپیمایی خارجی این قانون را مغایر با قوانین بین‌المللی حمل‌ونقل و انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی (یاتا) دانسته‌اند و با اشاره به ابهامات این قانون، اعتراض خود به الزام اجرای آن را در جلسه‌ای که اعضای کمیسیون عمران مجلس و فراکسیون اقتصاد سفر و زیارت مجلس حضور داشتند، مطرح کردند. مخالفان معتقدند سازکار مشخصی برای این قانون تعیین نشده و ابهام آن دست‌مایه‌ای برای افزایش تدریجی نرخ بلیت هواپیما خواهد شد. خروج ارز از کشور و تحمیل هزینه‌های بیشتر به خانواده ایرانی از دیگر تبعات اجرای این مصوبه بود که به نمایندگان مجلس یادآور شد.

به‌دنبال اجرایی شدن مصوبه افزایش ۴ درصدی مالیات بلیت پروازها، اعضای کمیسیون عمران وعده دادند برای رفع ابهام و بررسی تخلفات احتمالی در اجرای این مصوبه با حضور نمایندگان وزارت راه، سازمان هواپیمایی، ایرلاین‌ها و انجمن دفاتر خدمات مسافرتی جلسه‌ای برگزار کنند اما به‌تازگی رحمت‌الله رفیعی، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران به ایسنا گفت آن جلسه برگزار نشده است.

به گفته رفیعی شرکت‌های هواپیمایی همزمان با اجرای مصوبه افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده، کف نرخ را هم بستند و بر این اساس بلیت ارزان از سبد فروش ایرلاین‌ها حذف شد.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران گفت: در جلسه‌ای که نمایندگان مجلس و مسئولان شرکت‌های هواپیمایی خارجی در آن حضور داشتند تاکید شد بلیت هواپیما محصولی نیست که ارزش‌افزوده‌ای تولید کند و مشمول مالیات آن شود. ضمن اینکه طبق مقررات بین‌المللی اضافه کردن این مالیات تخلف است. پیرو مطرح‌شدن همین ایرادها قرار شد نمایندگان مجلس موضوع این مصوبه را بررسی کنند که تاکنون خبری نشده است.

رفیعی با اشاره به پیامدهای منفی اضافه شدن مالیات بر ارزش‌افزوده بر نرخ بلیت هواپیما، گفت: قبلا این تذکر داده شد که اضافه شدن این مالیات به پروازهای داخلی هزینه بیشتری را به خانواده ایرانی تحمیل می‌کند و در پروازهای خارجی نیز به خروج ارز از کشور منجر می‌شود، چون در خارج از کشور مالیات بلیت هواپیما صفر است؛ بنابراین با نرخ پایین‌تری می‌توان آن را خرید. علاوه‌براین، برخی شرکت‌های هواپیمایی، مالیات بر ارزش‌افزوده را سلیقه‌ای اضافه کرده‌اند، یعنی یک شرکت روی مالیات (Tax) آن را اضافه کرده و یک شرکت روی نرخ پایه بلیت (Fare)؛ بنابراین برخی از آنها وقتی بلیتی کنسل می‌شود آن ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده را دیگر برنمی‌گردانند.

رفیعی با بیان اینکه اگر نرخ بلیت سفرهای هوایی یا این مصوبه غیرکارشناسی است باید آن را بررسی و اصلاح کنند، گفت: تجربه می‌گوید هر نوع افزایشی در نرخ بلیت هواپیما، گرانی‌های دیگری را در پی خواهد داشت؛ بنابراین نباید ساده از کنار اضافه کردن میزان مالیات بر ارزش‌افزوده گذشت.

باید عادلانه با موضوع نرخ بلیت برخورد کرد

باسل حیدر، مدیر شرکت هواپیمایی قطر در ایران با تاکید بر اینکه عادلانه نیست مردم در ایران بلیت را گران‌تر از خارج از ایران بخرند، اظهار کرد: این افزایش نرخ بر کل صنعت هواپیمایی ایران تاثیرگذار خواهد بود و در نهایت مصرف‌کننده را مجبور می‌کند نرخ بیشتری بپردازد. این نکته باید در نظر گرفته شود که اجرای قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده فقط بلیت را برای ایرانی‌هایی که در داخل این کشور زندگی می‌کنند گران‌تر خواهد کرد و ایرانی‌هایی که در خارج از ایران هستند بلیت همان مسیر را با نرخ پایین‌تری می‌توانند تهیه کنند و این منصفانه نیست و باید عادلانه با این موضوع برخورد شود.

او همچنین یادآور شد: محصول هواپیمایی خلاف بسیاری از کالاها به هماهنگی با دیگر سازمان‌ها نیاز دارد و اجرای این دستورالعمل نیز نیازمند هماهنگی‌های بسیاری است.

اجرایی کردن این قانون در حال حاضر برای ایرلاین‌های خارجی امکان‌پذیر نیست، چون هنوز کدهای مربوط به آن در سیستم تعریف نشده و این احتمال می‌رود هزینه اجرایی نشدن آن برعهده ایرلاین باشد. امیدواریم برای اجرایی شدن این قانون زمان بیشتری به شرکت‌های هواپیمایی خارجی بدهند.

آنتونیو کوئوکو، مدیرکل شرکت هواپیمایی آلمان در ایران نیز در تایید سخنان ایرلاین‌های خارجی با مقایسه ایران با کشورهای دیگر که تجربه فعالیت در آنجا را داشته، گفت: نگرانی ما این است این افزایش نرخ فقط به خانواده ایرانی تحمیل شود که معنی آن درآمد کمتر برای آژانس‌های ایرانی نیز خواهد بود.

راشد، مدیرکل شرکت هواپیمایی امارات در ایران نیز در ادامه این اظهارات گفت: مالیات بر ارزش افزوده در نرخ بلیت صندلی‌های بیزینس و فرست‌کلاس به نسبت اکونومی بیشتر خود را نشان خواهد داد. امیدوارم اتفاقی بیفتد که صنعت هواوردی در ایران از قانون مالیات بر ارزش افزوده استثنا شود.

منتظر پرواز ارز از ایران باشید

شهمیری، عضو انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی متذکر شد اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در بلیت هواپیما باعث خروج بیشتر ارز از کشور خواهد شد. وی در ادامه به برخی تبعات اجرای این قانون اشاره کرد و افزود: افزایش نرخ بلیت هواپیما منجر به تعطیلی بیشتر دفاتر خدمات مسافرتی و خروج بیشتر متخصصان خواهد شد و از آنجا که خرید بلیت از خارج کشور به‌دلیل ساختارهای بین‌المللی، ارزان‌تر تمام خواهد شد حتما مردم برای خرید بلیت از خارج از کشور اقدام خواهند کرد؛ بنابراین هیچ وجهی از فروش آن بلیت از جمله مالیات به دولت نخواهد رسید و خروج ارز اتفاق خواهد افتاد و سهم هزینه کرد شرکت‌های هواپیمایی خارجی در ایران حذف خواهد شد؛ ضمن اینکه در صورت وقوع تخلف ازسوی فروشنده بلیت‌هایی که از خارج کشور خریداری شده، امکان پیگرد قانونی وجود ندارد.

مالیات بر ارزش افزوده و افزایش رکود پروازها

رئیس انجمن صنفی دفاتر مسافرتی و هوایی استان اصفهان با انتقاد نسبت دریافت مالیات بر ارزش افزوده از بلیت‌های هوایی، گفت: بیشتر ایرلاین‌ها به‌دلیل تحریم از یک هواپیمای خود برای تامین لوازم یدکی دیگر هواپیماهای خود استفاده می‌کنند، از سوی دیگر خدمات تورهای هوایی روز به روز ضعیف‌تر می‌شود، اما هزینه آن را مسافران تقبل می‌کنند.

سید محسن رناسی با اشاره به گلایه مردم از اعمال مالیات بر ارزش‌افزوده بر بلیت هواپیما و تاثیر منفی این سیاست بر صنعت گردشگری، اظهار کرد: انتظار داشتیم با افزایش ظرفیت مسافران هواپیماها از ۶۰ به ۱۰۰ درصد، شاهد روند معکوس نرخ بلیت باشیم، اما متاسفانه نه‌تنها شاهد کاهش نرخ بلیت هواپیماها نیستیم، بلکه بار ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده باعث افزایش نرخ بلیت هواپیماها شده است.

وی افزود: این مالیات به‌طور میانگین باعث افزایش ۲۰۰ هزار تومانی نرخ بلیت پروازهای داخلی در مسیرهای رفت‌وبرگشت می‌شود و در پروازهای خارجی نیز قیمت‌ها از ۴۵۰ هزار تومان به بالا افزایش می‌یابد.

رئیس انجمن صنفی دفاتر مسافرتی و هوایی استان اصفهان تصریح کرد: با این تصمیم شاهد رکود خرید بلیت پرواز و همچنین رکود مسافران هوایی خواهیم بود و به‌نوعی این تصمیم اتفاق بدی در صنعت هوانوردی کشور است.

سخن پایانی

به‌دنبال ابلاغ سازمان امور مالیاتی، با قانون مصوب مجلس ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده روی نرخ بلیت اضافه شد که با حذف ۵ درصد عوارض شهرداری، نرخ بلیت هواپیما در مسیرهای داخلی با ۴ درصد و در مسیرهای خارجی با ۹ درصد افزایش روبه‌رو شد. این قانون با واکنش زیادی ازسوی مردم و ایرلاین‌ها مواجه شده است؛ به ویژه آنکه از سال ۱۳۹۷ تاکنون نرخ بلیت هواپیما مستمر و به عناوین مختلف از تحریم و نوسان ارز گرفته تا محدودیت‌های کرونا افزایش‌هایی تا ۱۰۰ درصد را هم تجربه کرده است. بحث اضافه شدن مالیات بر ارزش‌افزوده به نرخ بلیت هواپیما از سال ۱۳۸۶ مطرح شد و سال ۱۳۸۸ سازمان امور مالیاتی آن را جدی‌تر کرد و مجلس هم ۶ ماه پیش آن را تصویب کرد. حالا پس از گذشت ۱۱ سال آن قانون مبهم ابلاغ و اجرایی شده و هیچ راهی هم برای اجرا نکردن آن نگذاشته‌اند. با این وضعیت حاشیه‌های این مصوبه قانونی همچنان ادامه دارد.

دیدار مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان با مدیرعامل بانک رفاه کارگران کشور

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان با هدف همکاری‌های دوجانبه با مدیرعامل بانک رفاه کارگران کشور دیدار کرد.

به گزارش خبرنگار روابط‌عمومی، اسماعیل للگانی مدیرعامل بانک رفاه کارگران کشور و هیات همراه ۲۱ دی‌ماه ۱۴۰۰ با هدف همکاری‌های دوجانبه با امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار که علی‌اصغر مشهدی‌زاده معاون مالی و اقتصادی فولاد خوزستان و غلامرضا فروغی‌نیا مدیر روابط عمومی نیز حضور داشتند، دو طرف بر همکاری های مستمر تاکید کردند.

امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در این دیدار اظهار داشت: توسعه منابع انسانی یکی از اولویت‌های مهم مجموعه شرکت فولاد خوزستان است.

وی گفت: امیدواریم با تقویت سطح همکاری شرکت فولاد خوزستان و بانک رفاه کارگران شاهد توسعه هر چه بیشتر فعالیت‌های فی‌مابین باشیم.

اسماعیل للگانی مدیرعامل بانک رفاه کارگران، مجموعه فولاد خوزستان

را شریک تجاری این بانک دانست و افزود: فولاد یکی از صنایع فعال و تاثیرگذار استان و کشور است و این شرکت شریک تجاری بانک رفاه کارگران به شمار می‌آید. در مسیر کمک به پایداری تولید و توسعه مجموعه فولاد خوزستان از هیچ تلاشی فروگذار نیستیم.

آگهی فراخوان شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری

شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری

شماره فراخوان: ۱۰۷۱۶۴

شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری در نظر دارد پروژه "تهیه و تامین مواد، مصالح، تجهیزات و اجرای عملیات زیرسازی و روسازی اتصال خط آنتنی و شانتینگ یارد راه‌آهن داخلی شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری (حدود ۱۸ کیلومتر) به شبکه ریلی کشور" را از طریق مناقصه یک مرحله‌ای به اشخاص حقوقی دارای رتبه یک رشته راه و ترابری از سازمان برنامه و بودجه کشور که طی ده سال اخیر پروژه‌های مشابه زیرسازی و روسازی راه‌آهن را اجرا نموده باشد، واگذار نماید.

الف- مدت اجرا: ۳۰ ماه شمسی

ب- محل اجرا: استان چهارمحال و بختیاری - شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری

ج- مبلغ تقریبی ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه: ۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰/- ریال

پیمانکارانی که دارای شرایط مندرج در آگهی می‌باشند و آمادگی اجرای پروژه را دارند می‌توانند نسبت به دریافت مدارک ارزیابی کیفی از طریق آدرس اینترنتی www.sdsteel.ir در لینک مربوط به "مناقصه و مزایده" اقدام و مدارک ذکر شده در آگهی را طبق ردیف‌های مندرج در فرم ارزیابی کیفی به صورت لوح فشرده همچنین یک نسخه کاغذی برابر اصل شده به همراه سایر مدارک موردنیاز را به همراه نامه اعلام آمادگی خود به صورت کتبی و حداکثر تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۵:۰۰) تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۶ به آدرس کیلومتر ۳۵ جاده شهرکرد- بروجن شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری، مدیریت بازرگانی، قسمت امور قراردادها (تلفن تماس ۶۵-۰۳۸۳۴۲۶۴۴۶۱ داخلی ۷۲۳۲) تحویل نمایند. بدیهی است به مدارکی که پس از انقضای مهلت مقرر ارائه گردد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد.

لازم به ذکر است پس از بررسی و تعیین صلاحیت از متقاضیان واجد شرایط که با توجه به دستورالعمل، امتیاز قابل قبول را کسب نمایند جهت شرکت در مناقصه دعوت به عمل خواهد آمد.

- ارائه مدارک فوق‌الذکر توسط پیمانکاران هیچگونه حقی برای آنها جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.
- بدیهی است در صورتی که مدارک ارائه شده جهت ارزیابی توسط پیمانکار با واقعیت مطابقت نداشته باشد شرکت فولاد سفید دشت چهارمحال و بختیاری طبق ضوابط خود عمل خواهد نمود.
- لازم به ذکر است در صورت برگزاری مناقصه، شرکت در مناقصه بصورت گروه مشارکت، امکانپذیر نمی‌باشد.

شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری

ارتباطات با استمرار زنده می‌ماند

روزهای رونق تجارت در راه است.
با ما روی موج آگاهی و ارتباطات موثر،
برای روزهای بهتر آماده بمانید

فرهیختگان و مدیران همچنان فرهنگ روزنامه‌خوانی را در کنار رصد سایت‌ها و پایگاه‌های خبری حفظ کرده‌اند

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲- ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸

www.smtnews.ir www.gostaresh.news

یادداشت

تجارت نیازمند تعامل، برنامه و ابزار است

ولی کالجی- پژوهشگر ارشد مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری

توافقنامه تجارت ترجیحی بین ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا را در واقع می‌توان به‌عنوان مهم‌ترین تحول در حوزه تجارت خارجی ایران در چند سال اخیر که کشور دچار مشکلات اقتصادی فراوان و تحریم‌های متعدد اقتصادی بوده دانست که از ۵ آبان ۱۳۹۸ اجرایی شده است و بی‌شک می‌تواند نقش مهمی در آینده تجاری کشور داشته باشد.

اگرچه آغاز این توافقنامه از آبان ۱۳۹۸ بود اما از اسفند همان سال شاهد همه‌گیری ویروس کرونا در جهان بودیم همه روابط تجاری را تا حد زیادی تحت تاثیر قرار دارد. با این حال، آمارها نشان می‌دهد با وجود شیوع ویروس کرونا و همین‌طور برقراری تحریم‌ها علیه کشور، تجارت با اتحادیه اوراسیا تنها حوزه‌ای در تجارت خارجی کشور بوده که در این مدت دچار رشد شده است.

اگر بتوانیم با انجام تعهدات خود در این توافقنامه به تجارت آزاد با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا برسیم، تعرفه‌های گمرکی به صفر می‌رسد و این اتفاق بزرگی در تجارت خارجی خواهد بود و نقش بسزایی در توسعه تجاری کشور خواهد داشت؛ بنابراین امسال به‌عنوان سال پایانی توافقنامه تجارت ترجیحی می‌تواند سالی تعیین‌کننده و اساسی در شکل‌گیری مقدمات لازم برای دستیابی به این موضوع باشد.

از این رو، باید برای فراهم آوردن زیرساخت‌های لازم به دلیل عملکرد مطلوب تجارت ترجیحی اقدام کنیم تا اگر این امکان فراهم شد، بازنده این تجارت نباشیم و این کشورهای اتحادیه اوراسیا نباشند که دست بالا را می‌گیرند. اگر نتوانیم در این مدت به زیرساخت‌های لازم و کافی برای تجارت با این کشورها برسیم، این فرصت اقتصادی تبدیل به تهدید می‌شود و تنها به مسیری برای افزایش واردات مبدل می‌شود.

▣ ۳ راهکار برای سال ۱۴۰۰

برای اینکه بتوانیم زیرساخت‌های لازم برای ایجاد روابط تجاری مطلوب با این اتحادیه را داشته باشیم باید راهکارهای موثر در تقویت آن را نیز بدانیم. در این مسیر به نظر می‌رسد نقش رایزنان بازرگانی، ابزارهای لجستیک و زیرساخت‌های تجاری در کشورهای هدف در این زمینه بسیار مهم است.

متاسفانه در این منطقه هیچ رایزن بازرگانی نداریم و اگرچه سازمان توسعه تجارت فعالیت‌هایی را برای تامین این نیاز داشته اما هنوز این اقدامات به ثمر ننشسته است. در حالی که رایزن بازرگانی با استفاده از اختیارات و تخصص خود می‌تواند فرصت‌های تجاری منطقه را شناسایی کرده و ارتباط هیات‌های بازرگانی را برای توسعه تجارت مقدور سازد.

اگر بخواهیم نقش رایزنان بازرگانی را در تجارت بهتر ارزیابی کنیم، کافی است ساختار ۵۰۰ نفره رایزنان چین و همچنین تیم ۱۰۰ نفره رایزنان کشور ترکیه را در روسیه، با یک نفر رایزن ایرانی که در گذشته در این کشور حضور داشت مقایسه کنیم. پس باید برای ایجاد روابط تجاری مطلوب، هرچه سریع‌تر در این باره اقدام کنیم.

به علاوه اینکه ایران هنوز در هیچ‌یک از کشورهای عضو این اتحادیه ساختارهایی مانند بارانداز، انبار و سردخانه تعریف نکرده است. این موضوع اختیار عمل ما را در بازارهای این کشورها کاهش می‌دهد.

وجود این ساختارها در کشورهای هدف صادرات این امکان را ایجاد می‌کند که محصولات صادراتی در آنجا دپو شده و بازار در دست بازرگانان ما باشد. همچنین اگر مشکلی در مقصد برای بار پیش آمد، صادرکننده اختیار بار خود را داشته و بتواند به شکل مطلوب درباره آن تصمیم‌گیری و اقدام کند. همچنین این ساختارها اجازه می‌دهند اختیار توزیع، خرده‌فروشی و برندسازی در اختیار صادرکنندگان باشد و بتوانند سهم مطلوبی از بازارهای کشورهای هدف را به دست بیاورند. اما در حال حاضر کالاهای صادراتی کشور ما به شکل مستقیم برای فروشگاه‌ها و بازارهای هدف ارسال می‌شود که این موضوع یک ضعف در این سیستم به شمار می‌رود.

از موارد دیگری که برای تقویت ساختارهای تجاری ایران و اتحادیه اوراسیا می‌توان به آن توجه کرد، موضوع ابزارهای مناسب برای حمل‌ونقل کالاها است. وقتی ۶۰ درصد صادرات ما به اوراسیا و مزیت ما برای ورود به این بازار، محصولات کشاورزی، باغی و لبنی است باید امکانات مناسب حمل این کالاها نیز مورد توجه بخش اقتصادی کشور قرار گیرد زیرا انتقال اغلب این کالاها با کامیون و کانتینرهای معمولی معمولی امکان‌پذیر نیست.

برای صادرات مطلوب، باید تجهیز سیستم حمل‌ونقل به کانتینرهای یخچال‌دار را نیز از طریق تولید و واردات مد نظر قرار دهیم زیرا تولید فعلی جوابگوی حجم تقاضای بازار نیست و این موضوع باعث گلایه‌مندی صادرکنندگان شده است.

در نهایت اینکه تا ابزار مناسب صادرات را در اختیار نداشته باشیم حتی اگر در بازار مصرف تقاضا وجود داشته باشد و به تعامل‌های کلی در این زمینه برسیم و توانایی تولید هم وجود داشته باشد، نمی‌توانیم کاری از پیش ببریم.

رشد ۴۱ درصدی تجارت ایران و روسیه

سخنگوی گمرک گفت: تجارت ایران و روسیه در ۹ ماه سال ۱۴۰۰، از ۳.۵ میلیون تن و ارزش یک میلیارد و ۶۵۶ میلیون دلار گذشت و نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۲ درصد در وزن و ۴۱ درصد در ارزش افزایش داشته است.

به گزارش گمرک، سید روح‌اله لطیفی در آستانه سفر رئیس‌جمهوری کشورمان به روسیه، در تشریح روابط تجاری تهران با مسکو اظهار کرد: از تجارت ۳ میلیون و ۵۵۸ هزار و ۴۹۱ تنی کشورمان با روسیه به ارزش یک میلیارد و ۶۵۶ میلیون و۹۹۷ هزار و ۳۲۲ دلار تا پایان آذرماه، ۸۳۸ هزار و ۶۰۲ تن کالا به ارزش ۴۳۲ میلیون و ۸۷۷ هزار و ۳۹۲ دلار، سهم صادرات از ایران به روسیه و ۲ میلیون و ۷۲۹ هزار و ۸۸۹ تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۲۲۴ میلیون و ۱۱۹هزار و ۹۳۰ دلار نیز سهم واردات از روسیه بوده است.

وی درباره میزان تغییرات در تجارت ایران با روسیه، گفت: آمارهای تجارت ۹ماهه امسال، ۱۱ درصد رشد وزنی و ۴۵ درصد رشد ارزش کالاهای وارداتی از روسیه و رشد ۱۵ درصدی در وزن و ۲۹ درصدی در ارزش کالاهای صادراتی ایران به روسیه را نشان می‌دهد.

سخنگوی گمرک افزود: طی ۹ ماهه امسال نسبت به ۹ ماهه سال ۹۸ (۲ سال قبل) هم رشد ۳۲ و ۴۱ درصدی در وزن و ارزش واردات و ۵۱ و ۵۷ درصدی در وزن و ارزش صادرات را نشان می‌دهد.

صمت به بهانه دیدار رؤسای جمهوری ایران و روسیه بررسی کرد

چشم امید اهالی بازار به سرزمین تزار

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

در روزهایی که سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به دعوت رسمی ولادیمیر پوتین همتای روس خود قرار است به مسکو پایتخت روسیه سفر کند، گمانه‌زنی‌ها درباره پیگیری موضوعات دوجانبه و مورد علاقه دو کشور در حوزه تجارت و اولویت‌های جاری این سفر مورد توجه بسیاری از فعالان و کارشناسان اقتصاد کشور قرار گرفته است؛ موضوعاتی که مهم‌ترین آنها می‌تواند بررسی راهکارهای تبادلات بانکی بین دو کشور و همچنین شرایط و آینده عضویت ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا باشد. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه درباره سفر رئیس‌جمهوری ایران به مسکو گفته این سفر با وجود کوتاه بودن بسیار مهم است و می‌تواند آغازی برای تعاملات نزدیک و منظم دو کشور که قربانی همه‌گیری ویروس کرونا شده‌اند، باشد.

امکان استفاده از پیمان‌های منطقه‌ای و دوجانبه با کشورهایی مانند روسیه ما را به نوعی تمرین می‌دهد تا بتوانیم در رقابت‌های جهانی وارد شویم

منافع اقتصادی ایران در تجارت با اوراسیا

به عقیده بسیاری از کارشناسان، ارتباط تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در سال‌های اخیر که کشور با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی بسیاری مواجه بوده، یکی از ابزارهایی بود که به بقای تجارت کشور چه در حوزه واردات و چه در حوزه صادرات کمک کرده است. اما تعاملات تجاری از طریق روسیه تا چه حد برای ایران اهمیت دارد؟ و آیا تمرکز بر موضوع تجارت با اوراسیا، آن هم در شرایطی که مذاکرات برجام همچنان ادامه دارد، می‌تواند به سود اقتصاد و توسعه تجاری کشور باشد؟ به این بهانه، صمت به بررسی منافع اقتصادی ایران در تجارت با اتحادیه اوراسیا پرداخته است.

روسیه مقصد اصلی تجارت ایران نیست

مجیدرضا حریری، کارشناس و فعال اقتصادی درباره اهمیت‌های سفر رئیس‌جمهوری اسلامی ایران به روسیه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: به‌طور قطع وجه عمده این سفر در آستانه اجلاس وین سیاسی است اما قطعا هر کنش سیاسی به واکنش‌های اقتصادی نیز می‌شود. همان‌طور که کنش‌های منفی سیاسی ایران و امریکا، منجر به تحریم‌ها شد، این تعاملات سیاسی با روسیه می‌تواند موجب تقویت اقتصادی کشور نیز بشود.

وی درباره تعاملات اقتصادی مستقیم ایران با روسیه گفت: البته ظرفیت اقتصادی و تجاری ما و روسیه هرگز چندان بالا نبوده و نمی‌تواند چندان چشمگیر باشد. دردو دهه اخیر نیز می‌بینیم با وجود تمایل سیاسی دو کشور به یکدیگر و همسایگی، میزان تجارت هرگز از ۲ میلیارد دلار بیشتر نشده و ظرفیت پیش‌بینی شده برای آن نیز فراتر از ۳ میلیارد دلار نیست.

▣ دو اقتصاد همگن

حریری درباره دلیل این حجم محدود از تبادلات تجاری بین ایران و روسیه عنوان کرد: دلیل اصلی این است که اقتصاد ایران و روسیه تا حد زیادی همشکل و همگن هستند و نمی‌توانند مکمل یکدیگر باشند؛ یعنی در هر چیزی مانند نفت، گاز، پتروشیمی و محصولات معدنی که ما عرضه‌کننده آن هستیم و حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد محصولات صادراتی کشور را تشکیل می‌دهد. در واقع ایران با روسیه در رقابت بوده و اتفاقا در هر آنچه مانند تکنولوژی، ماشین‌آلات و زیرساخت‌ها که ما به دنبال واردات آن هستیم، روسیه نیز خواهان آن است.

این کارشناس اقتصاد در این زمینه تاکید کرد: روابط تجاری کشورها زمانی می‌تواند دامنه وسیع‌تری را شامل شود که تجارت آنها مکمل یکدیگر باشد و به نظر می‌رسد درحال‌حاضر بیشترین تجارت مکمل ایران با کشور چین برقرار باشد.

▣ اهمیت تجاری روسیه

حریری در ادامه درباره اهمیت تجاری روسیه برای ایران خاطرنشان کرد: با این حال، نمی‌توان از نقش ظرفیت روسیه در بهبود تجارت ایران به‌راحتی گذشت زیرا این کشور می‌تواند پلی برای ورود به بازارهای تجاری کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و همچنین جنوب و مرکز اروپا باشد.

وی در این زمینه تصریح کرد: اگر صادرات کشاورزی ایران به روسیه دوبرابر هم شود تفاوت چندانی برای تجارت ایران ندارد اما روسیه می‌تواند به‌عنوان بازار واسط برای ما باشد؛ یعنی اگر از طریق مسیرهای این کشور برای حمل کالا بهره بگیریم یا حتی از شرکت‌های روسی برای ری‌اکسپورت استفاده کنیم، می‌توانیم شاهد گشایش‌های تجاری مطلوبی باشیم.

▣ استفاده از پیمان‌های منطقه‌ای

این کارشناس حوزه تجارت همچنین تاکید کرد: امکان استفاده از پیمان‌های منطقه‌ای و دوجانبه با کشورهایی مانند روسیه ما را به نوعی تمرین می‌دهد تا بتوانیم در رقابت‌های جهانی وارد بازارها شویم و یاد بگیریم مراوده تجاری با کشورهای دیگر، بدون محدودیت‌های گلخانه‌ای و تعرفه‌های حمایتی، چه دشواری‌هایی دارد. پس اگر از این جهت نیز به موضوع نگاه کنیم، حضور ایران در مراودات تجاری این اتحادیه و پیمان‌های دوجانبه و منطقه‌ای از این دست می‌تواند مانند یک کلاس درس برای ما باشد.

وی درباره دیدار روسای‌جمهوری دو کشور و امکان ایجاد تبادلات بانکی دوجانبه نیز گفت: تبادلات بانکی به معنی استفاده از سیستم روان بین‌المللی است که تعامل با روسیه به تنهایی نمی‌تواند گره چندانی را از این موضوع باز کند. به نظر می‌رسد درمان این مشکل در گرو رفع تحریم‌ها و در ادامه آن خروج از فهرست سیاه FATF باشد. درحال‌حاضر طرف‌های اجلاس وین در کلیات به توافق رسیده‌اند و می‌توان انتظار داشت با نهایی شدن توافقات بتوانیم از شر محدودیت‌های بانکی موجود در روابط تجاری با سایر کشورهای دنیا رها شویم.

▣ لزوم گسترش روابط تجاری

حریری درباره لزوم گسترش روابط تجاری با کشورهایی مانند روسیه و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در صورت به نتیجه رسیدن گفت‌وگوها برجام تاکید کرد: ایجاد این روابط در دوران تحریم برای کشور ما بسیار حائز اهمیت است اما پس از این دوران نیز رشد تجارت نیازمند وجود تعاملات سازنده بین کشورهاست و اگر بتوانیم در این مدت روابط خود را با کشورهایی مانند روسیه و اعضای اتحادیه اوراسیا به شکل مطلوب حفظ کنیم به نفع ما خواهد بود.

حریری در پایان گفت: ایجاد روابط مطلوب سیاسی و تجاری با کشورهای دیگر برای هر دو سناریوی دوران تحریم و دوره بعد از تحریم ارزشمند است و باید به شکل بلندمدت برای آن برنامه‌ریزی کرد.

> باید تمرکز بیشتری بر جلوگیری از خام‌فروشی داشته باشیم و تلاش مضاعفی برای فرآوری محصولات صادراتی به روسیه انجام دهیم

فرصت را از دست ندهیم

هادی تیزهوش تابان، رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه نیز در گفت‌وگو با صمت درباره ایجاد تعاملات تجاری با روسیه به‌عنوان قدرتمندترین کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا اظهار کرد: تجارت امروز بدون تعامل با کشورهای همسو معنا ندارد. شواهد موجود نیز نشان می‌دهد کشورهایی در زمینه تجارت موفق بوده‌اند که توانسته‌اند ارتباط موثری در قالب تفاهم‌ها و تشکیل اتحادیه‌ها با کشوره‌های دیگر برقرار کنند.

▣ دستاورد ارزنده اقتصادی

تیزهوش تابان تاکید کرد: ارتباط با کشورهایی مانند روسیه که نقش بسزایی در سیاست‌گذاری‌های اتحادیه اوراسیا دارد، یک دستاورد ارزنده اقتصادی به شمار می‌رود که باید بیش از این مورد توجه قرار گیرد.

وی با اشاره به نقش اتحادیه اوراسیا در تجارت ایران در دوران تحریم خاطرنشان کرد: تبادلات تجاری با تعرفه‌های بسیار پایین از مهم‌ترین دستاوردهای ورود اتحادیه اوراسیا برای کشور ما بوده و این موضوع قابلیت‌های فراوانی را برای بازرگانان ایرانی و روس ایجاد کرده و شاهد افزایش میزان صادرات ما به این کشورها شده است. رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه درباره نقش روسیه در برقراری ارتباط بهتر و بیشتر با اتحادیه اقتصادی اوراسیا تاکید کرد: امروز ارتباط تجاری ما با کشورهای دیگر مشمول تعرفه‌های گمرکی بالایی است اما این وضع در مبادلات تجاری با ۵ کشور عضو در اتحادیه اوراسیا یعنی روسیه، بلاروس، قرقیزستان، قزاقستان و ارمنستان بسیار تسهیل شده و نزدیک به صفر است.

▣ حفظ جایگاه ایران در اوراسیا

رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه تلاش ایران برای حفظ جایگاه خود در اتحادیه اوراسیا را در ارتباط با تجارت با روسیه ضروری دانست و گفت: درحال‌حاضر با توجه به ارتباط ایران با این اتحادیه امکان افزایش تبادلات دو کشور بسیار افزایش یافته و اگر بخواهیم این موضوع را در ارتباطات مشابه در نظر بگیریم، می‌بینیم کشوری مثل ویتنام که شرایطی مانند ما را در اتحادیه اوراسیا داشته است، پیش از عضویت در این اتحادیه تبادلاتی در حد ۲ میلیون دلار در سال با کشور روسیه داشته در حالی که میزان این تبادلات تجاری پس از ورود به این اتحادیه، به ۶ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد.

تیزهوش تابان با تاکید بر روابط مطلوب تجاری فعلی با روسیه خاطرنشان کرد: خوشبختانه در دوران همه‌گیری ویروس کرونا در بیشتر مواقع مرزهای تجاری ایران با روسیه باز بود و ما توانستیم صادرات خود شامل مرکبات، صیفی‌جات، صنایع سبک و خشکبار را به این کشور انجام دهیم. اما به نظر می‌رسد جا دارد تا این تبادلات باز هم بیش از گذشته مورد توجه بازرگانان و دست‌اندرکاران قرار گیرد.

وی در باره اهمیت نقش حضور در اتحادیه اروپا در تجارت ایران و روسیه تاکید کرد: غیر از کشور ما، امکان تبادلات تجاری برای کشورهای دیگر نیز با این اتحادیه وجود دارد و در این شرایط هر کشوری که بتواند در قالب این اتحادیه، صادرات بیشتری را داشته باشد، سود بیشتری در ارتباط خواهد داشت. بر همین مبنا باید تلاش کنیم برای رونق بیشتر اقتصادی، صادرات خود را به کشور روسیه که با توجه به شرایط آب و هوایی و اقلیمی، نیاز مبرمی به محصولات کشاورزی ما دارد، افزایش دهیم.

وی تاکید کرد: البته جدا از موضوع دیدار مقامات بلندپایه دو کشور ایران و روسیه، برای ایجاد یک ارتباط تجاری موفق لازم است تا بازرگانان آشنایی کامل از قوانین کشور مقصد داشته باشند و به صورت شفاف عمل کنند. علاوه‌بر این باید تمرکز بیشتری بر جلوگیری از خام‌فروشی داشته باشیم و تلاش مضاعفی برای فرآوری محصولات صادراتی به روسیه انجام دهیم زیرا کشور ما در بحث صادرات و به‌ویژه صادرات محصولاتی مثل صیفی‌جات، با ضایعات زیادی مواجه است که باید به‌تدریج این موضوع بهبود یابد.

تیزهوش تابان در پایان گفت: در هر حال حفظ روسیه به‌عنوان یک شریک تجاری بزرگ در اتحادیه اوراسیا یک فرصت خوب برای ما قلمداد می‌شود؛ یعنی در شرایطی که صادرات غیرنفتی مطلوبی نداریم، استفاده از فرصت‌های این‌چنینی برای ما بسیار مغتنم خواهد بود.

سخن پایانی

رئیس‌جمهوری ایران به روسیه می‌رود تا در چند دیدار کوتاه مواضع کشور را از نظر سیاسی با کشور روسیه به اشتراک بگذارد. اما این موضوع می‌تواند بهانه‌ای نیز باشد تا دست‌اندرکاران اقتصادی و تجاری کشور براساس نیازهای تجاری کشور تلاش کنند در این مدت بسترسازی‌های لازم برای بهبود روابط تجاری مطلوب را شکل دهند تا از یک سو در تجارت با کشور روسیه به شکل مطلوب‌تر عمل کنیم و از سوی دیگر با نزدیک شدن به مهم‌ترین عضو اتحادیه اوراسیا جای پای خود را در تبادلات تجارت با کشورهای عضو این اتحادیه محکم کنیم.

البته موضوع فقط محدود به تعاملات مقامات بلندپایه دو کشور نمی‌شود و باید یک زنجیره همسو را در این موضوع در نظر بگیریم. باید برنامه‌های بلندمدت و پایداری برای تجارت با روسیه و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا داشته باشیم و مانند گذشته تغییرات ناگهانی در محدودیت و ممنوعیت صادرات به این کشورها اعمال نکنیم. در هر حال هیچ کشوری این تغییرات ناگهانی را نمی‌پسندد و ما با این کار در واقع بازارهای هدف را از دست می‌دهیم و متاسفانه بازگشت مجدد به آن بازار و جذب مجدد مخاطب بسیار دشوار است.

آمارهای رسمی نشان می‌دهد ظرفیت بنادر ما در دریای خزر نزدیک به ۴۰ میلیون تن در سال است که درحال‌حاضر کمتر از ۱۰ میلیون تن آن مورد استفاده قرار می‌گیرد و بیش از ۳۰ میلیون تن بهره‌برداری نشده باقی مانده است. پس گام بعدی در این زمینه می‌تواند فعال کردن ظرفیت‌های غیرفعال بنادر باشد. این کار تنها با هماهنگی نهادهایی مثل وزارت امور خارجه، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی، سازمان مناطق آزاد و مناطق ویژه امکان‌پذیر خواهد بود و ساختارهای بخش خصوصی مانند اتاق‌های بازرگانی نیز می‌توانند در این مورد موثر باشند. پس همزمان با چشم داشتن به امکانات تجاری پس از دیدار رئیس‌جمهوری بهتر است برای سایر بخش‌ها نیز برنامه‌ریزی مناسب انجام دهیم.

بازدید وزیر فرهنگ از اکسپو و پاویون ایران در دوبی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و هیات همراه از نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۰ دوبی و پاویون جمهوری اسلامی ایران بازدید کردند.

به گزارش گسترش‌نیوز، محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن بازدید از برخی بخش‌های نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۰ دوبی در پاویون جمهوری اسلامی ایران در این نمایشگاه حضور یافت. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین از پاویون کشورهای ژاپن، هند، روسیه و فلسطین در این رویداد مهم جهانی بازدید کرد. در این بازدید، غلامرضا منتظری نایب رئیس کمیسیون فرهنگی و سیدمجتبی محفوظی رئیس فراکسیون فرهنگ عمومی مجلس شورای اسلامی ایران، سیدمحمود اسلامی معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس موسسه نمایشگاه‌های بین‌المللی وزارت صنعت،معدن و تجارت، مهدی افضلی مدیرعامل بنیاد رودکی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و هومن رازدار مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و کمیسر ژنرال ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی همراهی کردند. بنابراین گزارش، نمایشگاه جهانی اکسپو ۲۰۲۰ دوبی یکی از مهم‌ترین رویدادهای جهانی به‌شمار می‌رود که به‌دلیل شیوع کرونا با یک سال تاخیر آغاز شده شده از اول اکتبر ۲۰۲۱ تا ۳۱ مارس ۲۰۲۲ به مدت ۱۸۲ روز در دوبی برگزار می‌شود و برای ۶ ماه میزبان ۱۹۲ کشور جهان است.

نمایشگاه اکسپو دوبی یکی از بزرگ‌ترین نشست‌های جهانی است که بهترین‌های جهان برای ساخت آینده‌ای بهتر در یک مکان جمع می‌شوند. جوانان نقش مهمی در این رویداد ایفا می‌کنند و فرصت مشاهده، یادگیری و کمک به شکل‌گیری ایده‌های خلاقانه را خواهند داشت و می‌توانند راهکارهای نوآورانه‌ای برای ایجاد آینده‌ای پربارتر در منطقه خاورمیانه و جهان ارائه کنند.

در جریان برگزاری نمایشگاه «تراکنش ایران» مطرح شد

تسهیل مراودات با ورود ارز دیجیتال به تجارت

بحث رمزارزها در ایران هم‌سو با دنیا پیش خواهد رفت. مردم ایران از فناوری‌های نوین استقبال خوبی دارند. البته این بحث با آسیب‌ها و ابهاماتی همراه است.

هفتمین دوره از نمایشگاه تراکنش ایران در حالی برگزار شد که در این دوره از نمایشگاه مدیران و کارشناسان صنایع پرداخت و فناوری‌های نوین مالی تراکنش هفتم حضور فعالی داشتند. در جریان این رویداد در روز پایانی از غرفه‌داران شرکت‌کننده در این رویداد بزرگ فناوری قدردانی شد. در این مراسم، محمدابراهیم مقدم رئیس هیات‌مدیره مرکز فابا، محمد مراد بیات مدیرعامل مرکز فابا، امین بیات قائم مقام مدیرعامل مرکز فابا و بهبود عباسی رئیس ستاد اجرایی تراکنش هفتم حضور داشتند. در هفتمین نمایشگاه تراکنش ایران، مدیران و فعالان صنعت بانکداری، پرداخت و فناوری‌های مالی شرکت کردند.

رویا رئیسی
editor@smtnews.ir

رشد گام‌به‌گام نمایشگاه تراکنش

محمدمراد بیات، دبیر کل هفتمین نمایشگاه تراکنش ایران در گفت‌وگو با صمت گفت: برگزاری ۷ دوره نمایشگاه یعنی این نمایشگاه، ۷ دوره تدبیر و استمرار داشته و پله‌پله رشد کرده است. هر ساله نسبت به دوره قبل، شاهد رشد خوب نمایشگاه تراکنش هستیم. دوره‌های اخیر که در شرایط کرونایی برگزار شده، نشان‌دهنده تدابیر ارزشمند و نگاه ویژه به این حوزه است. کرونا و محدودیت‌هایش مانع برگزاری نمایشگاه تراکنش‌های ایران نشد.

آموزش بانکداری نوین

بیات اظهار کرد: این نمایشگاه یک رویداد B2B و B2G است. به معنای دیگر، نمایشگاه، محل تبادل اطلاعات، اتاق فکر صنعت، پایگاه معرفی محصول و دانشگاهی است که دوره‌های تخصصی بانکداری نوین را آموزش می‌دهد. نمایشگاه تراکنش ایران بسته‌ای چندضلعی محسوب می‌شود. این نمایشگاه به خوبی جایگاه خود را میان مردم پیدا کرده است. وی افزود: هفتمین دوره نمایشگاه تراکنش ایران در دو روز برگزار شد و واقعا این حجم از استقبال را پیش‌بینی نمی‌کردیم. نمایندگان مجلس، مقامات کشوری، مدیران دولتی، بخش خصوصی، صاحبان کسب‌وکارها، نوآوران و دانشگاهی‌ها در این نمایشگاه حضور پررنگی داشتند. بیات ضمن بیان مطالب یادشده، گفت: بیش از ۸۰ سخنرانی در این دوره از نمایشگاه برگزار شد. همچنین بیش از ۵۰ کارگاه معرفی محصول داشتیم. جشنواره نوآوری و استارت‌آپی نیز از دیگر برنامه‌های این دوره از نمایشگاه بود.

جشنواره نکوداشت از پیشکسوتان را نیز برگزار کردیم. ستاد خبری روزانه گزارش‌هایی زیادی را به زبان فارسی و سایر زبان‌ها مخابره می‌کرد.

پخش زنده نمایشگاه

مدیرعامل مرکز فابا (مرکز فرهنگ‌سازی و آموزش بانکداری الکترونیک) تأکید کرد: پخش زنده این دوره از نمایشگاه هم دستاورد عالی بود. در افتتاحیه نمایشگاه فقط در صفحه اینستاگرام بیش از ۷ هزار بیننده داشتیم که این رقم باورنکردنی نشانه علاقه‌مندی به این حوزه است.

سایت آپارات، لنز و رسانه‌های دیگر این رویداد نمایشگاهی را به‌خوبی منعکس کردند. این رویداد تلنگری به جامعه بود که اکوسیستم صنایع مالی، بانکی و پرداخت کشور بدون فناوری‌های جدید راهی به آینده ندارند. این موضوع باید جدی گرفته شود تا در آینده بازنده میدان رقابت جهانی نباشیم.

رمزارزها به کدام سو می‌روند؟

بیات در پایان ضمن اشاره به حضور شرکت‌های بلاک‌چین و ارزهای دیجیتال، گفت: بحث رمزارزها در ایران هم‌سو با دنیا پیش خواهد رفت. مردم ایران از فناوری‌های نوین استقبال خوبی دارند. البته این بحث با آسیب‌ها و ابهاماتی نیز همراه است. مراکز رگلاتوری و فعالان این بخش باید مراقب باشند تا راه را گم نکنند.

آنها باید نسبت به آسیب‌ها و تهدیدها نیز هوشیار باشند. در این شرایط، فناوری‌های نوین در ایران با قدرت پیش خواهد رفت.

برگزاری ۷ دوره یک نمایشگاه یعنی ۷ دوره تدبیر و استمرار یافته و پله‌پله رشد کرده است

قانون‌گذاری در حوزه کریپتوکارنسی

امسال کسب‌وکارهای ارز دیجیتال و فناوری بلاک‌چین در نمایشگاه تراکنش ایران حضور پررنگی داشتند.

این در حالی است که به گفته فعالان رمزارز و حوزه بلاک‌چین، ایران هنوز برای بازار کریپتوکارنسی قانون‌گذاری نکرده اما صحبت‌های امیدبخشی از دولت به فعالان این حوزه مخابره شده است. به‌تازگی خبرهایی پیرامون تجارت قانونی با رمزارزها اعلام شده است.

همچنین ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری ایران، محسن رضایی، معاون اقتصادی دولت را متولی این حوزه معرفی کرده است.

حسین‌علی ساقی، مدیرعامل یک صرافی در گفت‌وگو با صمت با اشاره به فعالیت بازارهایی در حوزه کریپتوکارنسی در جهان، گفت: مردم ایران به‌واسطه تحریم‌ها نمی‌توانند در این پلتفرم‌ها حضور داشته باشند. برهمین اساس سعی بر ایجاد پلتفرم لازم در داخل ایران است.

به علاوه اینکه شاید پلتفرم‌های دیگری در ایران فعال باشند اما هیچ‌کدام پیشرفته نیستند و بازار آتی ندارند.

وی افزود: با ایجاد این فضا با این کار کشورهای همسایه که دغدغه معاملات اسلامی را دارند، راحت‌تر به بازار کریپتوکارنسی ورود خواهند کرد. به این ترتیب، سرمایه‌گذاران کریپتوکارنسی در بستر داخلی با امنیت بالا به بازارهای جهانی وارد خواهند داشت.

گام جدی ایران برای قانون‌گذاری

مدیرعامل این صرافی ایرانی تاکید کرد: ارزهای دیجیتال، حوزه‌ای جدید و ناشناخته هستند. در کشورهای جهان هنوز قوانین مدونی برای رمزارزها تعریف نشده است.

خوشبختانه کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و معاونت اقتصادی رئیس جمهوری در این حوزه فعال شده و ایران به سمت قانون‌گذاری حرکت می‌کنند.

این فعال حوزه ارز و رمزارز با اشاره به اینکه بعضی صرافی‌ها با کلاهبرداری دارایی‌های مردم را از بین بردند، گفت: این صرافی‌ها اشکالات عدیده‌ای داشتند و مشکلات آنها فقط در حوزه تبادل نبود.

در حقیقت در روند فعالیت آنها ارزی را ارائه کردند که از بانک مرکزی مجوز نداشتند؛ بنابراین برای جلوگیری از این مشکلات باید قانون‌گذاری‌های لازم انجام شود تا مردم با اعتماد وارد بازار شوند.

علی ساقی خاطرنشان کرد: در سال‌های اخیر برخی صرافی‌ها برای ایجاد اعتماد بیشتر کاربران از بیمه استفاده کرده‌اند. به این صورت که به اصل دارایی مردم از سوی یکی از بیمه‌های فعال در کشور بیمه می‌شود. این بیمه درباره موجودی کاربر است و شامل سود و زیان دارایی نمی‌شود. وی با اشاره به سازکار معاملات آتی نیز گفت: معاملات آتی (future) بسیار گسترده است.

ابزارهایی که در صرافی ارز دیجیتال ارائه می‌شود با ابزارهای بازار فارکس خیلی متفاوت است.

تمامی این ابزارها در اپلیکیشن بایرنس وجود دارد. البته جامعه معامله‌گر ایران هنوز با این معاملات آشنا نیستند. در نتیجه آموزش‌های مدونی در اپلیکیشن قرار داده‌ایم.

ارز دیجیتال کار تجار ایرانی را راحت کرد

افشین آشوری، رئیس کمیسیون بلاک‌چین و رمزارز سازمان نصر نیز معتقد است در آینده تجارت با رمزارزها بیش از پیش رونق خواهد گرفت. بسیاری از مشکلات پیرامون تعهدات ارزی با این روش حل می‌شود.

آشوری در گفت‌وگو با صمت گفت: از سال‌های گذشته پیشنهاد استفاده از رمزارزها در تجارت ارائه شد. تجاری که معامله آنها حدود ۵۰۰ هزار تا یک میلیون دلار است از رمزارز استفاده می‌کنند. در معاملات بزرگ‌تر باید بین طرفین، قرارداد بسته شود. در این قراردادها نوع رمزارزها مشخص خواهد شد.

در روند تجارت غالبا از استیبل کوین‌ها استفاده می‌کنند. البته در معاملات کوچک، پرداخت با رمزارز مرسوم‌تر است.

وی افزود: سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی ارزهای دیجیتال را برای تجارت پذیرفته‌اند. در نتیجه تجار از رمزارزها به‌عنوان ابزاری برای واردات و جابه‌جایی پول استفاده می‌کنند. رمزارز تجار در بانک مرکزی یا صرافی‌های دیگر پذیرفته می‌شود.

اتریوم سامانه قراردادهای هوشمند

رئیس کمیسیون بلاک‌چین و رمزارز سازمان نظام صنفی رایانه‌ای، اظهار کرد: قراردادهای هوشمند تجار در شبکه اتریوم فعال است.

پیشنهاد می‌کنم در آینده ال‌سی‌ها هم از رمزارزها استفاده کنند. این امکان وجود دارد که از طریق رمزارزها پیمان‌های پولی امضا شود. به این صورت که در زمان خرید کالا ارز دیجیتالی خاصی را مشخص کنیم. این رمزارز بین تجار دو کشور منتقل می‌شود.

در آینده تجارت با رمزارزها بیش از پیش رونق خواهد گرفت. آشوری خاطرنشان کرد: این قراردادها از طریق شبکه‌هایی مثل اتریوم منعقد می‌شود.

هر ارز دیجیتالی که مورد تایید طرفین تجارت باشد قابل استفاده خواهد بود. با توجه به شرایط تحریمی حاکم بر کشور، بانک مرکزی در این زمینه دیر عمل کرده است. پیش از این نیز تجار از رمزارزها برای تجارت خود استفاده می‌کردند.

روند تبدیل رمزارزها به ریال دیجیتال

وی افزود: در حال حاضر این امکان وجود دارد که اگر تجار توانایی انتقال دارایی ارزی به کشور را ندارند، دارایی خود را به رمز تبدیل کند. خیلی از مشکلات پیرامون تعهدات ارزی با این روش حل می‌شود. باید در کشور استیبل کوین‌های بین‌المللی مورد قبول واقع شوند.

می‌توانیم در داخل کشور از رمزارزها به‌عنوان پرداخت استفاده نکنیم و ارز دیجیتال ملی یا ریال دیجیتال را رونق دهیم.

تجار دارایی خود را به رمزهای متداول در جهان تبدیل می‌کنند و در ایران این دارایی دیجیتال را به بانک مرکزی می‌دهند و بانک مرکزی در برابر دارایی تجار به آنها ریال دیجیتال می‌دهد.

ریال دیجیتال قابل استفاده و پرداخت در کشور خواهد بود. رئیس کمیسیون بلاک‌چین و رمزارز سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تاکید کرد: تجار برای واردات نیز می‌توانند ریال دیجیتال خود را به رمزارزهای متداول تبدیل کنند. همچنین ممکن است گردشگران برای حضور در ایران با مشکلات ارزی مواجه شوند.

آنها هم از طریق رمزارزها می‌توانند مشکل را برطرف کنند. گردشگرها با دارایی دیجیتال خود وارد کشور می‌شوند و این دارایی دیجیتال را به ریال دیجیتال تبدیل می‌کنند. ریال دیجیتال در کشور مورد تایید است و قانونی خواهد بود. در نتیجه مشکلی برای گردشگران در سراسر کشور به وجود نخواهد آمد.

در چین هم این روش اجرایی شده است و یوان دیجیتال مورد پذیرش آنها است.

رمزارزها فرصت مناسبی برای کشور هستند و از طریق آنها جابه‌جایی پول به‌راحتی انجام خواهد شد.

آشوری در پایان گفت: اگر برجام احیا شود، مشکلات حوزه فناوری برطرف نخواهد شد. بیش از ۴۰ سال است حوزه فناوری اطلاعات ایران تحریم شده است. این تحریم‌ها در چارچوب مسائل برجامی نیست. وی با اشاره به اینکه ایران عمده تجهیزات فناوری خود را از چین می‌خرد، گفت: با این روند معاملات در حوزه فناوری به مشکل برمی‌خوریم. بهترین راه‌حل برای این مشکل، استفاده از رمزارزهاست.

سخن پایانی

از آنجایی که در این نمایشگاه نشست‌ها، میزگردها، دوره تخصصی بانکداری نوین، کارگاه‌های معرفی محصول، جشنواره نوآوری و استارت‌آپی، تبلیغات محیطی به‌صورت حضوری، گفت‌وگوهای B2B و B2G و پخش‌زنده از تلویزیون‌های اینترنتی، سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی بود، هزاران نفر به‌صورت حضوری و بیش از ۱۰۰ هزار نفر در قالب آنلاین، بازدیدکننده تراکنش هفتم بودند. علاوه بر بانک‌ها، پرداخت‌یارها، pspها و ۱۳۰ تیم استارت‌آپی حاضر در این رویداد آخرین دستاوردهای خود را به‌طور گسترده برای مخاطبان و سرمایه‌گذاران معرفی کردند. یکی دیگر از مزیت‌های این نمایشگاه، حضور مدیران و متخصصان در نشست‌ها و میزگردها بود که دیدگاه‌ها و دغدغه‌های خود را با همه اضلاع اکوسیستم صنایع مالی، بانکی، پرداخت و فناوری در میان گذاشتند.

یادداشت

جایگاه ایران در بازار رمزارز

محسن سبحانی
فعال حوزه دانش‌بنیان

از ۳ دیدگاه می‌توان به حوزه رمزارزها توجه کرد. حوزه اول فناوری، رگلاتوری و قانون‌گذاری است. حوزه دوم بحث سرمایه‌گذاری و تجارت است. حوزه سوم نیز فناوری را شامل می‌شود که موضوعی مشترک بین بخش‌های حکومت و مردم است. دولت و بخش خصوصی با مشارکت و همکاری هم می‌توانند این موضوع را پیش ببرند. دانشگاه‌ها و بخش‌های تحقیقاتی و حمایت‌های مالی و زیرساختاری دولت در این بخش بسیار مهم است. قانون‌گذاری و رگلاتوری موضوعی کاملا حکومتی است که بخش خصوصی در این زمینه فقط می‌تواند نقش مشاوره‌ای داشته باشد.

در بحث سرمایه‌گذاری و تجارت، رمزارزها بخش خصوصی در سطح ایران و جهان حضور دارد اما بخش دولتی در این زمینه کاری انجام نداده است. بار اصلی فعالیت در حوزه رمزارزها همان گونه که در طبیعت این فناوری است به دوش بخش خصوصی و عموم مردم قرار دارد. در حوزه فناوری‌های مربوط به رمزارزها بخش خصوصی ایران در لبه فناوری جهان حرکت می‌کند اما بخش دولتی و دانشگاه‌ها فعالیت چندانی نکرده‌اند. در حوزه قانون‌گذاری نیز بخش حکومتی تا این لحظه فعالیت خاصی نداشته و در حوزه تجارت هم بخش خصوصی کاملا فعال است. در تمامی قسمت‌های این بخش فعالیت‌های گسترده‌ای انجام‌شده است. به‌طور کلی در بخش دولتی و حکومتی پیرامون رمزارزها و فناوری‌های وابسته، نوعی سردرگمی مشاهده می‌شود.

ایجاد یا استفاده از یک فناوری جدید دارای مراحلی است. در گام نخست باید نیاز را شناسایی کرد. آیا نیازی وجود دارد که با فناوری‌های قبلی قابل رفع نباشد؟ پاسخ به این سوال، قدم بعدی را در پی خواهد داشت. پس از مطالعات اولیه باید ببینیم امکان ایجاد یا ورود به حوزه فناوری را داریم؟ ایجاد یا انتقال دانش فنی یا امکان بومی‌سازی آن چگونه است؟ این مرحله را امکان‌سنجی می‌گوییم. گام بعدی پیش‌طراحی براساس رفع عیوب و نمونه‌سازی مجدد است. این مرحله می‌تواند به‌صورت طراحی از صفر یا مهندسی معکوس باشد. این مرحله به‌صورت تک‌سازی و تولید کارگاهی انجام می‌شود. از این به بعد باید مطالعات فنی و اقتصادی برای تعیین ظرفیت اقتصادی، میزان سرمایه لازم و تعیین نوع مواد، میزان مواد، دستگاه‌های موردنیاز، زیرساخت‌های موردنیاز، کارکنان و... انجام شود تا بتوانیم وارد مرحله تولید انبوه شویم.

خودپردازهای رمزارزی در ایران

درباره CTM (دستگاه ATM با امکان خریدوفروش بیت‌کوین، لایت‌کوین، اتریوم و سایر ارزهای رمزنگاری شده) تمامی مراحل ذکرشده را پشت‌سر گذاشتیم. طرح توجیهی فنی و اقتصادی نیز تدوین شد. طرح یادشده برای سرمایه‌گذاری در داخل و تولید در خارج ایران آماده شده است. CTM آماده ورود به تولید انبوه است.

ماجرای رمزارزها با پشتوانه بیمه و بانک

بحث بانک، بیمه و رمزارز کمی رویایی به نظر می‌رسد. بانک‌ها و بیمه‌ها تفاوت ساختاری با رمزارزها دارند. رمزارزها بر پایه فناوری بلاک‌چین تعریف می‌شوند. ویژگی اصلی بانک و بیمه متمرکز بودن است. به نظر شما، جمع ضدین امکان‌پذیر است؟ دانش فلسفه می‌گوید هیچ پدیده‌ای با ضدخود جمع نمی‌شود و اگر بشود نتیجه‌اش از بین رفتن پدیده خواهد بود. چگونه می‌توانید رمزارز را با بانک و بیمه یکجا جمع کنید؟ معنی این حرف این نیست که فناوری بلاک‌چین در بانکداری و صنعت بیمه کاربرد ندارد. هم‌اکنون بلاک‌چین در این دو حوزه حضور فعال و عمیقی دارد اما تولید رمزارز توسط بانک، سازمان بیمه یا هر سازمان متمرکز دیگری دور از ذهن است.

تاثیرگذاری توکن همراه اول بر بازار

همراه اول یکی از شرکت‌های پیشرو در فناوری‌های نوین است. ورود همراه اول به این حوزه و ساخت توکن اختصاصی فی‌نفسه خوب است و در مراحل ابتدایی می‌تواند تاثیر مثبتی بر بازارهای داخلی داشته باشد. به نظر نمی‌رسد توکن همراه اول تأثیر اقتصادی قابل لمسی بر بازار بگذارد. همراه اول و دیگر اپراتورهای فعال در ایران، حضور بسیار فعال در بخش‌های مختلف اجتماعی ایران به‌عنوان حامی دارند. پیشنهاد به دولت ورود سریع، دقیق و مبتنی بر تحقیقات وسیع و مشاوره از آگاهان به بخش فناورانه و دانش حوزه است. دانشگاه‌ها و حوزه‌های تحقیقاتی باید هرچه سریع‌تر وارد حوزه بلاک چین و رمزارزها شوند. تولد یک پول به‌نام بیت‌کوین یا تولد یک اقتصاد نوین بر پایه بلاک‌چین مسئله نیست. مسئله فراتر از تولد فناوری جدید است. مسئله بروز یک انقلاب فناوری و انقلاب صنعتی است که انقلاب اقتصادی و سپس انقلاب اجتماعی و سیاسی را در پی خواهد داشت. حتی ممکن است تغییرات ژئوپلتیک را ایجاد کند.

بازار سرمایه براساس ترس و طمع استوار می‌شود. ترس بیش از اندازه و طمع زیاد هر دو موجب هلاکت است. دیدیم که طمع در بازار بورس چه بر سر مردم آورد. از سویی ترس از سرمایه‌گذاری در بیت‌کوین چگونه فرصت سودآوری را از بین برد. مردم از اینکه وارد بازار رمزارزها شوند، نترسند. این پول هم درست مثل پول‌های کاغذی که زمانی موردقبول مردم نبودند جایگاه خود را پیدا می‌کند. با دانش، آگاهی، شعور و معرفت قدم بردارند. سرمایه‌گذاری فقط خرید یک کالا به‌نام رمزارز نیست. سرمایه‌گذاری خرید محصول، خرید دانش و خرید مشاوره است. حاصل این گزاره خرید آینده خواهد بود. رقابت با جهان امکان‌پذیر نیست تا در رقابت با خودمان پیروز شویم. تا زمانی که بهترین دستاورد خود را ارائه ندهیم، بهترین جهان نخواهیم شد.

خبر

استانداری به یکسان‌سازی توجه کند

عضو شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: استانداری یکسان‌سازی حقوق و احکام کارکنان همه شهرداری‌ها را در دستور کار قرار دهد.

رئیس کمیسیون هوشمندسازی و حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر اصفهان با بیان اینکه استانداری نیز یکسان‌سازی حقوق، احکام و اصلاح پایه حکمی کارکنان همه شهرداری‌ها را در دستور کار قرار دهد، گفت: یکی از معضلات این قشر، تفاوت احکام و پایه حقوقی کارکنان در شهرداری‌های مختلف است.

به گزارش صمت از اداره ارتباطات و امور بین‌الملل شورای اسلامی شهر اصفهان، محمدرضا فلاح در نطق میان‌دستور جلسه علنی شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به مشکلات کارکنان شهرداری اصفهان به‌عنوان مهم‌ترین و ارزشمندترین سرمایه این نهاد گسترده اظهار کرد: توجه ویژه این قشر باید در اولویت کار شهردار، برنامه‌ریزان و مدیران قرار گیرد. وی افزود: تورم لجام‌گسیخته و تعدد نیازهای خانواده کارکنان ما را بر آن می‌دارد که با توسعه خدمات رفاهی، تبدیل وضعیت کارکنان و یکسان‌سازی حقوق و درآمد، افزایش‌کارانه و اضافه کار در چارچوب قانون متناسب با سابقه و تحصیل، بخش اندکی از فشارهای اقتصادی این قشر را جبران کنیم. فلاح تصریح کرد: انجام کارهای بزرگ عمرانی و خدماتی و توسعه شهر و نیل به اهداف استراتژیک شهرداری توسط همین نیروهای انسانی صورت می‌گیرد و طبیعتا کارکنان راضی بهتر کار و تلاش می‌کنند. وی با بیان اینکه استانداری نیز یکسان‌سازی حقوق، احکام و اصلاح پایه حکمی کارکنان همه شهرداری‌ها را در دستور کار قرار دهد، گفت: یکی از معضلات این قشر، تفاوت احکام و پایه حقوقی کارکنان در شهرداری‌های مختلف است. از شهرداری اصفهان و مدیرکل منابع انسانی این مجموعه نیز می‌خواهیم پرداخت‌های کارکنان به گونه‌ای انجام شود که هنگام بازنشستگی حداقل دریافتی آنها بالا باشد.

طرح شفافیت را جدی بگیریم

سخنگوی شورای اسلامی شهر اصفهان با بیان اینکه تصویب طرح شفافیت، شورای شهر و شهرداری شیشه‌ای را محقق می کند، گفت: مجموعه روابط‌عمومی و دبیرخانه شورای شهر و روابط‌عمومی شهرداری در زمینه طرح شفافیت کار جدی و بلندمدت رسانه‌ای انجام دهند.

به گزارش صمت از اداره ارتباطات و امور بین‌الملل شورای اسلامی شهر اصفهان، علی صالحی، سخنگوی شورای اسلامی شهر اصفهان اظهار کرد: شورای اسلامی شهر اصفهان در کنار اتفاقات مثبتی از جمله مشارکت نخبگان و مردم در اداره شهر در قالب طرح شهراندیشان، راهبردهای تحولی بودجه ۱۴۰۱، تحول حوزه ارتباط مردم با اعضای شورای شهر، حمایت از تسریع عملیات عمرانی، همگرایی بین گروه‌های تصمیم‌ساز و تلاش برای تقویت رویکرد فرهنگی و اجتماعی و مبارزه با آسیب‌های اجتماعی یک گام بلند دیگر نیز در عمل به وعده‌هایی که به مردم داده بود برداشت. سخنگوی شورای اسلامی شهر اصفهان تصریح کرد: تصویب طرح شفافیت گامی بلند برای عمل به وعده‌هایی است که مردم قبل از انتخابات از شورای ششم انتظار داشتند. وی ادامه داد: درخواست من از مجموعه روابط عمومی و دبیرخانه شورای شهر و روابط عمومی شهرداری این است که در زمینه اقدامات ویژه به‌خصوص طرح شفافیت که به تصویب رسیده و مطالبه مردم است کار جدی و بلندمدت رسانه‌ای انجام دهند. صالحی خاطرنشان کرد: صرفا نباید یک نمایش تبلیغاتی اجرا شود بلکه باید درباره مفاد طرح اطلاع‌رسانی لازم صورت گیرد تا مردم نسبت به بندهای آن آگاهی لازم را داشته باشند تا درباره اجرای آن اصحاب رسانه و مردم، کارکنان و اعضای شورای شهر و حوزه سلامت اداری شهرداری را یاری کنند. وی گفت: از هیات تطبیق در فرمانداری و فرماندار اصفهان هم درخواست ویژه داریم که با توجه به مطالبه مردم در این باره و تصویب قانون مشابه در شهرداری تهران، نهایت همکاری را در سرعت بخشیدن به طی مراحل قانونی این طرح داشته باشند.

پیامک سامانه ملی املاک و اسکان جعلی نیست

رئیس اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان گفت: شایعات مرتبط با جعلی بودن پیامک سامانه ملی املاک و اسکان که در زمینه خانه‌های خالی از سکونت است صحت ندارد و مردم اصفهان که از سرشماره V.MASKAN پیامک دریافت کردند باید وارد سامانه شوند و ثبت‌نام کنند.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، حسن کحال‌زاده، رئیس اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان تاکید کرد: مضمون پیامک ارسال شده با سرشماره V.MASKAN کاملا مورد تایید است و شایعات مرتبط با جعلی بودن این پیامک با این سرشماره صحت ندارد. وی ادامه داد: در همین راستا افرادی که این پیامک را دریافت کردند لازم است تا تاریخ اعلام شده در پیامک دریافتی خود به سامانه املاک و اسکان کشور به نشانی amlak.mrud.ir مراجعه کنند. کحال‌زاده بیان کرد: بدیهی است در صورت ثبت وجود سکونت و مالکیت توسط مالکان یادشده براساس قانون، آن ملک از جرگه خانه‌های خالی خارج می‌شود.

براساس تکلیف وزارت راه و شهرسازی و همچنین اطلاعات دریافتی از نهادهای مختلف کشور تعدادی ملک که وضعیت ساکن در آنها تاکید شده است در سامانه ملی املاک و اسکان شناسایی شده و برای تعیین‌تکلیف وضعیت سکونت این املاک پیامکی با سرشماره V.MASKAN به مالکان این املاک ارسال شده است.

رئیس اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان تاکید کرد: مضمون پیامک ارسال شده با سرشماره

وزیر صنعت، معدن و تجارت در سفر به استان‌های فارس و هرمزگان:

باید شاهد شکوفایی صنعت باشیم

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

وزیر صنعت، معدن و تجارت در جریان آخرین سفر استانی خود به استان فارس و هرمزگان از پروژه‌هایی مانند شرکت پالایشگاهی پترو پیمان دانا، شرکت طالب صنعت سپاهان و مجتمع تیتانیوم کهنوج بازدید کرد؛ در آیین آغاز عملیات اجرایی احداث نیروگاه سیکل ترکیبی لامرد و جشن افزایش ظرفیت آلومینیوم جنوب حضور یافت و با فعالان صنعتی، معدنی و تجاری و اصحاب رسانه در این استان‌ها گفت‌وگو کرد. در ادامه، نگاهی به فعالیت‌های انجام‌شده و صحبت‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت در این سفر داشته‌ایم که شرح آن را می‌خوانید:

امروز مشکلات مالی در واحدهای تولیدی وجود دارد اما همه این واحدها با مسئله مالی دست و پنجه نرم نمی‌کنند و بسیاری از مسائل و مشکلات، مالی نیست

وزیر صنعت، معدن و تجارت با همراهی نماینده مردم شهرستان‌های لامرد و مهر، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس و سایر مسئولان استانی و شهرستان با حضور در شهرک صنعتی مهر از شرکت پالایشگاهی پترو پیمان دانا و شرکت طالب صنعت سپاهان بازدید کرد.

سیدرضا فاطمی‌امین در این بازدید مطرح کرد: فاز نخست این مجموعه تولیدی تاکنون با اعتباری بیش از ۳ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری شده که برای تکمیل و به بهره‌برداری رساندن آن نیاز به ۱۰۰۰ میلیارد ریال دیگر اعتبار است. وی افزود: با توجه به سفر اخیر رئیس‌جمهوری در مهر ۱۴۰۰ در سفرهای استانی خود به فارس مقرر شد برای تکمیل فاز نخست شرکت پالایشگاهی پترو پیمان تسهیلات مناسبی توسط بانک عامل در اختیار سرمایه‌گذار قرار بگیرد. حمیدرضا ایزدی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس هم درباره اهمیت این طرح اظهار کرد: با بهره‌برداری از این پالایشگاه اشتغالزایی حدود ۵۰۰ نفر از متخصصان و تکنیسین‌های داخلی و بومی این منطقه فراهم خواهد شد که هم در راستای محرومیت‌زدایی و هم افزایش توان داخلی کشور اثرگذار است. ایزدی گفت: هدف اصلی اجرایی شدن این طرح تولیدی، تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده مواد اولیه در راستای تحقق اهداف اقتصادی مقاومتی است.

▣ احداث نیروگاه سیکل ترکیبی لامرد

در ادامه، وزیر صنعت، معدن و تجارت در آیین آغاز عملیات اجرایی احداث نیروگاه سیکل ترکیبی ۹۱۳ مگاواتی لامرد با اعتبار افزون‌بر ۱۵۰۰۰ میلیارد تومان که با حضور مقامات عالی‌رتبه وزارت دفاع، معاونان وزارت نیرو، جمعی از نمایندگان مجلس و جمعی از مسئولان کشوری و استانی برگزار شد، حضور یافت. این نیروگاه برای برق‌رسانی به کارخانه آلومینیوم جنوب و سایر صنایع سیمان، منیزیم، پتروشیمی، صنایع فولاد و... در منطقه ویژه اقتصادی انرژی بر لامرد کلنگ‌زنی شد. در این نیروگاه از تکنولوژی جدید با توربین‌های کلاس F با راندمان ۵۸.۵ درصد استفاده شده و حداکثر ظرفیت عملی آن در شرایط طراحی ۷۹۵ مگاوات است. نیروگاه سیکل ترکیبی ۹۱۳ مگاواتی لامرد علاوه‌بر پاسخگویی به نیاز رو به افزایش مصرف انرژی الکتریکی در سطح کشور در اثر افزایش جمعیت، آلایندگی کمتر در تولید انرژی الکتریکی سالانه و صرفه‌جویی در مصرف سوخت را نیز داراست. این نیروگاه که با سهامداری شرکت برق و انرژی غدیر و شرکت سبانوین در مساحتی بیش از ۸۰ هکتار امروز در لامرد کلنگ‌زنی شده است واحد نخست آن با اشتغال مستقیم ۵۰ نفر و ۱۰۰ نفر غیرمستقیم پس از ۱۸ ماه از کلنگ‌زنی به بهره‌برداری خواهد.

▣ بازدید از مجتمع تیتانیوم کهنوج

از دیگر برنامه‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت در این سفر، بازدید از مجتمع تیتانیوم کهنوج بود. وی در حاشیه این بازدید گفت: واحد فرآوری تیتانیوم در کهنوج فعال بوده که در یک سال گذشته به بخش خصوصی واگذار شده و پیشرفت آن به‌نسبت بهتر شده است و برای ادامه کار از این روند حمایت می کنیم. فاطمی‌امین افزود: این واحد در حال حاضر ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، قول داده‌ام اگر این روند به ۶۰ درصد برسد در تامین بودجه کمک کنیم تا کار زودتر به اتمام برسد. وی تاکید کرد: برنامه سازنده شرکت سرمایه‌گذار بهمن سال آینده است و اگر کار سرعت پیدا کند پاییز سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد. وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: برای هر شهرستان طرح آمایش صنعت و معدن و تجارت داریم، در این طرح تمامی فرصت‌های شهرستان‌ها بررسی می‌شود با این هدف که اشتغال مورد نیاز آن بخش را تامین کند. فاطمی‌امین با اشاره به فعال‌سازی ظرفیت‌های معدنی این شهرستان گفت: در کهنوج معادن زیادی وجود دارد، قول می‌دهیم تا آخر امسال پروژه‌های سرمایه‌گذاری که می‌تواند اشتغال مناسبی ایجاد کند طراحی کنیم و در اولویت قرار دهیم. وی در پایان تاکید کرد: قول می‌دهم در وزارت صنعت، معدن و تجارت به اندازه کافی پروژه سرمایه‌گذاری در کهنوج تعریف کنیم.

▣ جشن افزایش ظرفیت آلومینیوم جنوب

در این سفر همچنین با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، مصری، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی و جمعی از مسئولان کشوری و استانی، جشن تکمیل ظرفیت و دستیابی به ظرفیت تولید ۳۰۰ هزار تن آلومینیوم در سال در مجتمع آلومینیوم جنوب برگزار شد. کارخانه بزرگ آلومینیوم جنوب با سرمایه‌گذاری یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلاری سالکو ایجاد شده است.

شهرک صنایع پایین‌دستی (آلوم شهر) برای ساخت قطعات و همچنین محصولات نیمه ساخته آلومینیومی در مجاورت مجتمع آلومینیوم جنوب احداث خواهد شد که بخشی از آلومینیوم تولیدی سالکو به‌صورت مذاب به‌عنوان ماده اولیه صنایع یادشده به صنایع مستقر در آلوم شهر منتقل خواهد شد. این کار علاوه‌بر صرفه‌جویی قابل ملاحظه در مصرف انرژی باعث تشکیل خوشه صنعتی آلومینیوم در آلوم شهر می‌شود. فاطمی‌امین در این مراسم با بیان اینکه در برخی از صنایع مثل فولاد به این پایداری رسیدیم، گفت: باید در صنعت آلومینیوم نیز به همین مرحله برسیم؛ بنابراین همه انرژی باید بر صنایع پایین‌دست و بالادست متمرکز شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: تمامی صنایع کشور از جمله آلومینیوم باید به‌روزترین صنایع بوده و محصولاتی در بازارهای داخلی و خارجی عرضه کنند که بهترین کیفیت را داشته باشد. بنا بر گزارش شاتا، فاطمی‌امین همچنین بیان کرد: در مسیری قرار گرفته‌ایم که باید شکوفایی صنعت را شاهد باشیم. وی افزود: ایران به ظرفیت خوبی در حوزه تولید و اکتشاف آلومینیوم دست یافته و باید به سمتی حرکت کند که بتوان علاوه‌بر صنایع پایین‌دستی بر سایر معادن نیز سرمایه‌گذاری کرد. فاطمی امین ادامه داد: ایجاد جریان مطمئن در امین منابع اولیه می‌توان آینده آلومینیوم را تضمین کرد اما نیاز است که تجمع سرمایه‌گذاری در کشور صورت بگیرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: تمامی صنایع از جمله صنایع تولید آلومینیوم باید با بهترین کیفیت در ابتدا در بازارهای داخلی عرضه شده و سپس نسبت به عرضه در بازارهای جهانی اقدام شود.

▣ تامین اعتبار طرح‌های نیمه تمام

وزیر صنعت، معدن و تجارت در جمع خبرنگاران اظهار کرد: در حال حاضر درباره طرح‌های نیمه‌تمام، با بانک‌ها صحبت کردیم و بودجه‌ای تخصیص داده شده است. امروز مشکلات مالی در واحدهای تولید وجود دارد اما همه واحدهای تولیدی با مسئله مالی دست و پنجه نرم نمی کنند و بسیاری از مسائل و مشکلات، مالی نیست. خیلی از واحدهای تولیدی با مشکلاتی اعم از صادرات و بورس کالا مواجه هستند که همه آنها راه‌حل دارد که در اسرع وقت مشکلات آنها حل و فصل خواهد شد. فاطمی امین افزود: پروژه تامین مالی زنجیره‌ای راه‌اندازی شده است که با منابع موجود ۳۰ درصد منابع مالی بیشتری در اختیار واحدهای تولیدی قرار خواهد گرفت.

وی گفت: ۴ پروژه برای کمبود انرژی در حال پیگیری است که نخستین آن، بازار برق است. از آنجا که به معنای دقیق، بازار برق نداریم عملا تخصیص بهینه و توزیع انرژی موجود در حوزه برق اتفاق نمی‌افتد. وی تصریح کرد: در این راستا با وزارت نیرو هماهنگ هستیم و کار مشارکتی را آغاز می کنیم و با استقرار بازار برق، بسیاری از مسائل، حل و فصل خواهد شد؛ البته در کنار آن تعداد زیادی از واحدهای فولادی نیز برای احداث نیروگاه اقدام کرده‌اند تا با کمبود برق مواجه نشوند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: به منظور احداث نیروگاه‌ها، تفاهمنامه‌ای با وزارت نیرو به بیش از ۱۰ هزار مگاوات منعقد شده که از این مقدار یک‌هزار و ۷۰۰ مگاوات آن در استان هرمزگان است. فاطمی امین در ادامه به قیمت گاز برای نیروگاه‌های صنعتی اشاره و بیان کرد: در اقدام بعدی، دولت در بودجه سال آینده، تبصره‌ای را پیشنهاد داده که قیمت گاز برای نیروگاه‌های صنعتی معادل قیمت گاز برای نیروگاه‌های وزارت نیرو باشد که اقدام بسیار بزرگی است و سبب می‌شود بیشتر ظرفیت‌های معطل مانده در بخش تولید فعال شوند و همچنین واحدهای صنعتی تشویق می‌شوند که برق مورد نیاز خودشان را تامین کنند که به افزایش راندمان کمک می‌کند. وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان گفت: به منظور کاهش مصرف آب و انرژی در واحدهای صنعتی در صدد کاری هستیم که انجام همزمان ۴ مورد یادشده می‌تواند مسائل بخش تولید را در حوزه برق تا ۲ تا ۳ سال آینده به‌طور کامل حل کند.

سخن پایانی

اقدامات انجام شده در سفرهای استانی از قبیل آغاز عملیات و بهره‌برداری‌ها در استان‌های مختلف می‌تواند بارقه امیدی را در دل فعالان حوزه صنعت، معدن و تجارت کشور ایجاد کند. البته این مسئله منوط به این است که توسعه در این حوزه تنها به همین قیچی‌کردن روبان و کلنگ زدن نمادین ختم نشود و دولت در طول دوره تصدی خود بر ساختار اجرایی کشور روند پیشرفت و تحقق اهداف هر یک از این پروژه‌ها را پیگری کند و به مقصد برساند.

برای هر شهرستان طرح آمایش صنعت، معدن و تجارت داریم؛ در این طرح تمامی فرصت‌های شهرستان‌ها بررسی می‌شود

رفع موانع پیش روی احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر

نشست معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق کشور و استاندار یزد، برای انعقاد تفاهمنامه همکاری برگزار شد.

به گزارش صمت از روابط‌عمومی شرکت برق منطقه‌ای یزد، محمود کمانی، رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق کشور در این نشست با اشاره به محدودیت سوخت و آب در استفاده از نیروگاه‌های حرارتی و برق آبی، احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر را شیوه جایگزین دنیا برای تامین انرژی عنوان کرد و ادامه داد: در گذشته نیروگاه‌های تجدیدپذیر قیمت بالایی داشتند اما امروزه این رقم در کشور ما بسیار کاهش یافته و حتی موجب شده قیمت انرژی تجدیدپذیر و انرژی حرارتی به هم نزدیک و قابل‌رقابت باشند. وی با اشاره به زمین‌های پهناور و میزان تابش مناسب خورشید در کشور، از استفاده کمتر از انرژی‌های خورشیدی و تجدیدپذیر در کشور به نسبت کشورهای اروپایی که ظرفیت بسیار کمتری در مقایسه با ایران دارند انتقاد کرد. کمانی همچنین خاطرنشان کرد: در این راستا دولت سیزدهم برنامه‌هایی را برای استفاده از انرژی تجدیدپذیر در نظر گرفته که یکی از این برنامه‌ها تولید ۱۰ هزار مگاوات انرژی تجدیدپذیر در آینده‌ای نزدیک است که مدل‌سازی آن و مذاکره با سرمایه‌گذاران صورت گرفته و پس از استقبال بسیار مناسب از این امر، در حال عقد تفاهمنامه با متقاضیان احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر هستیم.

وی با اشاره به علاقه‌مندی سرمایه‌گذاران نیروگاه‌های تجدیدپذیر به سرمایه‌گذاری در استان یزد به دلیل آمادگی شبکه، ظرفیت بالای بهره‌گیری از انرژی تجدیدپذیر و همچنین رویکرد موثر مدیران استان در احداث این نیروگاه‌ها افزود: درباره توسعه و احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در استان یزد نگرانی نداریم و همچنین برنامه‌ریزی لازم برای احداث ۵۰۰ مگاوات نیروگاه تا پیک تابستان ۱۴۰۱ انجام شده که بخش زیادی از این نیروگاه‌ها نیز در استان یزد احداث خواهد شد.

معاون وزیر نیرو و همچنین ضمن اشاره به اینکه در حال حاضر مجموعه‌هایی در حال پیشبرد و اجرای ساخت پنل‌های خورشیدی در کشور هستند، خاطرنشان کرد: مراحل دانش‌بنیان تولید مواد اولیه و ملزومات ساخت این پنل‌ها به اجرا در آمده و در حال تدوین یک سند زنجیره تولید صنعت خورشیدی در کشور هستیم. وی ساخت اینورتر را یکی از زمینه‌هایی دانست که خلأ آن به چشم می‌خورد و یادآور شد: شرکت الکترو کویر یزد ظرفیت بالایی در این زمینه داشته و در صورت حمایت مجموعه‌های مرتبط، می‌توان شاهد توسعه تولیدات این بخش بود؛ از این رو، برای حمایت از این مجموعه تولیدی و ایجاد بازار مناسب برای آن، آمادگی داریم. کمانی در پایان کمک به توسعه نیروگاه‌های مقیاس کوچک خانگی را از زمینه‌های مهم قابل توسعه و در دست اقدام عنوان کرد و گفت: طی تفاهمنامه منعقد شده بین سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق کشور و استانداری یزد، ضمن رفع موانع پیش روی سرمایه‌گذاران احداث نیروگاه تجدیدپذیر، تسهیل شرایط احداث این نیروگاه‌ها را شاهد خواهیم بود.

ثبت‌نام ۲۱۰ هزار اصفهانی در طرح نهضت ملی مسکن

معاون مسکن و ساختمان اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان گفت: ثبت‌نام نهضت ملی مسکن در ۴۳ شهر استان به پایان رسیده است اما در ۱۲ شهر این استان که در دور جدید ثبت‌نام‌ها در دستور کار قرار گرفت، همچنان ادامه دارد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی (اصفهان)، امیر زاغیان، معاون مسکن و ساختمان اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان اظهار کرد: امکان ثبت‌نام برای شهرهای دولت‌آباد، کمشچه، حبیب‌آباد، نایین، خالدآباد، بادرود، نیک‌آباد، محمدآباد، دهاقان، سمیرم، بیده و حنا فراهم است و متقاضیان می‌توانند از زمان بازگشایی سامانه برای این ۱۲ شهر تا ۲ ماه با مراجعه به سامانه «ثمن» به نشانی saman.mrud.ir برای نام‌نویسی در طرح نهضت ملی مسکن در این شهرها اقدام کنند.

وی ادامه داد: امکان ثبت‌نام افراد مجرد بالای ۲۳ سال هم از ۲۰ دی آغاز شده است. متقاضیان مجرد می‌توانند در طرح حمایتی مسکن ثبت‌نام کنند که تحویل واحد به آنان پس از اتمام ساخت و ایفای تعهدات متقاضی منوط به ارائه عقدنامه رسمی ازدواج است.

معاون مسکن و ساختمان اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان اذعان کرد: تاکنون بیش از ۲۱۰هزار متقاضی در استان اصفهان برای خانه‌دار شدن، در سامانه طرح جهش تولید مسکن ثبت‌نام کرده‌اند که پالایش و احراز شرایط این افراد شروع شده است.

وی با اشاره به اینکه برنامه این استان در طرح نهضت ملی مسکن معادل ۵.۸ درصد نسبت به کشور است، خاطرنشان کرد: بر این اساس برای یک سال نیاز به ساخت ۵۰هزار و ۹۹۲ واحد در استان اصفهان است که این تعداد برای ۴ سال به بیش از ۲۰۳ هزار و ۹۶۷ واحد می‌رسد.

از کاهش نرخ تا حذف رانت

در ماه‌های اخیر شاهد تلاش‌های دولت برای حذف قیمت‌گذاری دستوری و ورود کالاهای استراتژیک از جمله سیمان به بورس کالا بودیم؛ اقدامی که در نهایت سبب کاهش قابل‌توجه نرخ این محصول در بازار آزاد و ایجاد ثبات قیمتی شد. رویه‌ای که از نظر کارشناسان اقتصاد، به سود تولید کشور بوده و در حذف رانت و دو قیمتی بودن بازارها کمک شایانی می‌کند. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، تا مرداد امسال، نرخ سیمان برای مصرف‌کننده ۲ تا ۳ برابر نرخ کارخانه بود، به‌طوری که نرخ برای مصرف‌کننده نجومی شده بود و از سوی دیگر سود (۱۰۰ تا ۲۰۰ درصدی) حاصل از تولید سیمان از جیب تولیدکننده به جیب دلالان واریز می‌شد. اما در نهایت تصمیم گرفته شد سیمان در بورس کالا عرضه و کشف نرخ (مبتنی بر عرضه و تقاضا) شود. تصمیمی که به انگیزه تولیدکنندگان برای تولید بیشتر جانی دوباره داد و از سویی دیگر، به‌دلیل وجود شفافیت در عرضه و تقاضا و امکان دسترسی شفاف میان تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، تقاضای مبتنی بر «دلای و قاچاق» را تا حد بسیاری کاهش داد. روندی که به‌دنبال خود و به یکباره نرخ سیمان را برای مصرف‌کننده به کمتر از نصف روزهای قبل یعنی از حدود ۱۰۰ هزار تومان به حدود ۴۰ هزار تومان در هر پاکت رساند. اما اکنون و با فروکش کردن بحران انرژی (گاز) کارخانه‌ها و با حذف قیمت‌گذاری دستوری سیمان، نرخ این کالا در محدود ۲۵ هزار تومان در هر پاکت ثابت ماند. بر این اساس، کارشناسان معتقدند، حذف قیمت‌گذاری دستوری برای خودرو نیز در ادامه این روال اثر مطلوب مشابهی برای این صنعت خواهد داشت که به‌دلیل زیانده بودن این صنعت اقدامی ضروری به شمار می‌آید.

اوراق وکالت؛ سازکار انحراف منابع از تکمیل پروژه به تامین هزینه

تمهید جدید دولت برای جبران کسری بودجه

کسری بودجه دولت در سال‌های اخیر با تشدید تحریم‌ها و محدودیت قابل‌توجه در روند فروش نفت به‌شدت افزایش یافته است. در چنین شرایطی، دولت‌ها برای تامین کسری بودجه خود اقدام به فروش اوراق قرضه می‌کنند؛ روشی که به‌ویژه در سال جاری به‌عنوان راهکاری جدی با هدف تامین بخشی از کسری بودجه در دستور کار قرار گرفت. البته این راهکار زمینه کاهش نقدینگی را در بورس فراهم کرد و به انتقاد فعالان بازار سرمایه منتهی شد. در ادامه دولت با انتشار لایحه بودجه ۱۴۰۱، وعده کاهش انتشار اوراق قرضه را برای سال آینده داد. هنوز جزئیات بودجه ۱۴۰۱، تصویب نشده، طرح فروش اوراق وکالت به‌عنوان سازکار جدید دولت برای تامین مالی مطرح شده است. این طرح که در حال حاضر از سوی کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار تصویب‌شده، امکانی برای تکمیل پروژه‌های دولتی از طریق جلب مشارکت بخش خصوصی فراهم می‌کند. با این وجود، بسیاری از کارشناسان اعتقاد دارند از یک‌سو منابع مالی جذب‌شده از طریق این طرح تنها به تامین کسری بودجه دولت اختصاص می‌یابد و در مسیر اهداف از پیش تعیین‌شده برای آن، استفاده نخواهد شد و از سوی دیگر، با ارجاع به رقم تورم حاکم بر اقتصاد، معتقدند انتشار اوراق وکالت، مشتری از میان مردم یا بخش خصوصی نخواهد داشت.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

انتشار اوراق وکالت

سازکار انتشار اوراق وکالت برای تأمین مالی دولت در نشست کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار بررسی و تصویب شد. مطابق طرحی که در کمیته فقهی تبیین شده، دولت با استفاده از نهاد واسطی که در قانون بودجه به او اجازه داده شده، می‌تواند اقدام به انتشار اوراق کند. از سوی دیگر، دارندگان اوراق، منابع مالی خود را در اختیار نهاد واسط ناشر قرار می‌دهند. این نهاد به‌عنوان وکیل دارندگان اوراق، اختیاری که از محل عقد وکالت دارد را به یک نهاد واسط دوم توکیل می‌کند.

این قراردادها انتفاعی هستند و سود به همراه دارند. طیف وسیعی از قراردادها برای انتشار اوراق وکالت می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد. این اوراق، راهکارهایی را برای تأمین مالی بخش دولتی فراهم می‌کنند و با استفاده از سازکار اوراق وکالت، دولت می‌تواند از حوزه‌هایی که در سرمایه‌گذاری مربوط به دارایی‌ها یا تأمین مالی بخش دولتی است، منتفع شود.

گفتنی است در قوانین بودجه سنواتی نیز مجلس شورای اسلامی بندهایی را به انتشار اوراق مالی‌اسلامی اختصاص داده است. دولت با استفاده از ظرفیتی که از محل قانون بودجه در اختیار دارد، اوراق مرابحه عام منتشر و از آن برای رفع نیاز تأمین مالی خود استفاده می‌کند.

راهکارهایی مشابه و بدون بازده

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی انتشار اوراق وکالت از سوی دولت با هدف تکمیل پروژه‌های دولتی، گفت: اسامی اوراق منتشرشده ازسوی دولت در کشور تغییر می‌کند اما ماهیت آنها به لحاظ بازدهی و عملکرد، مشابه یکدیگر است. یعنی نمی‌توان انواع اوراق منتشرشده در کشور را براساس اسم یا عملکرد طبقه‌بندی کرد. در همین حال نمی‌توان از انتشار اوراق بدهی، انتظار توسعه فعالیت‌های اقتصادی را داشت، چراکه این منابع مالی به تامین کسری بودجه دولت اختصاص می‌یابد و از اهداف اولیه انتشار آن فاصله می‌گیرد.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه افزود: انتشار اوراق وکالت که طی روزهای اخیر مطرح‌شده به تکمیل پروژه‌های دولتی اختصاص دارد. با این وجود نباید به اجرای این طرح در مسیر تعیین‌شده برای آن امید داشت.وی افزود: علاوه بر این، اگر هدف تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام دولتی با کمک ظرفیت‌ها و توان مالی بخش خصوصی است باید سازکار اجرای آن تغییر کند تا درنهایت مورد استقبال فعالان بخش خصوصی ترجیح می‌دهند خود مسئولیت اجرای پروژه‌های نیمه‌تمام را بر عهده بگیرند، نه‌اینکه با خرید اوراق سودی علی‌الحساب و به مراتب کمتر از تورم حاکم بر اقتصاد کشور را دریافت کنند.

دارابی گفت: چنانچه عزم دولت برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام جدی است، باید سود واقعی را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دهد که عملا در طرح موردبحث، چنین هدفی دنبال نمی‌شود. با توجه به موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که روند انتشار این اوراق نیز به سرنوشت سایر اوراق‌ها منتهی شود. این کارشناس بازار سرمایه افزود: بازار اوراق در حال حاضر اشباع است؛ بنابراین با توجه به شرایط موجود، خریدوفروش اوراق قرضه، خریدار آنچنانی نخواهد داشت. کما اینکه بررسی روند خریدوفروش اوراق قرضه نیز در هفته‌های اخیر همین موضوع و بی‌رغبتی بازار به سرمایه‌گذاری در این بخش را تایید می‌کند.

در همین حال، چنانچه دولت بخواهد فشاری را روی بخش خصوصی برای ورود به این حوزه و سرمایه‌گذاری یادشده اعمال کند، این روند متزلزل خواهد شد.

دارابی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا دولت توان اجبار بر شرکت‌های دولتی و نهادهای سرمایه‌گذاری دولتی برای خرید اوراق را دارد یا خیر گفت: دولت در اقتصاد ما تصمیم‌گیرنده اصلی است. کمااینکه در ماه‌های گذشته نیز خریدار اصلی اوراق منتشرشده از سوی دولت، نهادهای مالی و شرکت‌ها و موسسات وابسته به دولت بودند.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر سیاست‌های یادشده بر عملکرد بازار سرمایه اظهارکرد: کمبود نقدینگی در موقعیت کنونی یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های حاکم بر بازار سرمایه است. در چنین شرایطی، اجرای هر اقدامی از سوی دولت که به تعمیق این چالش بدل شود، بازار سرمایه را با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهد کرد و آسیب‌های بسیاری را به آن تحمیل می‌کند.

دارابی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا سیاست جدید مبنی بر انتشار اوراق وکالت با اهداف تعیین‌شده در بودجه سال ۱۴۰۱ و محدودیت‌های اعلامی درخصوص انتشار اوراق مغایرت دارد یا خیر گفت: اقتصاد ما کشش انتشار اوراق قرضه را ندارد. درنتیجه دولت در سال آینده نمی‌تواند بخش قابل‌توجهی از کسری بودجه خود را از این مسیر تامین کند و درنتیجه ناگزیر به اجرای محدودیت‌هایی در مسیر انتشار اوراق خواهد بود.

تامین کسری بودجه اولویت دارد

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی انتشار اوراق وکالت از سوی دولت با هدف تکمیل پروژه‌های دولتی و جذب مشارکت بخش خصوصی در این زمینه گفت: اوراق وکالت همچون اوراق بدهی، امکانی برای تامین مالی دولت فراهم می‌کند. براساس آمار منتشرشده از سوی مراجع رسمی، تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام دولت به ۷۰۰ هزار میلیارد تومان هزینه نیاز دارد. در چنین موقعیتی، بهترین روش برای تامین مالی و تکمیل پروژه‌های موردبحث بدون نیاز به دارایی پایه، انتشار اوراق است.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: سود و زیان اوراق وکالت در پایان زمان سررسید این قراردادها محاسبه و پرداخت می‌شود. با این وجود در زمان اجرای پروژه نیز به‌صورت علی‌الحساب پرداختی‌هایی به دارندگان این اوراق، اعطا خواهد شد.

آقابزرگی در ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به محدودیت‌های پیش‌روی دولت در تامین منابع، شاهد کسری قابل‌توجه بودجه در سال جاری بوده‌ایم. در همین حال، میزان کسری بودجه سال ۱۴۰۱ از حالا که مسیر تصویب جزئیات سند مالی دولت برای سال ۱۴۰۱ ادامه دارد، قابل‌توجه برآورد می‌شود. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ناترازی بودجه عملیاتی برای سال آینده برابر ۷۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد کرده است. در چنین موقعیتی، انتشار اوراق با هر بهانه یا عنوانی باشد، تنها یک نتیجه به‌دنبال دارد، آن‌هم تامین مالی دولت. درنتیجه نباید به تغییر عنوان‌ها و اهدافی همچون تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و... امید داشت.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: شاید در حالت کلی، انتشار اوراق برای اهدافی همچون تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام دولتی و جذب سرمایه بخش خصوصی و مردم به این بخش جالب باشد اما تحقق آن در موقعیت کنونی و با توجه به تمام موارد یادشده، ممکن و شدنی نخواهد بود.

آقابزرگی گفت: علاوه بر این، نباید به جذب مردم و بخش خصوصی برای خرید اوراق منتشر شده با عنوان اوراق وکالت امید داشت، چراکه حداقل میزان تورم در سال جاری براساس آمار منتشرشده از سوی تمام نهادهای مالی و مستندات موجود بیشتر از ۴۰ درصد برآورد می‌شود. علاوه بر این، میزان تورم در سال آینده نیز قابل‌توجه برآورد می‌شود. در چنین شرایط اقتصادی رغبت به خرید این اوراق از سوی مردم و بخش خصوصی وجود ندارد، چراکه سرمایه‌گذاری در چنین شرایطی به منزله متضرر شدن فعالان صنعتی است.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: بدین‌ترتیب می‌توان ادعا کرد متقاضیان خرید این اوراق، نهادهای وابسته به دولت هستند؛ یعنی انتقال نقدینگی از شرکت‌ها و نهادهای مالی وابسته به دولت به‌سوی دولت انجام می‌شود. در حالت کلی انتظار می‌رود از این ابزار به درستی و برای اهداف تعیین‌شده برای انتشار آن استفاده شود، این احتمال بیشتر است که شاهد مصرف آن برای هزینه‌های جاری کشور باشیم.

آقابزرگی در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر اثرات انتشار اوراق وکالت بر عملکرد بازار سرمایه اظهارکرد: انتشار اوراق با هر اسم و هر هدفی که برای آن یاد می‌شود، زمینه تامین هزینه‌های جاری و همچنین سرمایه در گردش را برای دولت فراهم می‌کند. در همین حال از میزان نقدینگی که می‌تواند جذب بازار سرمایه شود، می‌کاهد و درنتیجه درنهایت به ضرر بازار سرمایه خواهد بود.

وی در پایان گفت: البته انتشار این اوراق چنانچه واقعا زمینه بهبود و بهسازی تولید و افزایش درآمدهای دولت را به‌دنبال داشته باشد، نتیجه‌بخش خواهد بود اما نمی‌توان به‌چنین موضوعی امید داشت.

> نمی‌توان از انتشار اوراق بدهی انتظار توسعه فعالیت‌های اقتصادی را داشت، چراکه این منابع مالی به تامین کسری بودجه دولت اختصاص می‌یابد و از اهداف اولیه انتشار فاصله می‌گیرد

نقاط قوت و ضعف

شهیر محمدنیا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و درباره انتشار اوراق وکالت از سوی دولت و تاثیر آن بر بازار سرمایه عنوان کرد: انتشار اوراق در حالت کلی رقیب بازار سرمایه است و نقدینگی موجود در بازار را جمع می‌کند؛ بدین‌ترتیب تاثیر منفی بر عملکرد بازار سرمایه خواهد داشت.

وی با اشاره به کمبود جدی کسری بودجه دولت در سال ۱۴۰۰ گفت: بر همین اساس نیز در سال جاری شاهد انتشار اوراق قابل‌توجه از سوی دولت بودیم. همین موضوع به چالشی برای بازار سرمایه بدل شد، نقدینگی این بازار را به خود جذب کرد و حتی با اعتراض فعالان این بازار روبه‌رو شد. با این وجود باید تاکید کرد انتشار اوراق یکی از راهکارهای اصولی دولت در مواجهه با کسری بودجه است، هرچند این روش در تضاد با منافع بازار سرمایه خواهد بود.

محمدنیا در ادامه خاطرنشان کرد: موضوع انتشار اوراق وکالت جدید نیست اما دولت به‌دنبال آن است تا استفاده از این ظرفیت جدید را در دستور کار خود قرار دهد. در واقع از این روش‌ها باید به‌عنوان آلترناتیوی نام برد که در صورت به نتیجه نرسیدن برجام، اهمیت می‌یابند.

وی با اشاره به روند برگزاری مذاکرات برجامی در وین گفت: چنانچه این مذاکرات به نتیجه مثبتی برسد، احتمالا دولت برای تامین کسری بودجه خود، به چنین روش‌هایی متوسل نخواهد شد اما چنانچه نتیجه مثبتی از مذاکرات حاصل نشود و همچنان روند تحریم و محدودیت در روابط بین‌المللی ادامه یابد، باید سازکار دیگری برای مقابله با این شرایط اندیشیده شود.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به نهاد واسطی که قرار است اقدام به انتشار اوراق کند و در طرح موردبحث به آن اشاره شده گفت: این نهاد می‌تواند نقش یک بخش مولد را بازی کند و حتی بر عملکرد بازار سرمایه اثرات مثبتی داشته باشد.

وی در پایان تاکید کرد: میزان درآمد حاصل از انتشار اوراق قرضه در بودجه سال آینده حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است. با توجه به موارد یادشده می‌توان اینطور برداشت کرد که انتشار اوراق وکالت جایگزینی برای کاهش انتشار اوراق قرضه در سال آینده خواهد بود؛ به‌ویژه آنکه گویا انتشار این اوراق با انعطاف بیشتری همراه است.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان اینطور استنتاج کرد که فارغ از نقاط قوت و ضعف انتشار اوراق با هدف اجرای پروژه‌های گوناگون، اکنون این اقدامات به روشی برای تامین کسری بودجه دولت‌ها بدل شده است.

بدین‌ترتیب میزان قرض دولت به بخش‌های مختلف عمومی، خصوصی و حتی نهادهای دولتی افزوده می‌شود. در همین حال، طرح‌های ارائه‌شده از سوی سیاست‌گذاران، کارآیی لازم را نخواهند داشت.

یادداشت

کاهش ارزش دلار و نگرانی‌های اقتصادی

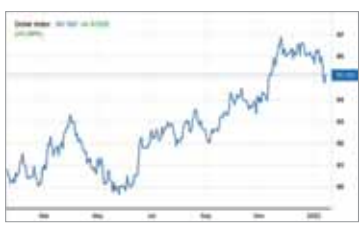

فاطمه عبدالشاه، کارشناس واحد تحلیل کارگزاری بانک صنعت و معدن

با نگاهی به بازار جهانی در هفته‌ای که گذشت در می‌یابیم که سخنرانی تعدادی از مقامات فدرال‌رزرو از عوامل اثرگذار بر این بازار بوده است. سخنرانی‌های اخیر اعضای فدرال رزرو منعکس‌کننده نگرانی آنها از تورم و عزم جدی آنها برای مقابله با تورم است. براساس گفته‌های ویلیامز، عضو فدرال‌رزرو، خرید اوراق قرضه در ماه مارس به پایان می‌رسد و افزایش نرخ بهره می‌تواند بلافاصله اتفاق بیفتد. تورم ایالات متحده درحال‌حاضر بالا برآورد می‌شود اما پیش‌بینی می‌شود نرخ تورم از پایان سال ۲۰۲۲ میلادی شروع به کاهش کند. در همین حال انتظار می‌رود رقم تورم این کشور در سال ۲۰۲۳ به محدوده ۲ درصد برسد. در ادامه بررسی سایر شاخصه‌های اقتصادی این کشور حکایت از آن دارد که در موقعیت کنونی بازار کار در ایالات متحده در وضعیت مطلوبی بوده و اقتصاد به سطح اشتغال کامل نزدیک شده است.

با وجود چشم‌انداز سیاست‌های فدرال رزرو و تمایل به اجرای سیاست‌های انقباضی، دلار امریکا در واکنش به داده‌های تورمی، در مقابل سایر ارزها تضعیف شد. شاخص نرخ تورم سالانه به ۷ درصد افزایش پیدا کرد. شاخص خالص نرخ تورم سالانه نیز به ۵.۵ درصد افزایش یافت. نرخ تورم به بالاترین سطح از دهه ۱۹۸۰ تاکنون رسیده است. در واکنش به افزایش نرخ تورم، دلار امریکا بیشترین افت روزانه را از ماه مه تاکنون ثبت کرد و در مقابل سایر ارزها تضعیف شد. در معاملات روز جمعه، شاخص خرده‌فروشی امریکا بیش از انتظارات منتشر شد که تقویت دلار امریکا و تضعیف نرخ کالاها از جمله طلا را به همراه داشت. در ادامه باید خاطرنشان کرد نرخ نفت در معاملات هفته گذشته در نتیجه ضعف دلار و مسائل بنیادی بازار این محصول، تا محدوده ۸۶ دلار افزایش پیداکرد.

در همین حال نگاهی به بازار سهام ایالات متحده در هفته‌ای که گذشت، حکایت از آن دارد که شاخص‌های سهام امریکا در یک محدوده خنثی نوسان کردند. شاخص‌های سهام بین‌دوراهی تورم بالا و چشم‌انداز انقباضی شدن سیاست‌های فدرال‌رزرو قرار گرفته‌اند. با توجه به اینکه سیاست‌های انقباضی می‌تواند افت شاخص‌های سهام را به همراه داشته باشد، سرمایه‌گذاران به‌دنبال سهام با ارزش هستند.

خبر

حل مشکلات مردم هدف مشترک دولت و مجلس

بیشترین نگرانی مجلس درباره معیشت و بودجه است و بی‌شک هیچ شکاف و فاصله‌ای بین دولت و مجلس در راستای حل مشکلات مردم وجود ندارد. به گزارش سنا، جبار کوچکی‌نژاد، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با بیان اینکه در صورت توافق در مذاکرات، به‌طور قطع، تحولاتی در حوزه داخلی کشور به وجود خواهد آمد، گفت: در صورت توافق، شاهد ایجاد تحولاتی در بخش مدیریتی و منابع خواهیم بود به‌طوری که منابع بیشتری به کشور وارد می‌شود. کوچکی‌نژاد افزود: دولت باید در هزینه منابع دقت کند و آنها را هدر ندهد و تنها در زیرساخت‌های کشور که طی سالیان گذشته آسیب‌دیده و مستهلک شده‌اند، هزینه کند. پروژه‌های عمرانی و مهم کشور در اولویت تزریق منابع حاصل از توافق در مذاکرات قرار دارند. بنابراین، رویکرد دولت اولویت‌بخشی طرح‌های توسعه‌ای کشور است.

نماینده مردم رشت در مجلس با اشاره به اینکه خوشبختانه مدیران قدرتمند، جهادی و انقلابی در کشور می‌توانند در این تحولات اقتصادی کشور سهیم باشند و برنامه‌ریزی و مدیریت درستی را پیاده‌سازی کنند، افزود: با توجه به زمان محدود و انتظارات بی‌شمار، مدیران کشور ضمن سرعت دادن به فعالیت‌ها و برنامه‌های از پیش تعیین شده، در راستای بهبود مسائل اقتصادی کشور گام بردارند.

وی تصریح کرد: پیش‌بینی رشد ۸ درصدی در بودجه سال آینده باید مبنایی علمی داشته باشد. ۳۶ درصد بودجه به نفت وابسته است و در عین حال، صندوق‌های تامین اجتماعی مطالبات زیادی از دولت دارد که این پیش‌بینی در بودجه دیده نشده است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس افزود: خوراک پتروشیمی‌ها در بودجه افزایش چشمگیری داشته و اجازه دولت به انتشار اوراق در صورت کسری بودجه، موجب بدهی دولت خواهد شد.

یادداشت

اقتصاد معادن به تورم گره خورده است

امیربیژن یثربی
کارشناس اقتصاد معدن

پیش از پرداختن به مسائل اقتصادی بخش معدن، لازم است به مزیت نسبی معدنکاری در ایران نسبت به سایر کشورهای معدنی در جهان اشاره کنیم. ایران به دلیل دارا بودن ذخایر و منابع معدنی گسترده، به‌عنوان دوازدهمین کشور معدنی جهان شناخته می‌شود. از سوی دیگر، ارزان بودن حامل‌های انرژی در کشور باعث شده شاهد رشد صنایع معدنی بوده و کشور ما تبدیل به کشور تولیدکننده و حتی صادرکننده مواد و صنایع معدنی مهم باشد. همچنین دسترسی ما به آب‌های خلیج‌فارس و دارا بودن سرزمین گسترده از دیگر امتیازهای ایران است. ایران حدود یک درصد خاک جهان را به خود اختصاص داده و این یک مسئله مهم است. علاوه‌بر آن دارا بودن شبکه برق‌رسانی منظم و نیروی متخصص، توانمند و باهوش معدنکار در کشور باعث شده تا مزیت نسبی کشور ما برای فعالیت معدنی نسبت به سایر کشورها بیشتر باشد. پیش از بررسی سودآوری شرکت‌های معدنی باید این نکته را خاطرنشان کرد ارزان بودن انرژی در کشور ما و وجود یارانه پنهان (که برخی از آن به‌عنوان رانت پنهان یاد می‌کنند) سبب شده تا حاشیه زیان برخی صنایع، منجر به شکل‌گیری حاشیه سود دیگر صنایع شوند که اتفاق نامطلوبی است. به معنایی دیگر، صحیح‌ترین شیوه رشد، رشد صنایع و بنگاه‌های اقتصادی توأم با یکدیگر (بدون وابستگی) است. از این رو، به‌عنوان یک دانش‌آموخته دکترای اقتصاد معدن امیدوارم با آزادسازی انرژی به صورت پلکانی، این مشکلات رفع شوند. باید به روند پلکانی بسیار تاکید داشت چراکه آزادسازی قیمت حامل‌های انرژی آسیب‌های زیادی به صنایع و واحدهای تولیدی متوسط و کوچک‌مقیاس خواهد رساند. در زمینه سوددهی بخش معدن، مناسب‌تر به نظر می‌رسد تا رشد سهام این شرکت‌ها در بورس را مورد تحلیل قرار دهیم. چند مدتی است در دوران نزول بورس قرار گرفته‌ایم اما به‌طور کلی طی چند سال اخیر سهام اغلب شرکت‌های معدنی افزایش چشمگیر داشته که این اتفاق ناشی از افزایش قیمت دلار بوده است.

افزایش دلار موردی به نام سود سرمایه‌ای (Capital Gain) رشد پیدا خواهد کرد. سرمایه جاری به مواردی مانند پول، اوراق قرضه، سهام، سفته و... و سرمایه ثابت به ماشین‌آلات و ملک اطلاق می‌شود. با افزایش دلار سرمایه ثابت افزایش پیدا کرده و در ادامه شاهد رشد Capital Gain خواهیم بود. در نتیجه ارزش سهام شرکت‌های معدنی روند صعودی در پیش گرفتند. می‌توان گفت متاسفانه سود حاصله نه‌تنها در بخش معدن بلکه در تمامی بخش‌های اقتصادی، مترصد از تورم موجود در جامعه است. درباره سود بخش معدن غیر از سود سرمایه‌ای، موارد دیگری از جمله افزایش نرخ جهانی کامودیتی‌ها در مدت اخیر هم تاثیرگذار بوده‌اند. جمله معروفی همواره در کشور رایج است که ما از تورم سود می‌کنیم و این سود ناشی از تولید، حصول ارزش افزوده، ورود تکنولوژی، تولید تکنولوژی و بکارگیری انواع فناوری‌های روز جهانی که هزینه تولید را در نهایت کاهش می‌دهند، نیست. اقتصاد ایران نیازمند یک ترمیم اساسی است و با برنامه‌ریزی، توجه به آمایش سرزمین و... باید برنامه‌ها و راهکارهایی بلندمدت در آینده داشته باشیم تا اقتصاد آشفته کشور در تمامی بخش‌ها را بتوانیم نجات دهیم.

باید به این نکته توجه داشت که در انقلاب صنعتی چهارم هستیم و این انقلاب به نوعی با دوران پساکرونا همزمان شده است. می‌توان پیش‌بینی کرد جنگ آینده در جهان، جنگ بر سر منابع طبیعی موجود در کشورهاست. علت این موضوع را هم می‌توان چند عامل معرفی کرد؛ نخست آنکه دنیا همیشه پس از گذر از یک جنگ همواره نیازمند بازسازی است و به عقیده من کرونا یک جنگ جهانی بیولوژیکی بود و پس از آن تمام کشورهای جهان نیاز به ترمیم خود دارند. همچنین وعده نوسازی زیرساخت‌های فرسوده امریکا که چند سالی است جزو دغدغه‌ها و حتی شعارهای انتخاباتی آنها شده نیز حائز اهمیت است. باید گفت امریکا دارای برخی زیرساخت‌های بسیار فرسوده است و زمانی که از امریکا صحبت می‌کنیم منظور یک قاره پهناور است؛ بنابراین نوسازی این زیرساخت‌ها مواد اولیه زیادی را می‌طلبد. از سوی دیگر، امروز جهان به سمت تکنولوژی‌های های‌تک حرکت کرده و تلاش برای جایگزینی ماشین‌های برقی به جای ماشین‌هایی که از سوخت فسیلی استفاده می‌کنند سبب شده پیش‌بینی شود مواد معدنی بیش از پیش مورد استفاده قرار گیرد. به عبارتی، می‌توان گفت با افزایش تقاضا برای مواد معدنی استراتژیک از جمله لیتیوم، نیکل و...، نرخ کامودیتی‌ها افزایش یافته و رقابت بسیار شدید معدنی در دنیا برای این مواد شاهد باشیم. ما نیز بایستی با حل بسیاری از مشکلات معدنی موجود در کشور، در این رقابت‌ها به‌عنوان یک کشور معدنی مهم و تصمیم‌گیرنده ظاهر شویم چراکه با دارا بودن مزیت نسبی ما نسبت به سایر کشورها، ایران می‌توان در تعاملات بین‌المللی دست بالاتری داشته باشد.

سرمایه‌گذاری ۴ هزار میلیارد ریالی ایمیدرو در اکتشافات

رئیس هیات عامل ایمیدرو در شورای معادن استان سیستان و بلوچستان تصریح کرد: ۱۴۳ محدوده معدنی از سوی ایمیدرو و ۱۲ محدوده از طرف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی شناسایی شده است.

وی درباره اقدامات حاکمیتی ایمیدرو گفت: این سازمان با هدف کاهش ریسک سرمایه‌گذاران و تسهیل در جذب سرمایه، اقدام به فعالیت‌های اکتشافی می‌کند که در این میان، اولویت به دو استان سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی معطوف شده است.

وجیه‌الله جعفری ادامه داد: از ۴۸۰ هزار کیلومتر مربع فعالیت‌های اکتشافی ایمیدرو (به همراه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران) در ۳۰ استان، ۱۱۰ هزار کیلومتر مربع سهم استان سیستان و بلوچستان است.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، جعفری با اعلام اینکه تاکنون ۱۵۵ محدوده مستعد توسط ایمیدرو و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در این استان شناسایی شده، تصریح کرد: در محدوده‌های یادشده، فعالیت در محدوده‌هایی با اولویت مواد معدنی فلزی را تا دستیابی به ذخایر ادامه می‌دهد و پس از آن با روش‌های قانونی، فرصت مشارکت بخش خصوصی را فراهم می‌کند. وی تاکید کرد: پس از پایش‌های انجام‌شده ۷ محدوده مستعد در شمال استان انتخاب شده که فاز اکتشاف عمومی آنها به پایان رسیده است. به گفته جعفری، این محدوده‌ها مستعد مس، طلا و آهن هستند.

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اعلام آمادگی سازمان برای مشارکت در توسعه زیرساخت‌های بخش معدن استان گفت: مجموعه ایمیدرو به همراه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران از سال ۹۲ تاکنون برای اکتشاف و تجهیز معادن در سیستان و بلوچستان (معادل قیمت‌های جاری و به‌روز)، ۴ هزار و ۷۶۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری کرده است.

صمت ابعاد طرح واگذاری درصدی از سهام معادن به مردم محلی را بررسی کرد

ابهامات یک طرح چالش‌برانگیز

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

چندی پیش وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر از اجرایی شدن طرح واگذاری ۴۰ درصد سهام از معادن به مردم ساکن مناطق معدنی داد. یکی از مشکلات مهمی که امروزه معضل اساسی فعالیت‌های بخش معدن به شمار می‌رود، نبود نقدینگی و سرمایه مناسب است. در وهله نخست به نظر می‌رسد طرح مشارکت مردم و ورود سرمایه‌های سرگردان به بخش معدن، بتواند بخش زیادی از مشکلات مالی معادن را رفع کند. اما اختصاص ۴۰ درصد از سهام معادن به ساکنان محلی منطقه معادن، ابهامات زیادی داشته و در ادامه با اجرایی شدن گسترده آن بدون توجه به پیامدهای بعدی، می‌تواند منجر به افزایش نابسامانی‌های مالی و حتی مالکیتی در بخش معدن شود. در زمینه ابعاد طرح یادشده و پیامدهایی که برای آن انتظار می‌رود، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

عکس: صمت

بدون فراهم‌سازی زیرساخت‌ها نمی‌توان طرح‌های در نظر گرفته شده برای افزایش بهره‌وری و سودآوری در بخش‌های اقتصادی را اجرایی کرد و این موضوع باید همواره مورد توجه مسئولان دولتی باشد

واگذاری ۴۰درصد سهام یک معدن به مردم

سیدرضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت عصر جمعه گذشته در مراسم افتتاح معدن کرور شهرستان عنبرآباد کرمان گفت: مردم باید بدانند دولت سیزدهم در مسیر عدالت اجتماعی قدم برمی‌دارد و واگذاری سهام معادن بزرگ به مردم محلی در همین راستا انجام می‌شود. به گزارش مهر، فاطمی امین خبر از واگذاری ۴۰ درصد سهام معدن کرور به مردم داد و گفت: بعد از معدن زابل این دومین معدن است که این طرح اجرا شده است و مسلما این راه ادامه می‌یابد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: همچنین در زمینه اشتغالزایی و استفاده از نیروهای بومی باید اقدام عملی انجام شود و مردم در کنار مشکلاتی که معادن در حوزه‌های مختلف در این مناطق ایجاد می‌کنند باید انتفاعشان هم به مردم محلی برسد. وی درباره معدن عنبرآباد نیز گفت: تاکنون ۳ هزار میلیارد تومان در این معدن سرمایه‌گذاری شده و پیش‌بینی می‌کنیم طی یک سال آینده نیز ۱۰۰ نفر اشتغالزایی برای مردم به همراه دارد. وی تاکید کرد: بحث عدالت‌محوری با جدیت در بخش معادن اجرا می‌شود و سعی می‌کنیم انتفاع معادن به مردم محلی برسد. وی همچنین با تاکید بر جلوگیری از خام‌فروشی گفت: سعی می‌کنیم با توسعه صنایع وابسته به معادن از خام‌فروشی نیز جلوگیری کنیم که در این راستا دولت سرمایه‌گذاری می‌کند و از سرمایه‌گذاران نیز استقبال می‌کنیم.

روند معمول عرضه در بورس

حجت‌الله دریانی، عضو هیات‌مدیره شرکت زغال‌سنگ طبس و فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت به تشریح روند معمول مشارکت مردم در فعالیت‌های معدنی پرداخت و توضیح داد: در سال‌های گذشته فرآیند واگذاری بخشی از سهام شرکت‌های معدنی به مردم، از طریق بازار سرمایه انجام می‌شد. هم‌اکنون نیز این روال در جریان بوده و درصدی از سهام شرکت‌های بزرگ معدنی (که دولتی هستند) در بورس عرضه شده و مردم با خرید سهام آنها، در فعالیت‌های معدنی مشارکت می‌کنند. اما طرح جدیدی از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی‌بر واگذاری ۴۰ درصد از سهام معادن به مردم محلی اطرف معدن مطرح شده که شبهات زیادی به همراه داشته و سوال‌برانگیز است. در وهله نخست معادنی که بخش خصوصی درحال‌حاضر متولی آنهاست، به نظر می‌رسد امکان این اتفاق وجود ندارد. تنها برای معادن دولتی این واگذاری‌ها امکان‌پذیر است که اجرایی شدن آن نیازمند فراهم‌سازی بسترهای مناسب است. این فعال معدنی ادامه داد: تامین سرمایه فعالیت معادن بزرگ دولتی از طریق فروش سهام در بورس روندی معمول و متعارف است و در تمامی کشورهای جهان نیز این اتفاق صورت می‌گیرد. حتی اگر تمرکز و توجه بر مشارکت مردم و محلی و بومی است، شرکت‌های معدنی می‌توانند در قالب سهامی خاص بخشی از سهام خود را به اهالی ساکن اطراف معادن بفروشند و آنها نیز در معادن سهامدار باشند. اما به نظر می‌رسد طرح اعلام شده معادن بزرگ دولتی را هدف قرار گرفته است.

هزینه‌های سنگین معادن بزرگ

دریانی در ادامه صحبت‌های خود به روند تامین منابع مالی شرکت‌های بزرگ برای انجام فعالیت‌های معدنی اشاره کرد و گفت: درحال‌حاضر تامین مالی شرکت‌های معدنی بسته به میزان اعتبار آنها، از طریق افزایش سرمایه با راه‌های مشارکتی یا تسهیلات بانکی و استقراض انجام می‌شود. نهادهای دولتی مختلفی امروزه طرح‌های حمایتی مالی را برای بخش معدن تدوین کرده‌اند که از میان آنها می‌توان به ماهیت فعالیت صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی اشاره کرد. این صندوق ریسک‌های اکتشافات را برعهده گرفته و همچنین برخی حمایت‌های مالی را برای تعداد معدودی از فعالیت‌های معدنی در نظر گرفته است. معدنکاران می‌توانند از ظرفیت‌های این نوع سازمان‌های حمایتی دولتی بخش معدن استفاده کرده و قسمتی از مشکلات مالی خود را رفع سازند. عضو هیات‌مدیره شرکت زغال‌سنگ طبس افزود: سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های معدنی و تامین منابع مالی این بخش، ارتباط مستقیمی با مقیاس آن فعالیت‌ها دارد. هرچه ابعاد معدنکاری بزرگ‌تر باشد، منابع مالی بیشتری برای انجام آن اقدامات نیاز است. امروزه سازمان‌های دولتی متولی بخش معدن، طرح‌هایی را در راستای احیا و فعال‌سازی معادن راکد کوچک‌مقیاس انجام داده‌اند و تاکنون اخبار خوبی در زمینه نتایج اجرایی شدن آن به گوش رسیده است. این نوع معادن به دلیل محدود بودن میزان فعالیت، نیازی به منابع مالی سنگین و گسترده ندارند. اما این موضوع باری معادن و پهنه‌های بزرگ معدنی صادق نبوده و سرمایه‌های کلانی برای فعالیت خود و استمرار حیات نیاز دارند؛ بنابراین وجود هر نوع مشکل مالی در این معادن، با سختی بیشتری نسبت به سایر معادن کوچک‌مقیاس رفع خواهد شد. باید باید توجه داشت معادن بزرگ به دلیل دارا بودن ذخایر بیشتر و غنی‌تر معدنی، نقش مهم و بسزایی در بخش معدن و به‌طور کلی اقتصاد کشور دارند. از این رو، توجه به مشکلات مالی شرکت‌های بزرگ معدنی از اهمیت زیادی برخوردار است.

عدم توسعه نیروی انسانی

دریانی به بخش‌هایی از معدنکاری که بیش از سایران به منابع مالی نیاز دارند، اشاره کرد. او همچنین وجود مدیریت کارآمد را از تامین منابع مالی موثرتر و مهم‌تر عنوان کرد و گفت: ذات معدنکاری، پرهزینه بوده و فعالیت‌های مختلفی در این بخش، نیازمند منابع مالی هستند. در این میان می‌توان گفت فعالیت‌های اکتشافی بیش از سایران نیازمند سرمایه هستند. متاسفانه در سال‌های اخیر نهادهای دولتی سرمایه‌گذاری مناسبی در بخش اکتشافات معدنی انجام نداده‌اند و با مشکل در این زمینه روبه‌رو هستیم. باید به این نکته توجه کرد که نبود متولی و مدیر مناسب در این عرصه منجر به عقب‌ماندگی‌های اکتشافی در بخش معدن شده است چراکه مدیریت کارآمد، ضمن برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری‌های مناسب می‌تواند منجر به توسعه فعالیت‌ها و افزایش بازدهی آنها شود. به دلیل نبود متولی مناسب در بخش اکتشافات معدنی، شرکت‌های بهره‌بردار خصوصی و فعالان معدنی برای انجام فعالیت‌های اکتشافی در عرصه‌ها و پهنه‌های معدنی دست به کار شده‌اند.

وی افزود: از سوی دیگر، تربیت نشدن نیروی انسانی کارآزموده و متخصص، از دیگر نقایص نبود متولی مناسب در امر اکتشافات است چراکه با نبود مدیریت کارامد، توجه لازم به بخش اکتشافات معدنی نشده و سرمایه مناسبی به آن اتخاذ نمی‌شود. این موضوع نیز سبب عدم توسعه نیروی انسانی در مباحث اکتشافی و پرورش نیافتن متخصصان این امر می‌شود؛ بنابراین می‌توان گفت وجود برنامه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری، نشان از اهمیت فعالیت‌ها بوده و منجر به توسعه هر حوزه خواهد شد.

گرانی نوسازی تجهیزات معادن

عضو هیات‌مدیره شرکت زغال‌سنگ طبس اهمیت منابع مالی را در دیگر بخش‌های فعالیت‌های معدنی عنوان کرد و گفت: غیر اکتشافات و پرورش نیروی انسانی متخصص برای فعالیت‌های معدنی، وجود سرمایه مناسب در سایر بخش‌های معدنکاری حائز اهمیت فراوان است. همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، متناسب با مقیاس هر معدن، ابعاد فعالیت آن نیز مشخص خواهد شد و چالش‌های مالی معادن با یکدیگر متفاوت است. بر همین اساس معادن بزرگ منابع مالی بیشتری نسبت به معادن کوچک‌مقیاس نیاز دارند؛ بنابراین عملیات بهره‌برداری در این معادن نیز با هزینه بالاتری همراه است. از سوی دیگر، هزینه تامین تجهیزات معدنی را نمی‌توان نادیده گرفت.

دریانی ادامه داد: ماشین‌آلات و دستگاه‌های معدنی در اغلب معادن کشور کهنه بوده و در صنعت زغال‌سنگ نیز فرسودگی تجهیزات معدنی، معادن این بخش را گرفتار مشکل کرده است.

نوسازی ناوگان و ماشین‌آلات بخش معدن به‌طور کلی هزینه‌بر بودن و نمی‌توان سنگین بودن مصارف مالی آن را تنها منحصر بر معادن بزرگ دانست. روند صعودی نرخ ارز، عدم دسترسی ایران به بازارهای جهانی برای تهیه ماشین‌آلات خود و همچنین وجود برخی قوانین داخلی مبنی‌بر افزایش محدودیت بر واردات دستگاه‌های معدنی، منجر به افزایش فشارها و چالش‌ها برای معدنکاران در تهیه تجهیزات شده است.

ضمانت برگشت سرمایه

کوروش شعبانی، نایب‌رئیس انجمن مس ایران و رئیس کمیته هماتیت خانه معدن ایران در گفت‌وگو با صمت معادن کشور را یک فضای مناسب برای سرمایه‌گذاری معرفی کرد و گفت: ایران دارای ذخایر غنی معدنی بوده و الزام بهره‌وری مناسب از این منابع غیرقابل انکار است. برخی معادن درگیر موانع مختلف اقتصادی بوده که با تزریق منابع مالی مناسب، گره آنها باز خواهد شد. همچنین باید در نظر داشت معادن کشور بستری مناسب برای سرمایه‌گذاری بوده و مردم نیز می‌توانند در این فعالیت‌ها سهیم باشند. اما ورود سرمایه‌های خرد مردمی به بخش معدن نیازمند بسترسازی مناسبی است که هنوز فراهم نشده است. به‌طور کلی بدون فراهم‌سازی زیرساخت‌ها نمی‌توان طرح‌های در نظر گرفته شده برای افزایش بهره‌وری و سودآوری در بخش‌های اقتصادی را اجرایی کرد و این موضوع باید همواره مورد توجه مسئولان دولتی باشد. شعبانی ادامه داد: منظور از تامین زیرساخت‌ها، ایجاد شرایط مناسب و فضای امن به منظور جلوگیری از رانت برای سرمایه‌های مردمی است. همچنین فضای بازار سرمایه و بورس موجود، جوابگوی ورود سرمایه‌های مردم نیست و باید فضای امن‌تری برای جمع‌آوری منابع مالی سرگردان در جامعه در نظر گرفته شود. وی در ادامه افزود: راه‌حل مناسبی که ابتدا به ذهن خطور می‌کند، آن است که یک سازمانی شبیه بورس اما به‌طور تخصصی برای معادن کشور ساخته و در این سازمان، تضمین‌هایی با پشتوانه و قابل اعتماد برای مواد معدنی و معادن ارائه شود. پیشنهاد من درگیر شدن صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی و همچنین همکاری با وزارت صنعت، معدن و تجارت است. با این وجود، ممکن است سایر فعالان اقتصادی راه‌حل‌های مناسب‌تری در نظر گیرند. اما نباید فراموش کرد که با اتخاذ کردن هر راهکاری برای تخصیص سرمایه‌های مردمی، باید تضمین حفاظت از این منابع مالی و بازگشت با سود مناسب در پیش گرفته شود.

لزوم حساسیت در اجرای طرح‌های مهم

شعبانی به پیامدهای مثبت مشارکت مردم در معادن اشاره کرد و نخستین فایده آن را تامین شدن منابع مالی برای فعالیت‌های معدنی دانست. او ادامه داد: به تازگی طرحی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی‌بر واگذاری ۴۰ درصد از سهام معادن به افراد بومی ساکن مناطق معدنی مطرح شده است. با عرضه درصدی از سهام معادن در بازار سرمایه، ضمن تامین شدن هزینه‌های معدنکاری، توسعه معادن نیز با سهولت بیشتری صورت خواهد گرفت. اما در غیر این صورت و با اجرایی شدن طرحی که وزیر صنعت، معدن و تجارت در زمینه اختصاص ۴۰ درصد از سهام معادن به افراد محلی مطرح کرد، شاهد بروز مشکلات متعددی خواهیم شد. وی ادامه داد: در گام نخست توانایی مالی تمامی افراد محلی ساکن مناطق معدنی در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. از سوی دیگر، ممکن است تفکر مالکیت را در بین اهالی رواج دهد. علاوه‌بر آن مشخص نیست که طبق چه مقیاس و معیاری، روستاها و شهرهای اطراف معادن تعیین می‌شوند. این چالش‌ها مخل فعالیت معدنی بوده و از این رو، باید در اتخاذ تصمیمات و اجرایی کردن طرح‌های پایه‌ای و مهم، نهادهای دولتی حساسیت بیشتری به خرج دهند. شعبانی ادامه داد: اگر هدف مشارکت مردم در فعالیت‌های معدنی است، راهکارهای بهتری برای این کار وجود دارد. برای مثال، می‌توان گفت درصدی از سهام معادن در بورس واگذار شده و از این طریق تمامی مردم در فعالیت‌های معدنی سهیم باشند. در این شرایط هر فرد به میزان توان مالی یا رغبت خود، در معادن سهامدار خواهد بود. ساز کارهای مناسب برای اجرایی شدن این طرح و واگذاری سهام معادن در بورس نیز پیش‌تر توضیح داده شد و نهادهای دولتی می‌توانند با در نظر گرفتن و فراهم‌سازی بسترهای مناسب، نسبت به اجرایی کردن طرح‌های معقول و کاربردی اهتمام ورزند.

مدیریت کارآمد، ضمن برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری‌های مناسب، می‌تواند منجر به توسعه فعالیت‌ها و افزایش بازدهی آنها شود

سخن پایانی

تدوین قوانین تخصصی و کارشناسی‌شده می‌تواند ضمن رفع مشکلات و معضلات اقتصادی، منجر به رونق و توسعه معادن شود. همچنین اجرای دستورالعمل‌های خلق‌الساعه منجر به بروز فشارها و موانع بیشتر در بخش معدن شود؛ بنابراین مهم‌ترین درخواست نه‌تنها فعالان اقتصادی و معدنی بلکه سایر مردم که حتی نقشی در کسب‌وکارهای کلان تجاری و صنعتی ندارند، بررسی‌های بیشتر و کارشناسی‌شده تصمیمات و طرح‌ها پیش از اجرای آنها است.

طرح حمایت از کارخانجات ضدخود عمل خواهد کرد

سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ گفت: طرح «حمایت از کارخانجات و واحدهای صنعتی و تولیدی» موجب می‌شود اثربخشی پیگیری قانونی مطالبات از مراجع قضایی از سوی طلبکار به حداقل برسد و در نتیجه موجبات هرج‌ومرج جامعه به‌وجود بیاید. در این صورت طلبکاران برای وصول بدهی خود به روش‌هایی مانند شرخری روی خواهند آورد و به این ترتیب، دعاوی کیفری ناشی از افزایش اصطکاک میان مردم به صورت چشمگیری رشد خواهد کرد.

علی خضریان در گفت‌وگو با خانه ملت، درباره طرح «حمایت از کارخانجات و واحدهای صنعتی و تولیدی» اظهارکرد: این طرح برای بدهکاران بانکی حاشیه امن ایجاد می‌کند تا تسهیلات خود را بازپرداخت نکنند که بنابراین مطالبات غیرجاری بانک‌ها را افزایش و توان حمایت بانک‌ها از تولید را به‌شدت کاهش می‌دهد. با اجرای این طرح بانک‌ها حاضر نخواهند بود به تولیدکنندگان واقعی وام و تسهیلات ارائه کنند. با این طرح، مسیر اخلال‌گران اقتصادی که تا چندی پیش با زدوبند و خارج از ضابطه تسهیلات کلان بانکی دریافت می‌کردند و به‌واسطه تلاش‌های قوه‌قضاییه دست‌شان از بیت‌المال کوتاه شده بود، دوباره باز می‌شود.

وی تاکید کرد: دیگر اشکال اساسی این طرح این است که اجازه امضاهای طلایی با عنوان حمایت از تولید به برخی نهادها می‌دهد که نتیجه آن به حاشیه رانده شدن نظام حقوقی و قضایی کشور خواهد. در نتیجه این امر با افزایش موقعیت تعارض منافع، فساد تشدید خواهد شد و ظاهری قانونی به آن بخشیده می‌شود.

رکوردشکنی تجاری‌سازی در ایران‌خودرو

با تکمیل و تجاری‌سازی ۵ هزار و ۸۱۷ خودرو در پنج‌شنبه هفته گذشته، رکورد روزانه تجاری‌سازی و عرضه در ایران‌خودرو شکسته شد که با افزوده شدن این تعداد، آمار تجاری‌سازی در طول هفته گذشته به ۱۹ هزار و ۳۰۰ خودرو رسید.

با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در گروه صنعتی ایران‌خودرو و براساس راهبرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در تنظیم بازار خودرو، تکمیل و تجاری‌سازی خودرو در این گروه صنعتی شتاب گرفته و بر همین اساس، پنجشنبه هفته گذشته، کارکنان این مجموعه توانستند از رکورد روزانه تجاری‌سازی خودروها عبور کنند.

تکمیل خودروهای ناقص

براساس تعهدات خودروساز بزرگ کشور در بسته ساماندهی صنعت خودرو، با تحقق الزامات و تامین قطعات حساس الکترونیک، در سه ماهه پایانی امسال، ۱۶۰ هزار خودرو وارد بازار خواهد شد. به‌گزارش ایکوپرس، به این ترتیب با تکمیل و تجاری‌سازی ۵ هزار و ۸۱۷ خودرو در پنج‌شنبه هفته گذشته، رکورد روزانه تجاری‌سازی و عرضه در ایران‌خودرو شکسته شد که با افزوده شدن این تعداد، آمار تجاری‌سازی در طول هفته گذشته به ۱۹ هزار و ۳۰۰ خودرو رسید.

آغاز داخلی‌سازی گیربکس ۱۶ سرعته

مدیرعامل شرکت ساپکو با اشاره به عبور از رکورد تولید ایران‌خودرو دیزل در سال جاری، گفت: تامین برای تولید حدود ۷ هزار خودرو تجاری شامل انواع کامیون، کامیونت و کشنده تا انتهای سال را هدف‌گذاری کرده‌ایم.

عادل پیرمحمدی افزود: سال‌های گذشته و به‌ویژه پس از تحریم‌های دور اول، تولید خودروهای تجاری به‌دلیل اینکه قطعات و مجموعه‌ها از خارج از کشور تامین می‌شد، دچار آسیب شد اما با تلاش‌های انجام شده در دو سال اخیر و با راهبری مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، خودکفایی‌ها به بار نشسته و عمده قطعات ساخت داخل است.

مدیرعامل شرکت ساپکو با بیان اینکه هدف‌گذاری ایران‌خودرو دیزل برای سال آینده، تولید ۱۷ هزار خودرو تجاری سنگین و نیمه‌سنگین شامل انواع کامیون، کامیونت، کشنده و... است، گفت: از این طریق به نوسازی ناوگان فرسوده کشور کمک می‌کنیم. در حوزه تجاری، اقدامات بسیار خوبی در راستای خودکفایی قطعات و مجموعه‌ها انجام‌شده و امید است این روند استمرار یابد.

پیرمحمدی با اشاره به اینکه داخلی‌سازی گیربکس ۱۶ سرعته که از مجموعه‌های کاملا وابسته به خرید خارجی به‌شمار می‌رود، با کمک شرکت ساپکو، چرخشگر و سازندگانی که برای تولید اعلام آمادگی کرده‌اند، آغاز شده، یادآور شد: مزایای این گیربکس تاثیر بسزای آن در مصرف سوخت و نیز به‌روز بودن است.

عکس: صمت

تولید ۱۷ هزار خودرو تجاری سنگین و نیمه‌سنگین شامل انواع کامیون، کامیونت، کشنده و... برای سال آینده در ایران‌خودرو دیزل هدف‌گذاری شد

وی با بیان اینکه در سراسر کشور مجموعه‌های توانمندی در زمینه تولید قطعات و مجموعه‌ها وجود دارد که در دو سال گذشته توانسته‌ایم از ظرفیت آنها بهره بگیریم، گفت: حاصل این همکاری، داخلی‌سازی بخشی از قطعات موردنیاز است، سایر قطعات باقیمانده که تاکنون خودکفا نشده، مربوط به قطعات الکترونیکی بوده که امیدواریم این بخش نیز به خودکفایی برسد.

مدیرعامل شرکت ساپکو با بیان اینکه در بخش تامین صنایع الکترونیک خودرو نیازمند خرید از منابع خارجی هستیم، عنوان کرد: درحال‌حاضر توانمندی تولید انواع پورت‌ها در ایران‌خودرو وجود دارد، اما خودکفایی در قطعاتی که روی این پورت‌ها قرار می‌گیرد، محقق نشده است. از سوی دیگر، داخلی‌سازی این قطعات برعهده خودروساز نبوده و باید از سوی صنایع الکترونیک صورت گیرد که تاکنون انجام نشده است.

وی در ادامه با بیان اینکه آماده همکاری با صنایعی هستیم که توانایی تولید قطعات الکترونیکی را دارند، خاطرنشان کرد: در زمینه تولید انواع پورت‌ها و به ویژه نرم‌افزار، پیشرفت‌های خوبی داشته‌ایم اما در سخت‌افزار الکترونیکی همچنان دچار مشکل هستیم. باید سرمایه‌گذاری‌های بیشتری در این زمینه انجام شود، زیرا در آینده وابستگی صنعت خودرو به صنایع الکترونیک افزون‌تر خواهد شد.

صدور نخستین دعوتنامه تارا با رنگ‌های خاص

شرکت ایران‌خودرو برای نخستین بار و با هدف افزایش رضایتمندی مشتریان، اقدام به صدور دعوتنامه‌های خودرو تارا با امکان سفارش‌گذاری رنگ‌های خاص کرد.

ایران‌خودرو به‌منظور ایجاد امکان انتخاب رنگ‌های متنوع برای محصول تارا دستی، دعوتنامه‌های این محصول را با شرایط انتخاب رنگ صادر کرده است. این رنگ‌های خاص شامل نقره‌ای تیتانیوم، قهوه‌ای کادرو و سرمه‌ای متال همراه با پوشش نانو سرامیک است.

پوشش نانوسرامیک خودرو روشی برای حفظ زیبایی و شفافیت رنگ خودرو است که در عین حال، موجب دوام رنگ و جلوگیری از کدرشدگی آن در طول زمان می‌شود. این روش با توجه به عمر بالای آن، در بلندمدت می‌تواند از نظر اقتصادی نیز توجیه‌پذیر باشد؛ علاوه‌بر اینکه با اعمال این پوشش توسط ایران‌خودرو، خللی در گارانتی رنگ خودرو ایجاد نمی‌شود.

از دیگر مزایای این پوشش نانو سرامیک می‌توان به زیبایی و درخشندگی خودرو، مقاومت در برابر خط و خش‌های سطحی، محافظت از رنگ بدنه اتومبیل در برابر سنگ پریدگی‌های جاده‌ای، باران‌های اسیدی و گرد و خاک، جلوگیری از آفتاب سوختگی، تسریع در تمیز کردن و نیز محافظت در برابر اکسیداسیون و سایر آسیب‌های محیطی و همچنین آب‌گریزی (هر نوع مایع در تماس با این سطح از روی آن می‌لغزد) اشاره کرد.

شرکت تولید خودروهای سفارشی ایران‌خودرو (آپکو) رنگ محصولات را به درخواست مشتریان مجهز به پوشش نانو سرامیک می‌کند

شرکت تولید خودروهای سفارشی ایران‌خودرو (آپکو) رنگ محصولات را به درخواست مشتریان مجهز به پوشش نانو سرامیک می‌کند

تاکسی‌های سمند در سنگال

سازمان توسعه حمل‌ونقل زمینی سنگال (FDTT)، در راستای برنامه تکمیل و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل شهری، چندین تاکسی سمند به رانندگان تحویل داد.

باباکار گئی، مدیر سازمان توسعه حمل‌ونقل زمینی (FDTT) در مراسم تحویل تاکسی‌ها گفت: تلاش و همکاری عمیقی در راستای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل کشور آغاز شده است. ورود تاکسی‌های جدید سمند به‌منظور بهینه‌سازی سیستم حمل‌ونقل کشور، موجب ایجاد رضایت‌مندی شهروندان شده است.

وی افزود: سازمان توسعه حمل‌ونقل زمینی سنگال، تسهیلات و اعتباراتی را برای رانندگان سیستم حمل‌ونقل عمومی در نظر گرفته است.

منصور فای، شهردار سنت لویی نیز در این مراسم با ابراز رضایت از تولید سمند در سایت سنیران اتو، از سرمایه‌گذاران برای مشارکت در تولید ۲ هزار تاکسی برای ناوگان سنگال دعوت به همکاری کرد.

حسن ذاکری، مدیرعامل سنیران اتو نیز در این مراسم، با بیان اینکه ورود هر تاکسی به ناوگان حمل‌ونقل ایجاد یک شغل است، از برنامه واگذاری تاکسی در شهرهای کائولاک و سنت لویی و دیگر شهرها بعد از داکار خبر داد و گفت: شهردار و استاندار شهر سنت‌لویی درخواست مشارکت ایران‌خودرو در نوسازی تاکسیرانی این شهر را داده‌اند و تاکنون برای تامین حدود ۳۰۰ تاکسی اعلام نیاز شده است.

وی افزود: با توجه به امکانات و ظرفیتی که در مرحله اول تولید داشتیم، توافق شد تعدادی تاکسی برای شروع پروژه به شهر سنت لویی ارسال شود و در ادامه پس از تکمیل واگذاری تاکسی‌ها به داکار، ارسال خودروهای تاکسی به این شهر نیز آغاز شود.

مدیرعامل سنیران اتو با بیان اینکه سیستم سوخت تاکسی‌های سمند به‌صورت گاز و بنزین است و به همین منظور در گام نخست، به‌زودی یک جایگاه گاز در شهر سنت لویی ایجاد خواهد شد، اظهارکرد: در کنار این جایگاه گاز، واحد خدمات پس از فروش و خدمات سریع نیز راه‌اندازی خواهد شد تا پس از واگذاری تاکسی‌ها، مشکلی در تامین قطعه، خدمات و گازرسانی وجود نداشته باشد.

گفتنی است آذر امسال در سفر مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو به شهر داکار، با احیای سایت تولیدی این شرکت در سنگال، قرارداد تولید دو هزار تاکسی به‌امضا رسید.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

کفش زمستانی چقدر گران شد؟

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان کفش‌های دستدوز تهران گفت: افت تقاضا در بازار کفش‌های زمستانی نسبت به سال گذشته بیش از ۵۰ درصد و میانگین افزایش قیمت حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد است.

رسول شجری در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه افزایش قیمت وابسته به مواد اولیه است، اظهارکرد: در حال‌حاضر قیمت پوست طبیعی چرم بنا به دلایلی که پتروشیمی و فروشندگان پوست در آن دخیل بودند، بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته است.

وی بازار کفش‌های زمستانی را کم‌رونق توصیف کرد و گفت: بسیاری از این پوتین‌ها روی دست تولیدکنندگان مانده، چراکه استقبالی از کفش‌های زمستانی نشده است.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان کفش‌های دستدوز تهران با بیان اینکه پس از شیوع ویروس کرونا، از حدود دو سال پیش شاهد افت تقاضا در بازار کفش هستیم، اظهارکرد: در این شرایط باید به دنبال ایجاد ردپا در بازارهای منطقه‌ای باشیم تا فعالیت تولیدکنندگان ادامه پیدا کند. در حال‌حاضر تولیدکنندگان با ظرفیت ۵۰ تا ۶۰ درصدی فعال هستند. علت این کاهش تقاضا گرانی، شیوع ویروس کرونا و بیکاری بوده است.

شجری با بیان اینکه جایگاه کفش در سبد خانوار مانند گذشته نیست، اظهارکرد: مردم در این موارد خیلی اقتصادی رفتار می‌کنند.

به‌گفته این مقام صنفی افت تقاضا در بازار کفش‌های زمستانی نسبت به سال گذشته بیش از ۵۰ درصد و میانگین افزایش قیمت حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد است که البته در مغازه‌ها و کفش‌های مختلف، متفاوت و علت اصلی آن افزایش قیمت مواد اولیه و سایر هزینه‌های تولید است.

پاسخگویی باید دقیق و شفاف باشد

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت نگاه دولت سیزدهم را خدمت شایسته به مردم عنوان کرد و با اشاره به راه‌اندازی سامانه پاسخگویی این وزارتخانه در استان‌ها، گفت: دیدارهای مردمی تاکنون نتایج خوبی را به همراه داشته است. به گزارش شاتا، علی رسولیان با بیان این مطلب در دیدار با مدیران و کارکنان شرکت شهرک‌های صنعتی هرمزگان با بیان اینکه پاسخگویی به مردم باید دقیق و شفاف باشد، افزود: وزارت صنعت، معدن و تجارت دولت و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران نسبت به خدمتگزاری و پاسخگویی به مردم اهمیت بسیاری قائل است، چراکه موفقیت فعالان اقتصادی در هرمزگان به معنای موفقیت همه ما است. وی صنعت هرمزگان را رو به رشد ارزیابی و اضافه کرد: وظیفه ما تامین زیرساخت صنعتی برای رشد صنعت استان است و آمار و عملکردها نیز نشان از بهتر شدن وضعیت صنعت در هرمزگان دارد. رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با تاکید بر اجرای کامل زیرساخت‌ها و خدمات در شهرک‌های صنعتی، ادامه داد: پذیرفته نیست صنعتگر را در گیر فرآیند بروکراسی خارج از چارچوب کنیم و باید امکانات زیربنایی مورد نیاز تماما از طریق شرکت استانی تامین شود. رسولیان با اشاره به اینکه در حوزه تامین و ارتقای زیرساخت‌های صنعتی در سطح کشور برنامه‌ریزی خوبی انجام‌شده، بیان کرد: استان هرمزگان نیز عملکرد خوبی در این زمینه داشته است.

بایدها و نبایدهای درج قیمت روی قطعات یدکی

یک کارشناس صنعت خودرو طرح جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شناسه‌دار کردن قطعات و درج قیمت روی بسته‌بندی‌ها را در صورتی که غیرجامع و موقت باشد، موجب شکست آن دانست و به پیامدهای آینده آن اشاره کرد.

جواد مرزبان‌راد در گفت‌وگو با خبرخودرو درباره طرح جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی شناسه‌دار کردن قطعات و درج قیمت روی بسته‌بندی قطعات، اظهارکرد: این طرح اگر جامعیت نداشته و بدون در نظر گرفتن تمامی جوانب امر تدوین شده باشد و برگرفته از نظرات جمعی و صنف قطعه‌سازان نباشد و در نتیجه مخالفانی داشته باشد، اجرای آن ناقص و موقت خواهد بود، در حالی که کارآمدی بیش از ۷۰ درصدی و قابلیت اجرایی از ویژگی‌های یک طرح موفق است.

پیاده‌سازی و اجرای یک طرح موقت به‌طور غیرمستقیم به معنای شکست آن طرح است.

وی با اشاره به پیامدهای اجرایی کردن این گونه طرح‌ها گفت: اگر در آینده نیز طرح جامعی ارائه شود، طرح ناقص قبلی به عنوان یک طرح شکست خورده در اذهان باقی می‌ماند و همین موضوع مانع از این می‌شود که طرح جدید به طور کامل و دقیق پیاده‌سازی شود.

عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت ایران درباره لزوم مشارکت تمامی تولیدکنندگان، فروشندگان و حتی توزیع‌کنندگان جز در اجرای این طرح و نه صرفا الزام شرکت‌های بزرگ به تبعیت از آن، افزود: موضوعاتی از این قبیل که آیا این الزام تمام قطعات اعم از قطعات فابریک خطوط تولید خودروسازان و قطعات دارای مهر استاندارد را پوشش می‌دهد یا تنها بخشی از قطعات را شامل می‌شود، باید مشخص شود. الزام یا عدم‌الزام تمامی تولیدکنندگان و پیامدهای عدم‌اجرای طرح از سوی مشمولان و همچنین زمان اجرا و نحوه نظارت بر اجرای آن از موضوعات دارای اهمیتی است که باید در یک طرح جامع دیده شود.

مرزبان‌راد درباره درج قیمت روی بسته‌بندی قطعات با بیان اینکه قطعات یدکی خودرو از لحاظ ماهوی با اقلام مصرفی روزانه مردم متفاوت است، تصریح کرد: اکثریت قطعات یدکی خودرو تاریخ مصرف ندارند و ممکن است مدت‌های طولانی در انبار تولیدکنندگان باقی بمانند و روش رهگیری آن نیز دارای اهمیت است؛ بنابراین باید توجه داشته باشیم که قانونی را تدوین و به اجرا نگذاریم که قابلیت اجرایی نداشته باشد. وی درباره تاثیر اجرای این طرح بر افزایش قیمت قطعات یدکی بازار بیان کرد: درج قیمت می‌تواند زمینه سوءاستفاده را برای برخی فراهم کند به‌طوری که قیمت‌های بالایی روی بسته‌بندی‌ها درج شود، در صورتی که ممکن است از تاریخ تولید قطعه مدت‌ها گذشته باشد. حتی تاریخ تولید برخی از قطعات نیز ممکن است، قبل از زمان اجرای قانون جدید باشد.

این کارشناس صنعت خودرو در پایان خاطرنشان کرد: این قانون ممکن است برای تمامی قطعات قابلیت اجرایی نداشته باشد و فقط قطعاتی را شامل شود که تاریخ مصرف داشته باشند.

گزارش خبری

تعیین‌تکلیف زمین‌های صنعتی واگذارشده

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران گفت: ۱۲۰۰ مورد از زمین‌های خالی و بدون استفاده واگذارشده در شهرک‌های صنعتی این استان تعیین‌تکلیف شد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شهرک‌های صنعتی تهران، صابر پرنیان افزود: سال گذشته، با بررسی و ارزیابی زمین‌های واگذارشده در شهرک‌های صنعتی استان تهران، مشخص شد تعداد قابل‌توجهی از این زمین‌های صنعتی، بلاتکلیف، خالی یا نیمه‌تمام رها شده‌اند.

وی یادآورشد: با ارسال گزارش به استانداری، مقرر شد غربالگری درباره این زمین‌ها انجام شود تا به این طریق زمین‌های بدون استفاده و خالی از سرمایه‌گذاران به تولیدکنندگان واقعی واگذار شود.

پرنیان اظهارکرد: بر همین اساس برای استفاده درست از فرصت‌های سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌های صنعتی ایجادشده در راستای تولید، ایجاد ارزش‌افزوده و اشتغالزایی، از سال ۹۹ برای تعیین‌تکلیف و ساماندهی تمامی زمین‌های واگذارشده، از سال گذشته ورود کردیم.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران با بیان اینکه زمین‌های خالی و بدون استفاده شهرک‌ها و نواحی صنعتی این استان تا سال ۱۳۹۸ تعیین‌تکلیف شد، گفت: طی ۹ ماهه امسال، ۱۸۳ مورد به مساحت ۱۲۲ هکتار فسخ و ۳۸۰ قرارداد با مساحت ۱۲۵ هکتار مهلت برای اتمام طرح و در همین مدت ۳۸ هکتار خلع‌ید و بازپس‌گیری اراضی انجام شد.

وی خاطرنشان کرد: ورود به این حوزه موجب متوقف‌سازی فرآیند زمین‌خواری و دلالی اراضی صنعتی استان شده و با سازمان ثبت احوال توافق شد تا افراد نتوانند بدون هماهنگی با شهرک‌های صنعتی، صلحنامه امضا و زمین‌ها را به دیگری واگذار کنند.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران، اعلام کرد: پیرو همین موضوع، بخشنامه‌ای از سوی مرکز اصناف ایران وزارت صنعت، معدن و تجارت به تمامی استان‌ها ابلاغ شد که هیچ مشاور املاکی حق امضای مبایعه‌نامه برای معامله زمین‌های صنعتی ندارد. وی اضافه کرد: با مدیریت سایت‌ها و نرم‌افزارهای فروش مجازی مانند شیپور و دیوار مبنی بر اینکه حق خریدوفروش املاک و زمین‌های واقع در شهرک‌ها و نواحی صنعتی را ندارند، مکاتبه شد. پرنیان تاکید کرد: با ایجاد فرصت فعالیت برای تولیدکننده واقعی، عرصه را برای زمین‌خواران و دلالان تنگ و زمین‌های پس گرفته شده را به واحدهای تولیدی دانش‌بنیان بدون اجرای تشریفات واگذار می‌کنیم.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران گفت: اینکه عده‌ای فکر کنند می‌توانند در شهرک‌های صنعتی زمین بخرند و نگهدارند، بدانند که دیگر چنین موضوعی امکان‌پذیر نیست. وی افزود: از سوی دیگر، کمیته‌ای به نامه کمیته پایش راه‌اندازی شده تا وضعیت طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی یا راکد را بررسی و پایش و برای فعال‌سازی و بهره‌برداری از آنها کمک کند.

پرنیان یادآورشد: هر هفته با برگزاری نشست این کمیته، مشکلات ۱۵ تا ۲۰ واحد و طرح صنعتی نیمه‌کاره بررسی و راهکار حل مشکل برای بهره‌برداری ارائه می‌شود. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان تهران گفت: در روند بررسی مشکلات واحدهای نیمه‌کاره، در صورتی که شخصی انگیره برای اتمام پروژه نداشته باشد، اجازه ادامه فعالیت نمی‌دهیم، چون زمین‌های شهرک‌های صنعتی برای تولید و اشتغال پیش‌بینی شده و این تعلل مانع تحقق و اجرای آن است. وی اظهارکرد: تاکنون ۶۰۰ طرح نیمه‌تمام راکد تعیین‌تکلیف و همین رویکرد منجر به ایجاد فضایی پویا و فعال در همه شهرک‌های صنعتی استان تهران شده است.

پرنیان تاکید کرد: تعداد واحدهای در دست ساخت در سال جاری نسبت به سال ۱۳۹۹، شاهد رشد ۱۰۰ درصدی است و این میزان رشد در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۸ نیز رشد ۷۰ درصدی داشت. استان تهران ۱۸ شهرک و ۴۷ لکه صنعتی دارد و ۲۵ درصد صنایع کشور در این محدوده جغرافیایی مستقر هستند.

تحلیل

اهمیت انتشار گزارش‌های ماهانه صنعت

تولید صنعتی به‌عنوان موتور رشد اقتصادی و محرک تولید در سایر بخش‌ها در نظر گرفته می‌شود؛ از این رو در بررسی وضعیت اقتصاد کشورهای مختلف، شاخص تولید صنعتی از اهمیت بالایی برخوردار است. در بیشتر کشورها به‌منظور آگاهی از روند تغییرات بخش حقیقی و اتخاذ سیاست‌های متناسب با شرایط، رصد کردن به‌روز تغییر بخش صنعت و معدن در اولویت تهیه آمار قرار دارد. به این منظور در کشورهایی که از لحاظ تهیه و تولید آمار پیشرفته هستند، شاخص تولید صنعتی به‌صورت ماهانه تهیه می‌شود و به‌روزترین شاخصی است که از وضعیت بخش حقیقی اقتصاد منتشر می‌شود.

به گزارش صمت در بسیاری از کشورها شاخص‌های تولید بخش صنعت به‌دلیل تاثیر نوسانات سطح فعالیت صنعت بر بخش‌های دیگر اقتصاد، به‌عنوان یک شاخص مهم اقتصادی کوتاه‌مدت مورد استفاده قرار می‌گیرند. دسترسی به شاخص‌های تولید ماهانه به‌دلیل ارتباط شدید تغییرات سطح تولید صنعت و سیکل‌های اقتصادی، تعیین یا پیش‌بینی نقاط چرخش سیکل‌های تجاری را آسان می‌سازد.

متاسفانه در حال حاضر آمار رسمی ماهانه تولید صنعتی را هیچ یک از مراجع آماری تهیه نمی‌کنند و تنها آمارهای در دسترس به بانک مرکزی و مرکز آمار تعلق دارد که با تاخیر سه‌ماهه پس از پایان هر فصل منتشر می‌شود. شاخص تولید صنعتی کمک می‌کند تغییرات کوتاه‌مدت اقتصاد مورد بررسی قرار گیرد. سازمان ملل سابقه‌ای طولانی در زمینه جمع‌آوری و انتشار آمارهای صنعت و اطلاعات مربوطه دارد. شاخص تولید صنعتی یکی از مشهورترین این آمارها به حساب می‌آید.

دسترسی به شاخص‌های ماهانه به‌دلیل ارتباط شدید تغییرات سطح تولید صنعت و سیکل‌های اقتصادی و تعیین یا پیش‌بینی نقاط چرخش سیکل‌های تجاری بسیار مورداهمیت است. در حال حاضر آمار رسمی با وقفه‌ای سه‌ماهه و به شکل فصلی منتشر می‌شود. مهم‌ترین ضعف این آمارها وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و گاهی متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهانه است.

در این راستا مرکز پژوهش‌های مجلس تهیه و انتشار شاخص‌های تولید، فروش و نرخ شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس را به صورت ماهانه در دستور کار خود قرار داده که نتایج آن می‌تواند رهنمون مناسبی برای سیاست‌گذاران و برای پایش وضعیت بخش حقیقی اقتصاد ایران باشد. با استفاده از این شاخص می‌توان وضعیت صنعت در آینده را پیش‌بینی و در پژوهش‌های دانشگاهی، سازمان بورس و صنایع وابسته به صنعت از آن بهره‌برداری کرد. برای محاسبه این شاخص‌ها، از گزارش‌های ماهانه شرکت‌های بورسی استفاده می‌شود. شرکت‌های بورسی براساس استانداردها و توصیه‌های ذکرشده در تهیه شاخص تولید صنعتی در حال حاضر بر اساس یک استاندارد خاص، به ۳۶ صنعت تفکیک شده‌اند. براساس دستورالعمل جدید نحوه افشای اطلاعات از سوی ناشران بورسی و فرابورسی، شرکت‌های تولیدی گزارش ماهانه فعالیت خود را با وقفه ۵ روز کاری از انتهای ماه منتشر می‌کنند. در مباحث مربوط به روش محاسبه، وزن‌دهی، ارتباط‌دهی و تغییر سال پایه، از شیوه وزن‌دهی ثابت استفاده می‌شود. سال پایه در نظر گرفته شده در محاسبه این شاخص، سال ۱۳۹۵ است که با سال پایه در نظر گرفته سایر مراجع آماری یکسان است. در نهایت برای محاسبه شاخص هر صنعت، شاخص تولید، فروش و نرخ محاسبه می‌شود. شاخص کل از ضرب شاخص تولید، فروش و نرخ هر صنعت در ضریب اهمیت آن صنعت (ارزش افزوده ناخالص در سال پایه یا سال موردنظر) به‌دست می‌آید.

باتوجه به بررسی‌های انجام شده و تطبیق دادن شاخص تولید فعالیت‌های صنعتی بورسی مرکز پژوهش‌ها با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار که به‌صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده این شاخص در بسیاری از دوره‌ها تطابق بسیار بالایی با آمارهای رسمی دارد و در بیشتر دوره‌ها جهت تغییر نیز یکسان است. به‌دلایل مختلف این شاخص برای اقتصاد ایران که تحولات زیادی دارد بیشتر خواهد بود؛ به‌ویژه از این جهت که بازخورد شوک‌های وارده به اقتصاد ایران و واکنش‌های سیاست‌گذاران باید در تواتر کمتر از فصل مورد رصد قرار گیرد اما آمار رسمی بخش حقیقی به‌صورت فصلی و با تاخیر ارائه می‌شود.

محاسبه شاخص تولید، فروش و نرخ صنعت براساس شرکت‌های صنعتی بورسی و ایجاد سری زمانی این شاخص‌ها به‌صورت ماهانه گام اولیه در تحلیل وضعیت صنعت است. در گام‌های بعدی می‌توان با استفاده از سری زمانی موجود برآوردی از وضعیت صنعت در آینده نیز ارائه کرد. همچنین باتوجه به زیرساخت‌های روش محاسبه شاخص، در صورت نیاز وضعیت هر صنعت در زیربخش‌های اصلی می‌تواند مورد بررسی قرار بگیرد و تحلیل‌های دقیق‌تری از وضعیت صنعت ارائه شود.

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

با نرخ ارز و بنزین بازی نکنید

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

محمد رجایی باغ‌سیایی جزو آن دسته از کارشناسانی است که پس از اتمام دوره حوزوی‌اش، به سمت آکادمی رفت. او به تحصیل در رشته اقتصاد پرداخت و اکنون عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی است. او که در مجلس نهم از اعضای کمیسیون اقتصادی بود، معتقد است در شرایط فعلی اقدام دولت مبنی بر حذف ارز ترجیحی، ممکن است مضرات فراوانی برای اقتصاد کشور به همراه داشته باشد و بهتر است دولت سیزدهم به‌جای کنار گذاشتن این سیاست، به‌دنبال اصلاح مکانیسم اختصاص این ارز باشد.

او به صمت می‌گوید درباره نرخ بنزین اگر مبنای نرخ دلار را، ارز ترجیحی قرار داریم، تفاوت زیادی میان قیمت‌ها در ایران و منطقه نیست، اما اگر معیار بازار آزاد باشد، فاصله زیادی وجود دارد. البته این اشتباه است که مبنا را قیمت‌های جهانی و دلار بازار آزاد تعیین کنیم، زیرا سطح درآمد در ایران در مقایسه با جهان کمتر است و نرخ دلار بازار آزاد نیز با نرخ واقعی فاصله معناداری دارد. بهترین سیاست این است که باتوجه به قدرت خرید خانوارها نرخ بنزین تعیین شود که بر این اساس نرخ فعلی، قابل‌قبول است. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

برای اختصاص و نحوه هزینه‌کرد ارز ۴۲۰۰ تومانی ابزار کنترلی درستی تعریف نشده بود. همین امر کنترل امور را از دست تصمیم‌گیران خارج و شرایط را برای ایجاد فساد فراهم کرد

◉ دولت در لایحه بودجه پیشنهادی ارز ترجیحی را حذف کرده و نرخ تسعیر را به ۲۳ هزار تومان رسانده و همین به بحث‌های مختلف دامن زده است. در این باره شما چه نگاهی دارید؟

مسئله از نظر من قبل از اینکه حذف یا حفظ ارز ۴۲۰۰ تومانی باشد، نحوه مدیریت اقتصاد است. به زبان ساده‌تر چه این سیاست حذف شود و چه ادامه پیدا کند، مشکلات و مضراتی برای اقتصاد خواهد داشت و این مدیریت و نظارت است که می‌تواند یک سیاست را به‌نحوی پیش ببرد که تبعات آن کاهش یابد؛ از همین رو اگر ارز ترجیحی فعلی حفظ شود، اما بر اجرای این سیاست مدیریت اصولی و نظارت دقیق وجود داشته باشد، باز هم اقتصاد با مشکلاتی همراه خواهد بود.

در جریان اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به کالاهای مشمول اگر به‌روشنی مشخص باشد فردی که ارز ۴۲۰۰ تومانی به او پرداخت شده، چه کالایی را تهیه کرده و در نهایت آن کالا در کجا مصرف شده، نباید شک کرد نرخ کالاهای اساسی و دارو، به‌عنوان اقلامی که ارز ترجیحی به آنها تعلق می‌گیرد، به‌شکل مطلوبی کنترل خواهد شد.

◉ چرا تاکنون این سیاست به‌درستی اجرا نشده است؟

به این دلیل که ابزار کنترلی برای آن تعریف نشده بود. همین امر کنترل امور را از دست تصمیم‌گیران خارج و شرایط را برای ایجاد فساد فراهم کرد. باید ابزاری مشابه کوپن تهیه می‌شد و در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گرفت تا کالاهای اساسی به‌دست مصرف‌کنندگان واقعی برسد.

◉ بازگشت به کوپن برای برخی کابوس محسوب می‌شود. واقعا این روش به سود کشور خواهد بود؟

وقتی کمبود منابع وجود دارد، نمی‌توان توزیع را به بازار سپرد، چراکه در این صورت قربانیان این سیاست قطعا اقشار کم‌درآمد خواهند بود. منطق بازار کسب سود حداکثر است، اما حاکمیت باید بتواند زندگی را برای دیگران هم ممکن کند. از قضا کوپن در زمان جنگ یکی از مهم‌ترین ابزارهایی بود که به‌واسطه آن برخی اقلام به‌دست اقشار مختلف می‌رسید و باوجود کمبود منابع، اقشار کم‌درآمد قربانی تورم بالای اقلام خوراکی و مصرفی نمی‌شدند.

کوپن یک ابزار کنترلی و در شرایط خاص استفاده از آن ضروری است. امروز می‌توان از ابزار الکترونیک و هوشمند استفاده کرد، زیرا از این طریق می‌توان فهمید کسی که ارز گرفته تا نهاده‌ای را وارد کند، نهاده را در اختیار چه کسی و با چه قیمتی قرار داده و مرغ که کالای نهایی است با چه قیمتی به‌دست مصرف‌کننده رسیده است.

در این فرآیند باید با احتکار هم برخورد کرد. با کوپن و روش‌های مشابه است که می‌توان نرخ برخی اقلام را کنترل کرد.

بارها گفته شده ما در شرایط جنگ اقتصادی هستیم؛ پس باید ملزومات این جنگ را به‌شکل دقیقی فراهم کنیم. هنگامی که ابزارهای کنترلی چون کوپن می‌تواند بخشی از مشکلات معیشتی مردم را حل کند، باید استفاده از آن را در دستور کار گذاشت و از ترسناک بودن نام آن نترسید. به این ترتیب حتی می‌توان ارز ۴۲۰۰ تومانی را حفظ و در مقابل رانت‌خواری از این راه را هم متوقف کرد.

محمد رجایی باغ‌سیایی

بهتر است دولت سیزدهم به‌جای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، به‌دنبال اصلاح مکانیسم اختصاص این ارز باشد

به‌هر حال تغییر نرخ ارز می‌تواند تاثیر زیادی بر قیمت‌ها داشته باشد که در شرایط فعلی چندان مطلوب نیست.

◉ مسئولان اقتصادی دولت وعده دادند با سیاست‌های جبرانی چون افزایش یارانه نقدی دهک‌های پایین، قدرت خرید فرودستان را تقویت خواهند کرد. این سیاست می‌تواند جبران‌کننده تبعات تورمی حذف ارز ترجیحی باشد؟

اگر دولت بر حذف ارز ترجیحی اصرار دارد باید یک نظام آماری و در واقع یک بانک اطلاعاتی دقیق از میزان درآمد مردم داشته باشد. باید به این نکته توجه کرد که برای ثروتمندان فرق چندانی ندارد که مرغ کیلویی ۵۰ هزار تومان باشد یا حتی بالاتر، اما برای اغلب خانوارها و از نظر من کسانی که کمتر از ۱۰ میلیون تومان در ماه درآمد دارند، تغییر ۵ هزار تومانی قیمت‌ها هم مسئله است؛ پس اگر بنا به اجرای سیاست‌هایی است که تغییر قیمتی ایجاد می‌کند باید سیاست حمایتی وجود داشته باشد. برای این مهم نیاز به یک بانک اطلاعاتی جامع است. بدون این بانک اطلاعاتی، در نهایت باید به همه یارانه بیشتری بدهند که به هیچ عنوان کار درستی نیست و فشار بیشتری بر اقشار کم‌درآمد وارد می‌شود.

باتوجه به اینکه این بانک اطلاعاتی وجود ندارد، فکر می‌کنم امروز بهتر است سیاست ارز ترجیحی ادامه داشته باشد، وگرنه جهش قیمت‌ها اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. شاید دولت بخواهد با دست یافتن به این منابع تا حدودی کنترل بازار ارز را به‌دست بگیرد، اما من فکر می‌کنم خود این اقدام به افزایش قیمت و هجوم بیشتر تقاضا برای دلار منجر خواهد شد.

در زمان آقای احمدی‌نژاد حدود ۱۸ میلیارد دلار ارز در بازار ریختند، به امید اینکه نرخ دلار و در نتیجه بازار کنترل شود اما قیمت‌ها کنترل نشد و کار به جایی رسید که برخی ماشین‌های خود را فروختند و دلار خریدند. متاسفانه دولت آقای روحانی هم از دولت قبلی درس نگرفت و همان کار را تکرار کرد. این تجربه نشان می‌دهد در شرایط انتظارات تورمی سیاست‌هایی از این دست نتیجه مطلوبی نخواهد داشت.

◉ برخی از این صحبت می‌کنند که با استفاده از اطلاعات نهادهای خاص می‌توان افراد نیازمند را شناسایی کرد. از این طریق نمی‌توان دهک‌های پایین را در مقابل تورم محافظت کرد؟

خیر؛ چون خانواده‌های زیادی در کشور ما هستند که براساس همه تعاریف فقیر هستند اما آن‌قدر مناعت طبع دارند که در لیست موسساتی چون کمیته امداد و بهزیستی و موسسات مشابه نیستند. دولت تنها در صورتی به‌طور جدی می‌تواند از اقشار کم‌درآمد حمایت کند که بانک اطلاعاتی جامعی داشته باشد.

این اقدام می‌تواند به‌مراتب از اختصاص ارز ترجیحی موثرتر و کارآتر باشد، اما متاسفانه چنین ظرفیتی امروز وجود ندارد، به همین دلیل من فکر می‌کنم تغییر سیاست ارز ترجیحی به زیان کشور خواهد بود.

◉ شما کدام خانواده‌ها را فقیر حساب می‌کنید؟

خط فقر را به‌راحتی نمی‌توان تعیین کرد و نرخ این شاخص در شهرهای مختلف متفاوت است. در شهرهای کوچک ۱۰ میلیون تومان و حتی کمتر درآمد خوبی است، اما در شهرهای بزرگ هر خانواده‌ای که ماهانه کمتر از ۱۰ میلیون تومان درآمد داشته باشد، قطعا جزء اقشار آسیب‌پذیر در برابر افزایش‌های قیمتی محسوب می‌شود. طبیعتا در شهرهای کوچک‌تر این مبلغ کمتر خواهد بود؛ بنابراین دولت باید برای هر منطقه معیاری خاص براساس واقعیت‌های آن منطقه تعریف کند.

◉ آمار می‌گوید دستمزدها در سال‌های گذشته به اندازه کافی افزایش نداشته و امسال بناست حقوق کارمندان دولت هم به‌طور میانگین ۱۰ درصد افزایش یابد. افزایش فاصله میان مزد و معیشت ناشی از چیست؟

این مشکل که مطرح کردید، واقعی است و متاسفانه مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. در سال‌های گذشته نرخ برخی کالاها تا ۳ برابر افزایش یافته است. باوجود عواقب تورمی، انتظار می‌رفت تمام نهاده‌های تولید هم به همین نسبت گران شده باشند. نیروی کار هم یک نهاده تولید است.

وقتی گفته می‌شود نرخ کالایی ۳ برابر شده یعنی هزینه تولید آن به همین اندازه افزایش یافته؛ به‌زبان ساده‌تر هزینه در بخش‌های گوناگون از برق گرفته تا مواد اولیه و نیروی کار به‌طور میانگین ۳ برابر بیشتر شده، این در حالی است که مشاهده می‌کنیم قیمت‌ها ۳ برابر شده اما مزد در نهایت ۵۰ درصد رشد کرده یا ۲ برابر شده است.

برخی این سیاست را حمایت از تولید می‌دانند و اغلب کارفرمایان هم می‌گویند که در شرایط فعلی افزایش دستمزدها برای آنها صرفه اقتصادی ندارد، در حالی که این‌طور نیست.

در این شرایط از فعالان و نمایندگان کارگری و همچنین دولت انتظار می‌رود مداخله کنند. باید صاحبان سرمایه توضیح دهند چگونه وقتی نرخ کالا ۳ برابر شده، افزایش متناسب دستمزد موجب زیان می‌شود؟ باید به این نکته توجه کنیم که اگر وقتی تورم نرخ کالاها را ۳ برابر کرده، حداقل دستمزد ۳ برابر شود، تنها قدرت خرید حفظ شده و در عمل توان خرید خانوار بهبود نیافته است.

در مقابل وقتی تورم ۴۰ درصد است و دستمزدها ۱۰ درصد رشد می‌کند، به‌معنای فقیرتر شدن کارگران و کارمندان است. به مسائل نباید یکسویه نگریست. حمایت از تولید به‌جای خود؛ اما حقوق و دستمزد فعلی اغلب مزدبگیران، حداقل نیازهای ضروری را هم تامین نمی‌کند و تلاش برای پایین‌تر نگه داشتن فشاری دوچندان به مزدبگیران وارد می‌کند.

◉ باوجود اینکه به‌طور رسمی اعلام شده دولت برنامه‌ای برای افزایش نرخ بنزین ندارد، برخی اظهارنظرها نشان می‌دهد، عده‌ای از مدیران به این سیاست تمایل دارند. این اقدام تا چه اندازه با شرایط اقتصاد ایران تناسب دارد؟

در ماجرای بنزین باید یک رویکرد درست اتخاذ کنیم. قبل از اینکه نرخ بنزین در ایران را با کشورهای دیگر مقایسه کنیم باید به این نکته توجه شود که بنزین لیتری ۳۰۰۰ یا ۱۵۰۰ تومان با درآمد مردم ایران سازگار هست یا خیر؟ حتی اگر براساس نرخ تسعیر در قانون بودجه امسال و سال گذشته که ۴۲۰۰ تومان بود، محاسبه کنیم، قیمت‌ها تفاوت چندانی با فوب خلیج‌فارس ندارد، اما برخی قیمت‌ها را براساس نرخ ارز در بازار آزاد محاسبه می‌کنند که به‌نظر من کار اشتباهی است، زیرا مردم ایران که براساس دلار آزاد حقوق نمی‌گیرند. ضمن اینکه نرخ فعلی بازار آزاد مصنوعی است. بهتر است سیاست‌گذاران در زمینه تغییر نرخ بنزین مبنا را قدرت خرید مردم ایران قرار دهند.

◉ قیمت واقعی دلار در بازار را بر چه اساسی غیرواقعی می‌دانید؟

در بازار فعلی ارز، هم عرضه به‌شکل مصنوعی کم نگه داشته شده و هم تقاضا به‌شکل مصنوعی بالاست. همه متقاضیان ارز در ایران، مصرف‌کنندگان و متقاضیان واقعی ارز نیستند، بلکه بخش مهمی از این افراد کسانی هستند که به دلار به چشم کالای سرمایه‌ای نگاه کرده و برای حفظ قدرت خرید خود یا کسب سود به خرید ارز مبادرت می‌کنند.

از طرف دیگر دارندگان ارز در انتظارگران‌تر شدن ارز، ارزهای خود را عرضه نمی‌کنند؛ پس نه عرضه واقعی است و نه تقاضا و قیمتی هم که از این عرضه و تقاضا برخاسته باشد واقعی نخواهد بود. بر این مبنا نرخ ۲۸ هزار تومانی و ۳۰ هزار تومانی در بازار را نمی‌توان نرخ واقعی محسوب کرد.

◉ در پاکستان و ترکیه نرخ بنزین به‌مراتب بیش از ایران است و برخی نرخ فعلی بنزین در ایران را مهم‌ترین عامل گسترش قاچاق می‌دانند. این را می‌توان توجیه مناسبی دانست؟

به هیچ وجه این استدلال قانع‌کننده نیست. نباید سوء و ضعف مدیریت در مرزها را مستمسک فشار معیشتی به مردم قرار داد. برای مقابله با قاچاق باید دستگاه‌های تخصصی این حوزه و نهادهای نظارتی مداخله کنند. نباید مردم چوب ناتوانی دستگاه‌های نظارتی را بخورند.

اصلا بگذارید تصور کنیم که افزایش نرخ بنزین صورت بگیرد و نرخ فوب خلیج‌فارس براساس نرخ دلار بازار آزاد به کشور تحمیل شود. چه کسی تضمین می‌دهد در ادامه باز هم از ارزش ریال کاسته نشود و دوباره نرخ دلار ۲ برابر نشود؟ پس باید دائم نرخ بنزین را در کشور افزایش داد و هر روز به سفره مردم فشار آورد. در این شرایط باید حقوق و دستمزد کارگران و کارمندان را هم جهانی یا منطقه‌ای تعیین کنند که می‌دانیم چنین چیزی امکان ندارد.

در زمینه تغییر نرخ بنزین، همان‌طور که گفتم من اجرای این سیاست را باتوجه به شرایط کشور و بدون توجیه مردم اشتباه می‌دانم، اما اگر دولت اصرار به اجرای آن دارد، نباید نرخ بنزین را براساس فوب خلیج‌فارس و با نرخ ارز آزاد حساب کند، بلکه باید نرخ ارز براساس برابری قدرت خرید (PPP) مبنای عمل قرار گیرد؛ علاوه‌براین مردم را برای این اقدام از نظر ذهنی توجیه کنند.

هر سیاستی برای اینکه در اجرا هم موفق باشد باید نظر مردم را جلب کند و همین امر اهمیت برخورد صادقانه را برجسته می‌کند.

مردم باید از دولت صداقت ببینند؛ آنگاه هیچ وقت به سخنان دستگاه‌های تبلیغاتی بدخواهان و بیگانگان گوش نخواهند داد. اینکه گاه چیزی را تکذیب می‌کنند، اما بعدا مردم می‌بینند همان کار انجام شده، به اعتماد عمومی آسیب می‌زند. بهتر است با مردم صادقانه صحبت شود، چراکه در این صورت آنها تا حدود زیادی حاضر به تحمل فشار یک جراحی اقتصادیِ لازم خواهند شد.

ماجرای کارت یارانه‌نان

با توجه به برخی ابهامات مطرح‌شده درباره کارت یارانه نان و واکنشی که سازمان برنامه و بودجه به این موضوع داشته، ظاهرا قرار است متقاضی خرید نـان با همان کارتی که یارانـه دریافت می‌کند، پرداخت را نیز انجام دهد اما میزان پرداخت و دریافت متفاوت خواهد بود.

به گزارش ایسـنا، در جریان حذف ارز ۴۲۰۰ تومانـی، دولت اعلام کرده بـود در ابتدا به حـذف یارانه نهادهها ورود می‌کنـد و در ادامه گندم و دارو در دسـتور کار اسـت که در همین زمینه، اعلام مسـئولان سازمان برنامه و بودجه درباره کارت یارانه نان، برداشت‌های متفاوتی ایجاد کرد اما مروری بر اظهارات قبلی مسئولان سازمان برنامه و بودجه و واکنش تازه این سازمان تا حدودی جریان کارت یارانه را مشـخص می‌کند. پیش‌تر میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه در این زمینه اعلام کرده بود که تمرکز فعلی دولت بر حذف ارز ۴۲۰۰ نهاده‌هاست و درباره دارو و نان در فاز دوم و بسته به مصوبه مجلس تصمیم گیری خواهد کرد. طبق توضیحات وی، اگر کسی در نانوایی خریـد نان انجام دهد، بـا کارت یارانه‌ای که در اختیار دارد، آن را حسـاب می‌کنـد؛ به‌طوری که به نانوا نرخ جدید پرداخت خواهد شـد اما از خریدار همان نرخ قبلی کسـر می‌شود. در تازه‌ترین واکنش‌ها، روابط‌عمومی سازمان برنامو بودجه اعلام کرده نه قرار اسـت کارت نان صادر شـده و نه کوپنی در دستور کار قرار گیرد، بلکه اگر طرح نهایی شود، فقط مصرف‌کننده نهایی با همـان کارتی که یارانه می‌گیرد، نان یارانه‌ای هم خواهد خرید. درحال‌حاضر گندم، جو، ذرت، کنجاله سویا، روغن خام و دانه‌های روغنی به همراه بخشی از دارو، تجهیزات و ملزومات پزشکی با ارز ترجیحی وارد ایران می‌شود.

براساس ابلاغیه بانک مرکزی نظارت بر مبادلات خرد افزایش می‌یابد

پول‌های مشکوک توقیف می‌شوند

گامی جدی در راستای جلوگیری از فرارمالیاتی و پولشویی

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

بانـک مرکزی با ابلاغ آیین‌نامه ماده۱۴ الحاقی به قانون مبارزه با پولشـویی و فرارمالیاتی در شبکه بانکی، عملیات شناسایی پول‌ها، اموال و درآمدهای مشکوک اشخاص حقیقی، حقوقی و خانواده آنها را اجرایی کرد. براساس ابلاغیه بانک مرکزی از ۱۵ دی هرگونه جابه‌جایی پول‌های مشکوک اشخاص حقیقی، حقوقی و خانواده آنها ناشی از رشوه یا عناوین قرض‌الحسنه، پرداخت دیون، پورسـانت، مشارکت و درآمدهایی که منشأ آن شفاف نباشد، رصد و توقیف خواهد شد. این دسـتورالعمل براساس قانون مبارزه با پولشویی و فرارمالیاتی در شبکه بانکی اجرایی شده اسـت. اجرای برخی از مواد این آیین‌نامه در نظام بانکـی آغاز و به صورت ابلاغیه‌های محرمانه توأم با طرح‌های تشویقی به روسای بانک‌ها ابلاغ شده است و مواد باقیمانده تا بهار سال آینده اجرایی خواهد شد. همچنین تمام چک‌های صیادی و عادی (قدیمی) صادرشده اشخاص حقیقی و حقوقی از ۱۵ دی ۱۴۰۰ باعناوین قرض‌الحسنه و پرداخت دیون و دادوستدهای خرد و کلان در بازارهای مسـکن، طلا، فرش، خودرو و نظایر آن که احتمال شست‌وشوی پول‌های کثیف و فرار مالیاتی در آن وجود داشته باشد، از سوی سامانه مشترک بین‌بانکی و امور مالیاتی و ثبت احوال و ثبت اسـناد به صورت ماهانه و روزانه پایش می‌شـود. نکته جالب توجه آنکه نهادهای مسئول و روسای بانک‌ها و مردم می‌توانند با ارائه گزارش فعالیت‌های مشکوک، مشمول جوایز مالی به تناسب مبلغ توقیف‌شده شوند.

یکـی از نـکات محـوری FATF شـفافیت مالـی و تراکنش‌هـای مالـی و گزارش‌دهـی درسـت طبق اسـتانداردها و به نوعی روبازی کردن اسـت. سیاسـت‌های مالی ابلاغ‌شـده و بانک‌ها نیز براسـاس سیاست ابلاغی بانک مرکزی حرکت می‌کنند

نگاه جدی به فرارهای مالیاتی

آیین‌نامـه ماده۱۴ الحاقی بـه قانون مبارزه با پولشـویی و فرارمالیاتی در شـبکه بانکی، بانک‌ها را موظف می‌کند هنگام مراجعه مشـتریان به شناسـایی هویت آنها در سـامانه ثبت احوال و ثبت همه عملیات بانکی درسامانه متمرکز بانک اقدام کنند.

ایـن آیین‌نامه به امضای معـاون اول رئیس‌جمهـوری و رئیس بانک مرکزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان ثبت احوال و رئیس ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی رسیده و لازم الاجراست.

کارشناسـان معتقدنـد با توجه بـه افزایش ۶۲ درصـدی درآمدهای مالیاتـی، نـگاه دولـت بایـد بـه سـمت فرارهـای مالیاتـی بچرخد تا هـم عایدی مناسـبی کسـب کنـد و کسـری بودجـه تامین شـود و هـم بار اصلـی افزایـش مالیات بـر دوش آحـاد جامعـه و مزدبگیران نیفتد.

شفافیت مالی، سازکار جهانی است

حجت‌الله فرزانی، کارشناس امور مالی و بانکی در گفت‌وگو بـا صمت اظهارکـرد: طبق ابلاغیه بانک مرکـزی از ۱۵ دی ۱۴۰۰ هرگونـه جابه‌جایـی پول‌های مشـکوک اشـخاص حقیقی، حقوقی رصد و توقیف خواهد شـد. فرزانی با اشاره به عملیات اداره مبارزه با پولشـویی بانک مرکزی گفت: ابلاغیه موردنظر با هدف مبارزه با پولشـویی و فرار مالیاتی در دستور کار این اداره قرار داشـته و براساس مصوبات جدید در مرحله شناسایی مشتری و ردگیری نقل‌وانتقالات پولی انجام خواهد شد. این فرآیند واجد اسـتانداردهای بین‌المللی و استاندارد ملی است.

کارشـناس امور مالـی و بانکی افزود: بااجرایی شـدن این آیین‌نامه ۱۵۸ماده‌ای، همه نهادهای دولتی و قضایی وظیفه دارنـد بـر فعالیت‌های اقتصـادی، پولی و مالی شـهروندان نظـارت کنند. سـازمان ثبت احـوال نیز اطلاعـات هویتی اشخاص حقیقی ایرانی را به‌صورت آنلاین در اختیار نهادهای اجرایی قرار می‌دهد که این اطلاعات شامل شماره ملی، نام و نام‌خانوادگی، نام پدر، تاریخ تولد، وضعیت حیات، تاریخ فوت و حتی اطلاعات افراد سـببی و نسبی درجه‌یک می‌شود. این اطلاعات به‌گونه‌ای نیسـت که افراد از ارائه آن نگران باشـند. به علاوه اینکـه تراکنش‌های مالی در تمـام جهان ردگیری می‌شود.

▣ شناسایی پول‌های کثیف

وی افزود: مبارزه با پولشـویی نیازمند شفافیت مالی است. سـازکار در نظر گرفته‌شـده در تمام اسـتانداردهای جهانی وجـود دارد و آن را انجام می‌دهنـد. بنابراین گفتن اینکه این مسـئله غیرعادی اسـت و بانک مرکزی نباید به سـپرده‌ها و اطلاعـات شـخصی افراد دسترسـی داشـته باشـد، اظهار اشـتباهی اسـت. مبارزه با اقتصاد زیرزمینی و اقتصاد قاچاق در تمام دنیا وجود دارد و برای این اقدام نیاز است که پول‌های کثیف شناسـایی شود. اگر مسئولان امر دست به این اقدامات نزنند، ضربه‌های سـنگینی به اقتصاد و سیاسـت‌های پولی و مالی وارد می‌شود. فرزانی تصریح کرد: به‌طور کلی، اقداماتی که در راستای مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی انجام می‌شود تنهـا هزینه تخلف را برای افراد متخلف بالا می‌برد. همیشـه کسـانی که چنین تخلفات مالی دارنـد به‌دنبال راهکارهای دور زدن قوانین هسـتند تا شناسایی نشـوند. اما همان‌طور که مسـیرهای تخلف پیشرفته‌تر می‌شـود، ضوابط و قوانین مبارزه با آن باید پیشرفت کند تا بتواند در برابر پولشویی و فرار مالیاتی بازدارنده و اثرگذار باشد. اگر چنین اتفاقی نیفتد پس از مدتی شـاهد آن هستیم که فضا به سمت اقتصاد زیرزمینی و سـیاه می‌رود و در نهایت ردگیری آن از کنترل خارج شده و اقتصاد را بی‌ثبات می‌کند.

▣ ردیابی فعالیت رمزارزها

وی با اشـاره به تشـدید پولشـویی و تخلفات مالی در بازار رمزارزها، گفت: رمزارزها در فضای سـیاهی فعالیت می‌کنند که قابلیت ردیابی ندارند اما زمانی که رمزارز را تبدیل به پول یا دارایی دیگری می‌کنند، این قابلیت به‌وجود می‌آید که میزان دارایی شناسـایی شود. این نقطه از تبدیل دارایی جایی است که باید منشأ پول شناسایی باشد. مشـکل مازاد در ایران این اسـت که دربـاره رمزارزها تعیین‌تکلیف نشـده و به همین دلیل، مشخص نیسـت باید چه ضوابطی برای آن تعیین کرد.

ایـن کارشـناس امـور مالـی و بانکـی گفت: براسـاس تراکنش‌هایی کـه در صرافی‌های بین‌المللـی رمزارز وجود دارد، مشخص می‌شود خریدار قبلی چه کدی و خریدار بعدی چه کدی دارد. در کشـورهایی که بازار رمزارز رسـمیت دارد، فضای مربوط به آن ایجاد می‌شـود تا بتوان بر آن نظارت کرد. وی در پایـان گفت: رمزارزها بسـتری برای پولشـویی و فرار مالیاتی ایجاد کرده اسـت. اگر می‌خواهیم با پولشویی مبارزه کنیم باید مشتری و منشأ پول را شناسایی کنیم. نه‌تنها بانک مرکزی، بلکه سیاسـت‌گذاران هم باید به این مسئله حساس باشند، چراکه این مسئله جنبه مالیاتی هم دارد.

نهادهای مسئول و رؤسای بانک‌ها و مردم می‌توانند با گزارش فعالیت‌های مشکوک، مشمول جوایز مالی شوند

جلوی سوءاستفاده گرفته شود

شاهین شایان‌آرانی، کارشـناس ارشد مسائل اقتصادی در گفت‌وگـو با صمت بیـان کرد: کلیـات ابلاغیه بانک مرکزی درباره رصد و توقیف پول‌های مشـکوک درسـت اسـت، چراکه در مسیر مبارزه با پولشویی و رعایت اصول FATF اسـت. به گفته این کارشناس ارزی، تنها نگرانی موجود در اجرای این آیین‌نامه جدید آن است که در اجرا ممکن است تر و خشک با هم بسوزند.

▣ دانش افراد رصدکننده

وی با اشـاره به احتمال بروز این مشـکل برای فعالان اقتصادی گفت: این خطری است که در بحث اجرایی وجود دارد و به دانش افراد رصدکننده بازمی‌گردد. اگر مسئولان ناظر و کارشناسـان امور مالیاتی که بر پول‌ها مشـکوک نظارت دارند بخواهند با مسـئله برخورد سیاسـی داشته باشند، بدون شک این فرآیند نتایج منفی به همراه خواهد داشت، چراکه افراد را به سمت بازار سیاه و معاملات پشت صحنه سـوق می‌هـد. وی افزود: اما اگر همین سیاسـت درسـت اجرایی شده و طبق استانداردهای حرفه‌ای با این فرآیند عمل شـود، تنها افراد متخلف در بازارهای سـیاه شناسـایی شده و در این بازارها نیز فرآیند پولشویی قابل پیگیری است. این کارشناس اقتصاد گفت: در این ابلاغیه گفته‌شده تمام چک‌های صیادی و عادی صادره اشخاص حقیقـی و حقوقی با عناویـن قرض‌الحسـنه و پرداخت دیون و داد و سـتدهای خرد و کلان در بازارهای مسکن، طـلا، فرش، خودرو و نظایر آن که احتمال شست‌وشـوی پول‌های کثیف و فرار مالیاتی در آن وجود داشـته باشد، توسط سـامانه مشـترک بین‌بانکی و امور مالیاتی و ثبت احوال و ثبت اسناد به‌صورت ماهانه وروزانه پایش می‌شود. شایان‌آرانی افزود ممکن است این اقدامات در نفس عمل، حرکت‌های اشـتباهی نباشد اما نمی‌توان منکر شد که در عین حال می‌توان از مکانیسم‌های تعیین شده در فرآیند قرض‌الحسـنه و مسائل دیگر سوءاستفاده کرد. به همین دلیـل از همین امروز باید به تمام جزئیات این دسـت از فعالیت‌هـا دقت کرد تا جلوی سوءاسـتفاده‌های احتمالی را گرفت. وی برای اجرای درست این سیاست گفت: این مسئله کارشناسانی می‌خواهد که در حوزه نظارت و رصد مسلط و آگاه باشند و از این سیاست به‌عنوان ابزار سیاسی برای تضعیف اشخاص و موقعیت‌ها استفاده نشود.

▣ مسیری برای پذیرش FATF

وی با اشـاره به اینکه اگر نظارت بر پول‌های مشـکوک به‌درسـتی پیاده شـود می‌تواند مسـیری بـرای پذیرش FATF ایجاد کند، گفت: یکی از نکات محوری FATF بحث شـفافیت مالی و تراکنش‌هـای مالی و گزارش‌دهی درست طبق اسـتانداردها و به‌نوعی رو بازی کردن است. نظارت‌هـای مالی ابلاغ‌شـده توسـط بانـک مرکزی نیز در همان راسـتا حرکت می‌کند. شـایان‌آرانی با اشاره به ضرورت نظارت و کنترل بـر هرگونه فعالیت مالی، گفت: همیشه در هر فرآیند ملی ممکن است یک سری متخلف وجود داشـته باشـند. نکته مهم از دید ناظـر برای ایجاد سـلامتی و عدالت در نظام مالی این است که بر شفافیت تاکید و دانه‌های هرز از فضای مالی حذف شود. باید برای کسـانی که تمایل به تقلب و تخلـف دارند هزینه تخلف سـخت و سـنگین شـود و مجبور به خروج از سیسـتم شـوند. وی افـزود: زمانی که این افراد از سیسـتم خارج می‌شـوند از راه‌های دیگر می‌توان آنهـا را مهار و کنترل کرد. تـا امروز تشـخیص افراد متخلف به سـختی انجام می‌شـد. ایـن ابلاغیه سـعی می‌کند الکی ایجـاد کند تا کار دانه‌های متخلف سـخت‌تر شـده و از سیستم خارج شوند.

▣ پولشویی در معاملات نقدی

وی با اشـاره به اینکه عمدتـا وقتی معاملات به صورت نقد اتفاق می‌افتد، مقوله پولشـویی پررنگ‌تر است، گفت: پولشـویی در نظام بانکی کمتر اتفاق می‌افتد، چراکه اگر در نظام بانکی یک لایـه کنترل وجود دارد. اما زمانی که در فضای بازار پولی با پول نقد فعالیت می‌شـود، احتمال پولشـویی بالا می‌رود. این بازار نقد می‌تواند مشـمول هر نوع معامله‌ای از جمله طلا، ارز و مسکن شود. با این حال، نبایـد تصور کرد لزوما معاملـه نقد به معنای انجام تخلف اسـت. البته یکسـری از متخلفان حرفه‌ای هستند که در همین نظـام بانکی هم از طریـق ترفندهای پیچیده‌تری پولشویی می‌کنند.

▣ فرار مالیاتی و پولشویی در بازار رمزارزها

این اقتصـاددان گفت: رمزارزها مشـکلات اساسـی و فراوانی در این زمینه دارند. در بازار رمزارزها پولشـویی و فرار مالیاتی بسیار بیشتر اتفاق می‌افتد، چراکه بازار رمزارز نظارت نمی‌شـود و روند فعالیت در آنها محرمانه اسـت. بیشتر کشـورها تلاش دارند با ایجاد قانون، شفافیت این بازار بیشـتر کنند. شـایان‌آرانی گفت: برای جلوگیری از پولشـویی و فرار مالیاتی باید نهـاد ناظر قوانین و مقررات در ایران تعیین شـود اما هنوز کشـورهای پیشـرفته نیز نتوانسـتند بهترین روش نظارت و کنترل رمزارزها را پیدا کننـد. وی افزود: البتـه در این رونـد تلاش‌هایی انجام می‌شـود که نوعی قوانین برای نظارت ایـن بازارها وضع شود تا ویژگی‌های مثبت رمزارزها از بین نرود. اما مزایای خوب در کنار مزایای بد در بازار رمزارزها به‌گونه‌ای شـده که بسـیاری از متخلفان به راحتی بتوانند وارد آن شوند. اگـر بهترین راه بـرای نظارت بر رمزارزها پیدا شـود، آن زمان باز در همین فضای رمزارزها کسانی که فعالیت‌های موجه دارند می‌مانند و کسـانی که تخلف دارند، خارج می‌شوند. وی افزود: برای نمونه در کشـور امریکا برای رمزارزها باید میزان دارایـی به‌خاطـر اخـذ مالیات بر آن افشـا و همچنین معاملات رمزارزهـا باید از طریق بانک‌ها انجام شـود. زمانـی که از طریـق دروازه بانک‌ها معامـلات رمـزارز انجام شـود، نظارت نیـز به‌طور دقیق انجام خواهدشـد. در این روند، مشخص است این پول از کجا آمده و چقدر اسـت و به کجا و در ازای چه خدماتی صرف می‌شود. این مسئله می‌تواند دافعه‌ای نسبت به بازار رمزارز به‌وجود آورد. اما برای کسانی که فعالیت غیرقانونی ندارنـد، به‌دلیل محرمانـه و انعطافی بـودن آن جذابیت خواهد داشـت. به‌طور مثال، وقتی شخصی در یک کشور قصد دارد برای فامیل خود در کشـوری دیگر پولی واریز کند، می‌بینید که از طریق مکانیسم صرافی و بانکی هزینه زیادی باید پرداخت کند. به همین دلیل این جابه‌جایی را از طریق رمزارزها انجام می‌دهد.

سخن پایانی

در مجموع کارشناسان بر این باورند که نظارت بیشتر بر پول‌های مشکوک و توقیف آنها می‌تواند کمک خوبی به شـفافیت مالی کند. به‌گفته ایشـان سازکار نظارت بر دارایی در همه کشـورها وجـود دارد و این ابلاغیه می‌تواند در مسیر شـفافیت موردنظر FATF حرکت کند. به علاوه اینکه باید برای کسانی که تمایل به تقلب و تخلف دارند، هزینه تخلف سـخت و سنگین شود تا آنها مجبور به خروج از سیستم شوند.

یادداشت

سازکار رصد پول‌های مشکوک

بهاالدین حسینی‌هاشمی
کارشناس بانکی

در تازه‌ترین تصمیـم بانک مرکزی، هرگونه جابه‌جایی پول‌های مشکوک اشخاص حقیقی، حقوقی و خانواده آنها ناشی از رشوه یا عناوین قرض‌الحسـنه، پرداخت دیون، پورسـانت‌ها و مشـارکت‌ها و درآمدهایی که منشأ آن شفاف نباشد، رصد و توقیف خواهد شد.

با اجرایی شـدن این آیین‌نامه ۱۵۸ ماده‌ای، همـه نهادهای دولتی و قضایـی وظیفه دارند تمـام فعالیت‌هـای اقتصـادی، پولـی و مالی شـهروندان را رصد کنند تا شـائبه پولشـویی در نظام مالـی و پولی ایران از بین برود. هدف از این ابلاغیه، کاهش ریسـک‌های پولشویی و کشف درآمدهایی است که فرار مالیاتی دارند. بانک‌ها و مؤسسـات اعتباری موظفند پیش از ارائه هرگونه خدمات بانکی به مشتریان، آنها را در ۳سـطح ریسک ارباب‌رجوع، ریسک منطقه و ریسـک خدمت زیرنظر بگیرنـد. این ابلاغیه در امتداد پروتکل و دستورالعمل‌های FATF است. کلیات این طرح برای سالم‌سازی اقتصاد بسیار لازم است.

تا امروز برای شناسـایی وجوه نقد در جریان شـبکه پولی بانکی، اقداماتی انجام‌شده بود اما شـدت ابلاغیه و تصمیم جدید بیش از گذشته اسـت. با این حال، ابلاغ چنین تصمیمی بدون اطلاع‌رسـانی و آموزش کافـی و بدون اجرای دوره آزمایشـی در یک منطقه، کار را پیچیده و دشـوار می‌کند اما به هر صورت طرح بسیار خوبی است.

هدفی که ایـن تصمیم دنبـال می‌کند این اسـت که وجوه ناسالم، پولشویی و جرائم مالی شناسـایی شـوند و از افرادی که فرار مالیاتی داشـته‌اند مالیات گرفته شـود. امـا زمانی که اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی کافی برای آن نشود، ممکن اسـت ضایـع و ناقص اجرایی شـده و مشمول تحقیق و تمدید شود.

اگـر نتـوان در زمینه این اقدام آگاه‌سـازی مناسـب انجام داد، می‌تواند باعـث نارضایتی مردم و ازدحام در شعبه‌ها و معطلی در کارهای بانکـی شـود. بسـیاری از مردم اصـلا توجیه نیسـتند و نمی‌داننـد این طرح بـه چه علتی عملیاتی شـده اسـت. وظیفه اطلاع‌رسانی بر عهده خود سیاست‌گذاران مربوطه و مطبوعات و رسانه‌هاسـت. به‌طور مثال، کسی که هر روز پولی به کسی حواله می‌کرده و فیش آن را باید می‌فرسـتاده، حالا دیگر از او پرسیده می‌شود، ایـن انتقال بابت چیسـت؟ او می‌گوید از بابت قرض اسـت. می‌پرسند منشـا آن چیست؟ او می‌گوید بابت خرید است. می‌گویند خرید چه بوده اسـت و از او درخواست می‌کنند اسناد و مدارک آن را بیـاورد. به همین ترتیب، انتقال پول با تاخیر انجام می‌شـود. اگر در گذشـته حداقل ۶ تا ۱۲ ساعت طول می‌کشید تا پولی که واریز کرده منتقل شـود، حالا ممکن است برای ردیابی شدن، ۳ تا ۴ روز طول بکشد. پس از آن فرم‌هایی اسـت که شخص باید پر بکند. شخص ممکن اسـت این مسـائل را به‌عنوان دخالت در امور شخصی خود تعریف کند. به هر حال برای آگاهی و جلب اطمینان افراد محاکم قضایـی و دادگاه‌ها باید دربـاره ابعاد حقوقی، بانـک در زمینه ابعاد اجرایـی و وزارت دارایی در خصوص ابعاد مالـی آن توضیح دهند. این نیاز وجود دارد که برای آمادگی ذهنی و فکری افراد، اطلاع‌رسانی شود و مردم آموزش ببینند.

در تمـام دنیـا بـر پول‌هـای مشـکوک و جابه‌جایـی آن نظارت و کنترل می‌شـود. این نظارت ضریب جرائم پولی را کاهش می‌دهد اما برای متخلفان همیشـه راه‌هایی برای دورزدن قوانیـن و مقـررات وجـود دارد. جلوگیری از تخلفات پولی تا حد زیادی بسـتگی به کارآیی نرم‌افزاری سیسـتم بانکی دارد. باید دید بانک مرکـزی چگونه این فرآینـد را نظام‌مند کرده است.

نظارت‌ها بر پول‌های مشـکوک باید توسـط تمام وزارتخانه‌هـا و نهادها انجام شـود. اداره ثبـت احوال و وزارت‌خانه‌هـای صنعت، معدن و تجارت، جهادکشـاورزی و وزارت کشور قرار اسـت درباره مبارزه با پولشویی با هم همکاری بکنند و هرگونه معاملات و دارایی ردیابی شود. در حـال حاضر قوانین وضع‌شـده در خصوص پول‌های مشکوک هزینه انجام پولشویی را برای متخلفان بالا می‌برد و نقل‌وانتقال از طریق نظام بانکی شناسایی می‌شود. اگر پولشویی بخواهد از طریق معاملات ملکی و تهاتر انجام شود، باز هم شناسـایی می‌شود. مثلا اگر بخواهند تهاتر کنند و کسـی به جای گرفتن رشـوه‌خانه‌ای به‌نام او بزنند، شناسایی خواهد شد.

دوشنبه
۲۷ دی ۱۴۰۰- ۱۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ - ۱۷ ژانویه ۲۰۲۲- شماره ۱۹۸۲- پیاپی ۳۳۰۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

سدهای کشور همچنان تشنه‌اند

آمار ذخایر سدهای کشور هر روز عددی کمتری را نسبت به سال قبل نشان می‌دهند و عمق بی‌آبی بیشتر و بیشتر می‌شود؛ موضوعی که به‌گفته کارشناسان اگر راه‌حلی برای آن در نظر گرفته نشود، در آینده‌ای نه‌چندان دور دچار بحران‌های بزرگی خواهیم شد. آخرین آمار از وضعیت سدهای کشور، گویای این است که با سپری شدن ۱۰۸ روز از سال آبی، تا ۱۸ دی (سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰) میزان کل حجم آب مخازن سدهای کشور حدود ۱۹.۳۸ میلیارد مترمکعب است که نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته ۲۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

میزان کل حجم ورودی به سدهای کشور از ابتدای مهر تا ۱۸ دی امسال ۶.۴۶ میلیارد مترمکعب است که کاهشی معادل ۳۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته را نشان می‌دهد.

همچنین میزان پرشدگی سدهای مهمی چون زاینده‌رود، شمیل و نیان و سفیدرود در شرایط فعلی به ترتیب حدود ۱۳ درصد، ۹۴ درصد و ۲۳ درصد بوده و در استان‌های خوزستان و تهران، میزان پرشدگی مخازن طی سال آبی جاری به ترتیب حدود ۴۵ درصد و ۱۸ درصد است.

تهران، اصفهان، مشهد و کرمان، پرریسک‌ترین‌ها

بی‌شک این آمار برای فصل کنونی مناسب نیست و آن‌طور که داریوش مختاری، کارشناس ارشد مدیریت منابع آبی به ایسنا گفته وضعیت منابع آبی ایران مطلوب نیست، تراکم شدید جمعیتی در یک پهنه مشخص جمعیتی همراه با بارگذاری‌های سنگین و متمرکز در یک پهنه از یک دشت یا یک جغرافیا مشکلاتی را ایجاد کرده است.

در این بین تهران، مشهد، اصفهان و کرمان وضعیت پرخطری نسبت به بقیه دارند. راه رویارویی با این گلوگاه خودداری از تغییر کاربری فزاینده اراضی شهری، خودداری از توسعه بی‌رویه مسکن و واگذاری انشعاب‌های اضافی آب شهری است.

این کارشناس ارشد مدیریت منابع آبی با بیان اینکه باید تدابیری لحاظ شود تا صنایع آب‌بر با صنایع کوچک و بومی جایگزین شوند، اظهار کرد: تنها در این شرایط است که می‌توان منابع آبی کشور را نجات داد؛ در غیر این صورت کشور با چالش‌های بزرگی در آینده مواجه خواهد شد که رفع آنها غیرممکن خواهد بود؛ بنابراین باید از هم‌اکنون به فکر حل چالش‌های بخش آب بود.

مختاری با اشاره به راهکارهای موجود برای این بخش، تاکید کرد: می‌توان روش‌های ۸گانه کاهش مصرف آب شهری یا پروژه‌های ۱۵گانه طرح‌های تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی یا طرح‌های تکمیلی استقرار واحدهای گلخانه‌ای تولید محصولات کشاورزی را اجرا و به‌آسانی چند میلیارد مترمکعب آب صرفه‌جویی کرد و در بخش‌های گردشگری و صنایع کوچک و پربازده به کار گرفت و آبخوان‌ها را نجات داد.

وی با تاکید بر اینکه اکنون دیگر زمان آزمون و خطا نیست و باید فکری جدی به حال منابع آبی کشور شود، گفت: اگر راه‌حل و تدبیری صورت نگیرد، بی‌شک در آینده نمی‌توانیم با این اوضاع مقابله کنیم. آب یک بخش ارزشمند از منابع کشور است که باید راهکارهای حفظ آن به‌درستی اجرایی شود و مشکلات فعلی را از میان برداریم.

این کارشناس ارشد مدیریت منابع آبی با بیان اینکه بی‌تردید باتوجه به کاهش بارندگی‌ها، حفظ منابع آبی موجود از اهمیت بسزایی برخوردار است، اظهار کرد: دولت باید برنامه‌ریزی دقیقی را برای مصرف بهینه و بهره‌برداری مناسب از منابع آبی در دستور کار خود قرار دهد.

اطلاعیه

پایش آب آشامیدنی شهروندان از مبدأ تا مصرف

پیرو انتشار برخی مطالب در زمینه ورود فاضلاب به منبع ذخیره آب سد ماملو، شرکت آب و فاضلاب استان تهران توضیحاتی منتشر کرده است.

شرکت آب و فاضلاب استان تهران توضیحات زیر را برای تنویر افکار عمومی و آگاهی شهروندان پیرو انتشار برخی مطالب درباره ورود فاضلاب به منبع ذخیره آب سد ماملو، منتشر کرد:

شهرهای واقع در بالادست حوضه آبریز سد ماملو به‌دلیل واقع‌شدن در شرق استان تهران و باتوجه به نزدیکی به شهر تهران و شرایط آب و هوایی خاص و مهاجرت طی ۱۰ سال گذشته از رشد جمعیت قابل توجهی برخوردار بوده است. همچنین به‌دلیل گسترش شهرها و هم‌جوار شدن روستاهای حاشیه با بافت شهری و از سویی اجرای یکپارچه‌سازی شرکت‌های آبفای روستایی و شهری و ضرورت خدمات‌رسانی، لزوم انجام مطالعات یکپارچه برای طرح فاضلاب شهرها و روستاها در دستور کار این شرکت قرار گرفته است.

تعهدات ایجاد زیرساخت‌های آب و فاضلاب در شهر جدید پردیس به دو بخش مسکن مهر شامل فازهای ۵، ۸، ۹، ۱۱ با جمعیت بالغ بر ۲۸۸ هزار نفر و غیر واحدهای مسکن مهر شامل فازهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ با جمعیت ۲۵۰ هزار نفر تقسیم شده که بر اساس توافقات دو وزارتخانه نیرو و راه و شهرسازی، کلیه وظایف ایجاد زیرساخت‌های آب و فاضلاب در واحدهای مسکن مهر برعهده وزارت راه و شهرسازی و وظایف ایجاد زیرساخت‌های آب و فاضلاب در سایر فازها برعهده وزارت نیرو گذاشته شده که در این زمینه شرکت آبفای استان تهران برای محقق ساختن تعهدات تعیین‌شده نسبت به احداث تصفیه‌خانه فاضلاب به ظرفیت ۴۸ هزار متر مکعب در شبانه‌روز در دو مدول، هر یک به ظرفیت ۲۴ هزار مترمکعب در شبانه‌روز برای تحت پوشش قراردادن جمعیت ۲۵۰ هزار نفری اقدام کرده و مدول اول آن از سال ۱۳۹۶ به بهره‌برداری رسیده و مدول دوم تصفیه‌خانه فاضلاب در ابتدای سال جاری وارد مدار بهره‌برداری شده است.

شایان ذکر است به‌علت تحقق‌نیافتن برنامه‌های شرکت عمران شهر جدید پردیس در موعدهای مقرر در احداث تصفیه‌خانه فاضلاب به ظرفیت ۵۰ هزار مترمکعب در شبانه‌روز در پایین‌دست روستای باغکمش برای تحت پوشش قرار دادن واحدهای مسکن مهر و اسکان جمعیت در فازهای ۵، ۸، ۹ و ۱۱ به‌منظور مساعدت و پیشگیری از رهاسازی فاضلاب در محیط‌زیست با توافقات صورت گرفته میان دو شرکت عمران پردیس و آبفا، فاضلاب تولیدی فازهای ۵، ۹ و ۱۱ (حداکثر برای ۱۲ هزار واحد احداثی) با ایجاد ایستگاه پمپاژ و خط انتقال از ابتدای مهر امسال وارد تصفیه‌خانه فاضلاب پردیس شده و با تحقق این امر تکمیل و ایجاد زیرساخت‌های اصلی فاضلاب، ظرفیت ورودی تصفیه‌خانه فاضلاب طی ۲ سال اخیر از ۱۰ هزار مترمکعب به ۳۲ هزار مترمکعب افزایش و از نظر حجم آلاینده‌های ورودی به محیط‌زیست بیش از ۸۰ درصد کاهش یافت. خاطرنشان می‌شود شرکت عمران شهر جدید پردیس موظف شد نسبت به احداث لاگون‌های تصفیه فاضلاب موقت در مجاورت تصفیه‌خانه اصلی برای تصفیه فاضلاب فاز ۸ تا پایان امسال اقدام کند و تا زمانی که تصفیه‌خانه اصلی وارد مدار شود این واحدها مورد بهره‌برداری قرار گیرد. همچنین در سال جاری ظرفیت تصفیه‌خانه فاضلاب سعیدآباد با نصب و راه‌اندازی ۲ دستگاه پکیج تصفیه فاضلاب از ۲۰۰ مترمکعب در شبانه‌روز به ۴۵۰ مترمکعب افزایش یافته و آماده بهره‌برداری شده و با انجام این مهم از ورودی فاضلاب جلوگیری می‌شود.

علاوه بر این موارد لازم به تاکید است که استقرار و جانمایی مراکز و تاسیسات صنعتی در این مناطق برعهده وزارت صمت و سازمان حفاظت محیط‌زیست است و باید توسط این دو نهاد تعیین تکلیف شود.

افزون بر این موارد، باتوجه به نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نمونه‌برداری‌های مشترک توسط نمایندگان کنترل کیفیت آب و فاضلاب استان تهران با نمایندگان دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران، ایران و شهید بهشتی نیز با تواتر زمانی ماهانه انجام می‌شود و در صورت بروز هرگونه مشکل در کیفیت آب مصرفی شهروندان، این وزارتخانه مستقیما دخالت خواهد کرد.

علاوه بر نمونه‌برداری و انجام افزون بر ۹۲ هزار و ۳۰۰ آزمون کیفی به‌طور سالانه توسط ۵۷ آزمایشگاه تخصصی آب، در حال حاضر در استان تهران ۳۸۷ سامانه پایش لحظه‌ای، مجهز به سیستم سولار و ثبت نتایج با قابلیت ارسال پیامک، برای شناسایی و تعیین مقدار شاخص‌های کیفی در مدار بهره‌برداری است و کیفیت آب آشامیدنی توزیعی در تهران تحت کنترل قرار دارد.

هشدار

یک مسئله فراملی

مدیرکل اداره حفاظت محیط‌زیست مازندران گفت: در صورت تداوم خشکی خلیج گرگان حداقل به‌طور مستقیم شهرهای مرکزی و شرقی مازندران و غربی استان گلستان از ریزگردهای ناشی از آن متاثر می‌شوند.

حسینعلی ابراهیمی‌کارنامی، مدیرکل اداره حفاظت محیط‌زیست مازندران در گفت‌وگو با ایلنا درباره وضعیت احیای خلیج گرگان گفت: در ستاد ملی احیای تالاب‌های کشور مصوباتی داشتیم و در این مصوبات برای دستگاه‌ها تکلیف مشخص شده است. اگر این تکالیف اجرا شود، قطعا این خلیج قابل‌احیا خواهد بود. باوجود اینکه در حال حاضر حدود یک سال از این مصوبات گذشته، در عمل ندیده‌ایم که کار عملیاتی از جمله لایروبی کانال آشوراده انجام شده باشد. سازمان بنادر و دریانوردی مکلف به انجام این لایروبی شده بود. از طرفی وزارت نیرو در زمینه مطالعات احیا و انتقال آب از حوضه‌های همجوار و پمپاژ در ضلع غربی خلیج گرگان مکلف شده بود.

او افزود: البته مطالعاتی در این زمینه ازسوی سازمان حفاظت محیط‌زیست انجام شده، اما در واقعیت تکالیف در این زمینه بر عهده وزارت نیرو بوده که ما اقدامات خاصی را مشاهده نمی‌کنیم. در حال حاضر وضعیت خلیج نه‌تنها تغییر نکرده، بلکه سطح خشکی در سال ۱۴۰۰ مقداری بیشتر هم شده و امسال حدود ۱۵۰۰ هکتار به بخش خشک شده خلیج گرگان اضافه شده است. برخی دستگاه‌ها تامین نشدن اعتبار را دلیل اصلی پیش نرفتن برنامه احیای خلیج گرگان و تالاب میانکاله اعلام کرده‌اند اما حرف ما این است که مسئله خلیج گرگان یک موضوع ملی و فراملی است و باید در دستور کار دستگاه‌ها به‌عنوان یک اولویت قرار بگیرد.

ابراهیمی کارنامی با اشاره به اینکه یکی از دلایل خشک شدن خلیج گرگان و تالاب میانکاله تغییرات اقلیمی است، گفت: بارش‌ها کم و میزان تبخیر و روزهای گرم زیاد شده است. نوسانات سطح آب خزر یکی از دلایل مهم دیگر خشک شدن خلیج گرگان است. از طرفی عدم مدیریت صحیح منابع آبی در حوضه آبریز میانکاله یعنی حفر چاه‌های مجاز و غیرمجاز در این منطقه، آبندان‌ها و مزارعی مانند پرورش ماهی، رسوب‌های ایجاد شده در خود خلیج و رودخانه‌ها و انهار منتهی به آن باعث شده حتی آب‌های نابهنگامی مانند آب‌های سیلابی هم وارد خلیج نشوند. گرچه سازمان حفاظت محیط‌زیست حدود ۶۷ کیلومتر از انهار و کانال‌های منتهی به تالاب را در سال‌های اخیر لایروبی کرده، اما رسوب‌گذاری هنوز هم از عوامل مهم خشک شدن این خلیج و تالاب میانکاله است.

ابراهیمی کارنامی درباره خسارت‌های خشک شدن خلیج گرگان و تالاب میانکاله به محیط‌زیست همجوار آن گفت: به‌هرحال خلیج گرگان و تالاب میانکاله به بهشت پرندگان معروف است. این زیستگاه به قدری کیفیت داشته که پرندگان زیادی به اینجا بیایند. با خشک شدن خلیج گرگان این کیفیت از دست خواهد رفت. همین الان هم ما شاهد این هستیم که سالانه بسیاری از پرندگان تلف می‌شوند، زیرا جریانات آبی وجود ندارد و کیفیت زیستگاه از بین رفته است. پرندگان از عرض‌های جغرافیایی بالاتر هر سال به این منطقه مهاجرت می‌کنند اما تلف می‌شوند و زیستگاه مناسبی ندارند، به همین دلیل این منطقه از لحاظ زیستگاهی اهمیت بین‌المللی دارد.

او افزود: خشک شدن خلیج گرگان در اقلیم منطقه مازندران و گلستان هم تاثیرگذار است. وسعت خلیج گرگان حدود ۴۸ هزار هکتار است و می‌تواند در تامین رطوبت هوای منطقه نقش‌آفرینی کند. تاثیر این خلیج در تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی نیز بسیار بالاست. از سوی دیگر این منطقه به کانون ریزگردها تبدیل شده و خشک شدن آن تهدیدی برای کیفیت هوای منطقه است.

ابراهیمی کارنامی در ادامه گفت: در صورت تداوم خشکی خلیج گرگان حداقل به‌طور مستقیم شهرهای مرکزی و شرقی مازندران و غربی استان گلستان از این ریزگردها متاثر می‌شوند. اگر اقداماتی انجام نشود و شاهد تداوم خشکی خزر یا کاهش سطح تراز این دریاچه باشیم متاسفانه شاید بتوان گفت کل خلیج گرگان و تالاب میانکاله در سال‌های آینده خشک می‌شود.

او درباره نقش کشورهای همسایه در پسروی آب دریای خزر گفت: بخش عمده‌ای از آب خزر از رودخانه ولگا تامین می‌شود. به‌هرحال خزر یک دریای بسته است و تمام رودخانه‌هایی که به آن وارد می‌شوند مهم هستند، به همین دلیل است که کنوانسیون تهران را پایه‌گذاری کرده‌اند تا کشورها متعهد به اجرای اقداماتی شوند که تداوم حیات خزر را تامین کند. تالاب‌ها آینه تمام‌نمای فعالیت ما در یک حوضه آبی است؛ بنابراین هرگونه فعالیت در حوضه آبی می‌تواند بر دریای خزر موثر باشد. در این زمینه رایزنی‌های مختلفی صورت می‌گیرد تا ذیل برنامه‌های کنوانسیون تهران، کشورها به وظایف‌شان در قبال دریای خزر عمل کنند، زیرا اگر خسارتی وارد شود، صرفا متوجه ایران نیست. این یک مسئله فراملی است و همه باید به کمک خزر بیایند.

تحلیل روز

مهم‌ترین پیش‌بینی‌ها برای یک سال آینده

حامد پاک‌طینت- کارشناس اقتصاد:

۱. کشورهای ثروتمند از همه‌گیری کرونا به سمت بیماری فصلی حرکت می‌کنند.
۲. باج‌افزارها به‌شدت رشد خواهند کرد.
۳. از شدت تورم جهانی کاسته خواهد شد.
۴. قوانین مربوط به رمزارزها وضع خواهد شد.
۵. بازارهای مالی در اروپا و ژاپن صعودی خواهند بود.
۶. برنامه‌های بی‌شماری مرتبط با متاورس شکست خواهند خورد!
۷. محیط‌زیست دوباره موضوع روز می‌شود.
۸. نوسان قیمت‌ها شدیدتر می‌شود!
۹. رشد مطلوب اقتصاد چین موردتردید است!
۱۰. بهره‌های بانکی رشد می‌کند.
۱۱. پروژه‌های NFT و WEB۳ فناوری روز می‌شوند.
۱۲. رمزارزها به گسترش خود ادامه می‌دهند.
۱۳. مشکلات زنجیره تامین کمی بهبود می‌یابد.
۱۴. رشد اقتصادی ۴ درصدی جهانی محقق می‌شود.
۱۵. صنعت خودرو، برقی‌تر خواهد شد!
۱۶. بازار جهانی مسکن، داغ می‌ماند!
۱۷. بازار تغییر شغل داغ می‌ماند!
۱۸. تنش‌های ژئوپلتیک منطقه‌ای و بین‌المللی شعله‌ورتر خواهد شد.

از فضای مجازی

چیزهایی که دنیا را تغییر خواهند داد

پمپ‌بنزین‌ها و تعمیرگاه‌های خودرو ناپدید می‌شوند. همان‌طور که فیلم‌های دوربین‌های کداک ناپدید شدند. پیش‌بینی‌های شگفت‌انگیزی که باور کردن‌شان سخت است، اما ممکن است به‌زودی به واقعیت تبدیل شوند و اصلا متوجه آن نشویم. مانند تلفن همراه و دوربین آن و اتصال به اینترنت از طریق آن و ارتباط با تمام دنیا.

و اکنون پیش‌بینی‌های آینده‌ای نه‌چندان دور:

۱- تعمیرگاه‌های خودرو ناپدید می‌شوند، چون:

موتورهای بنزینی/دیزلی از ۲۰۰۰۰ قطعه تشکیل شده، در حالی که موتورهای خودروهای برقی دارای ۲۰ قطعه هستند، با گارانتی مادام‌العمر فروخته می‌شوند و در نمایندگی جداسازی و تعویض قطعه فقط ۱۰ دقیقه طول می‌کشد. موتورهای خودروهای الکتریکی معیوب در یک تعمیرگاه منطقه‌ای با استفاده از ربات‌ها تعمیر خواهند شد.

۲- پمپ‌بنزین‌ها ناپدید می‌شوند.

۳- در خیابان‌ها ایستگاه‌های شارژ برق نصب می‌شود (در جهان اول شروع شده).

۴- صنایع زغال‌سنگ از بین خواهند رفت. شرکت‌های بنزین/نفت و حفاری برای نفت متوقف خواهد شد.

۵- خانه‌ها انرژی الکتریکی را در طول روز تولید و ذخیره می‌کنند تا مورد استفاده قرار گیرد و دوباره به شبکه می‌فروشند. این شبکه آن را ذخیره و در صنایعی با مصرف برق بالا توزیع می‌کند.

آیا کسی سقف تسلا را دیده است؟

۶- کودکان ماشین‌های فعلی را در موزه‌ها خواهند دید.

یک مثال واقعی؛ در سال ۱۹۹۸، کداک ۱۷۰۰۰۰ کارمند داشت و ۸۵ درصد تولید کاغذ عکس خود را در سراسر جهان به فروش رساند. در عرض ۲ سال مدل کسب‌وکار آنها ناپدید شد و آنها ورشکست شدند.

اتفاقی که برای کداک و پولاروید افتاد، طی ۵ تا ۱۰ سال آینده برای چندین صنعت نیز خواهد افتاد. در سال ۱۹۹۸ فکر می‌کردید که بعد از ۳ سال هیچ عکسی روی فیلم گرفته نمی‌شود؟

۷- دوربین دیجیتال در سال ۱۹۸۵ اختراع شد و پس از یک دوره محبوبیت با آمدن گوشی‌های دوربین‌دار خداحافظی تلخی داشت.

۸- این اتفاق دوباره (سریع‌تر) با هوش مصنوعی در دیگر حوزه‌ها مانند سلامت، خودروهای خودران و الکتریکی، آموزش، چاپ سه‌بعدی، کشاورزی و... رخ خواهد داد.

۹- نرم‌افزارها و ربات‌ها بیشتر صنایع سنتی را در ۵ تا ۱۰ سال آینده مختل خواهند کرد.

شرکت اوبر هیچ ماشینی نخواهد داشت.

۱۰- هوش مصنوعی: کامپیوترها در درک جهان بهتر می‌شوند. امسال یک کامپیوتر بهترین بازیکن جهان را شکست داد (۱۰ سال زودتر از حد انتظار). ربات واتسون IBM که به شما در عرض چند ثانیه با دقت ۹۰ درصد در مقایسه با دقت ۷۰ درصدی انسان‌ها مشاوره حقوقی ارائه می‌کند، موجب بیکاری وکلا خواهد شد. همچنین واتسون به پزشکان در تشخیص سرطان کمک می‌کند (۴ برابر دقیق‌تر از انسان).

ماشین‌های خودران در عرض ۲ سال کل صنعت را تغییر خواهند داد. شما دیگر نمی‌خواهید ماشین داشته باشید، زیرا با تلفن خود با ماشین تماس می‌گیرید و نزدیک‌ترین خودران در برابر شما ظاهر می‌شود و شما را به مقصد می‌رساند. دیگر نیازی به گواهینامه رانندگی نیست.

هر سال ۱.۲ میلیون نفر در سراسر جهان در تصادفات رانندگی جان خود را از دست می‌دهند. در آینده در هر ۶۰۰۰۰ مایل یک تصادف خواهد بود. با رانندگی خودکار، تصادفات به یک تصادف در ۶ میلیون مایل کاهش می‌یابد. این باعث نجات یک میلیون نفر در سال می‌شود.

شرکت‌های بیمه با مشکلات بزرگی مواجه خواهند شد، زیرا هزینه‌ها بدون حادثه ارزان می‌شود. مدل کسب‌وکار بیمه خودرو ناپدید خواهد شد.

شرایط املاک و مستغلات تغییر خواهد کرد، زیرا با کار در حال حرکت، مردم برج‌های خود را رها کرده و به محله‌های زیباتر و به‌صرفه‌تر می‌روند. در سال ۲۰۳۰، خودروهای الکتریکی تسلط خواهند یافت. شهرها سروصدای کمتری خواهند داشت و هوا بسیار تمیزتر خواهد بود. برق فوق‌العاده ارزان و تمیز خواهد بود. تولید انرژی خورشیدی به‌طور چشمگیری افزایش خواهد یافت.

سلامت: شرکت‌هایی با یک دستگاه پزشکی (به‌نام «تری‌کورد») که با تلفن شما کار می‌کند و اسکن شبکیه و نمونه خون شما را می‌گیرد و تنفس‌تان و ۵۴ نشانگر زیستی را تجزیه و تحلیل می‌کند و... تقریبا هر بیماری را شناسایی می‌کند و به شما نسخه پزشکی می‌دهد.

از این واقعیت غافل نشوید که آینده از آنچه که فکر می‌کنید نزدیک‌تر است.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی